תלמוד ירושלמי · סדר מועד

תלמוד ירושלמי עירובין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי עירובין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-עירובין/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 5
הלכה א 5
הלכה ב 10
הלכה ג 11
הלכה ד 12
הלכה ה 12
הלכה ו 13
הלכה ז 14
הלכה ח 15
הלכה ט 16
הלכה י 17
פרק ב 19
הלכה א 19
הלכה ב 21
הלכה ג 21
הלכה ד 21
הלכה ה 22
הלכה ו 23
הלכה ז 23
הלכה ח 24
פרק ג 24
הלכה א 24
הלכה ב 26
הלכה ג 27
הלכה ד 28
הלכה ה 30
הלכה ו 31
הלכה ז 31
הלכה ח 32
הלכה ט 33
הלכה י 33
פרק ד 34
הלכה א 34
הלכה ב 35
הלכה ג 35
הלכה ד 36
הלכה ה 36
הלכה ו 37
הלכה ז 37
הלכה ח 37
הלכה ט 38
הלכה י 38
פרק ה 39
הלכה א 39
הלכה ב 42
הלכה ג 43
הלכה ד 44
הלכה ה 44
הלכה ו 45
הלכה ז 45
הלכה ח 46
פרק ו 47
הלכה א 47
הלכה ב 47
הלכה ג 48
הלכה ד 49
הלכה ה 50
הלכה ו 51
הלכה ז 51
הלכה ח 52
הלכה ט 54
הלכה י 55

פרק ז 55
הלכה א 55
הלכה ב 56
הלכה ג 57
הלכה ד 58
הלכה ה 58
הלכה ו 58
הלכה ז 59
הלכה ח 60
הלכה ט 60
הלכה י 60
פרק ח 61
הלכה א 61
הלכה ב 61
הלכה ג 62
הלכה ד 63
הלכה ה 63
הלכה ו 63
הלכה ז 64
הלכה ח 64
הלכה ט 66
פרק ט 67
הלכה א 67
הלכה ב 68
הלכה ג 68
הלכה ד 69
הלכה ה 70
פרק י 70
הלכה א 70
הלכה ב 72
הלכה ג 72
הלכה ד 73
הלכה ה 73
הלכה ו 73
הלכה ז 74
הלכה ח 74
הלכה ט 75
הלכה י 75
הלכה יא 76
הלכה יב 77
הלכה יג 77
הלכה יד 78

פרק א

הלכה א

משנה: מָבוֹי שֶׁהוּא גָבוֹהַּ מֵעֶשְׂרִים אַמָּה יְמַעֵט. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵינוֹ צָרִיךְ. וְהָרָחָב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת יְמַעֵט. אִם יֵשׁ לוֹ צוּרַת פֶּתַח אַף עַל פִּי שֶׁהוּא רָחָב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת אֵינוֹ צָרִיךְ לְמַעֵט׃

הלכה: מָבוֹי שֶׁהוּא גָבוֹהַּ מֵעֶשְׂרִים כול'. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רַב. רַבָּנִן יָלְפִין לָהּ מִפִּתְחוֹ שֶׁלְהֵיכָל. וְרִבִּי יוּדָה יְלִיף לָהּ מִפֶּתַח הָאוּלָם. אִם מִפֶּתַח הָאוּלָם דַּיּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. פֶּתַח הָאוּלָם גָּבוֹהַּ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרוֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. אֲפִילּוּ אַרְבָּעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. אֲפִילּוּ מֵאָה אַמָּה. אָמַר רִבִּי אַבִּין. רִבִּי יוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ וְרַבָּנִן כְּדַעְתְּהוֹן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְכֵן גְּשָׁרִים הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רַבִּי יוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. הֵיךְ מַה דְּתֵימַר תַּמָּן. אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַמְּלַתְּיָרָה כֵּילּוּ יוֹרֶדֶת וְסוֹתֶמֶת. אוּף הָכָא אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַתִּיקָרָה כֵּילּוּ יוֹרֶדֶת וְסוֹתֶמֶת. הִיא דַעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה בָּסוּכָּה. הִיא דַעְתֵּיהּ בְּמָבוֹי. הִיא דַעְתְּהוֹן דְּרַבָּנִן בְּסוּכָּה. הִיא דַעְתְּהוֹן בְּמָבוֹי. וְלָא דַמְיָיא. יֵשׁ דְּבָרִים כְּשֵׁירִים בַּסּוּכָּה וּפְסוּלִין בְּמָבוֹי. כְּשֵׁירִין בְּמָבוֹי וּפְסוּלִין בַּסּוּכָּה. דּוּקְרָנִין כְּשֵׁירִין בַּסּוּכָּה וּפְסוּלִין בְּמָבוֹי. וְתַנֵּי כֵן. הֵבִיא אַרְבָּעָה דִּיקְרָנִין וְסִיכֵּךְ עַל גַּבֵּיהֶן. סוּכָּה כְּשֵׁירָה מָבוֹי פָּסוּל. הָדָא דְתֵימַר. בִּגְבוֹהִין שְׁלֹשָׁה לְמַעֲלָה מִכּוֹתְלֵי הַמָּבוֹי. אֲבָל אִם אֵינָן גְּבוֹהִין שְׁלֹשָׁה מִכּוֹתְלֵי הַמָּבוֹי כָּשֵׁר. בְּשֶׁאֵין בָּהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה. אֲבָל אִם יֵשׁ בָּהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה אֲפִילּוּ גְבוֹהִין כַּמָּה כָּשֵׁר. דְּפָנוֹת כְּשֵׁירוֹת בַּסּוּכָּה וּפְסוּלוֹת בְּמָבוֹי. וְתַנֵּי כֵן. שְׁתַּיִם כְּהִילְכָתָן וּשְׁלִישִׁית אֲפִילּוּ טֶפַח כָּשֵׁר. רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁתַּיִם שֶׁל אַרְבָּעָה אַרְבָּעָה טְפָחִים וּשְׁלִישִׁית אֲפִילּוּ טֶפַח כָּשֵׁר. וּבְמָבוֹי עַד שֶׁיְּהֵא מְגוּפָּף מֵאַרְבַּע רוּחוֹתָיו. רָחַב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת סוּכָּה כְּשֵׁרָה וּמָבוֹי פָּסוּל. הִדְלָה עָלֶיהָ אֶת הַגָּפָן וְאֶת הַדַּלַעַת. הָדָא דְתֵימָא. עַל בֵּית סָאתַיִים. אֲבָל יִתְיר מִבֵּית סָאתַיִים נַעֲשֵׂית כִּמְחִיצָה שֶׁהוּקְפָּה זְרָעִים. שֶׁאֵין מְטַלְטֵל בָּהּ אֶלָּא בְאַרְבַּע אַמּוֹת. חַמָּתְהּ מְרוּבָּה מִצֵּילָתָהּ בַּסּוּכָּה פְּסוּלָה וּבְמָבוֹי כָּשֵׁר. סוּכָּה מְקוּרָה פְּסוּלָה. מָבוֹי מְקוּרֶה כָּשֵׁר. רִבִּי אִמִּי בְשֵׁם רַב אוֹשַׁעְיָה. לֹא סוֹף דָּבָר מְקוּרֶה. אֶלָּא נָתַן מְלַתֵּרָא וְיֵשׁ בּוֹ רָחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים. מַתֶּרֶת אֶת הַמָּבוֹי.

רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם כַּהֲנָא. [אַין] הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה. דִּלְא כֵן מָה אֲנָן אָמְרִין. רִבִּי יוּדָה וַחֲכָמִים תְּהֵא הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה. אֶלָּא בְּגִין דְּאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כִּדְבְרֵי הַמֵּיקֵל בְּהִילְכוֹת עֵירוּבִין. וְאָמַר רִבִּי נַחְמָן בַּר יִצְחָק בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. וּמַקְשִׁינָן עֲלֵיהּ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם

רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְדִבְרֵי הַמְּיַקֵּל בְּהִילְכוֹת עֵירוּבִין. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. וְקַשְׁיָינָן עָלֶּה. סָבְרִין מֵימַר. יָחִיד אֶצֶל יָחִיד. הָא יָחִיד אֶצֶל חֲכָמִים לֹא. אָתָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וַאֲפִילוּ חֲכָמִים הַחֲלוּקִין עָלָיו. וְכָא תָּהֵא הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה וַאֲפִילוּ חֲכָמִים הַחֲלוּקִים עָלָיו. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְדִבְרֵי הַמְּיַקֵּל בְּעֵירוּבִין. אָמַר לֵיהּ רַב חִייָה בַּר אַשִׁי. כְּגוֹן הַהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. וְכֵן גְּשָׁרִים הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. אָמַר לֵיהּ. לֹא עֵירוּבִין אָמַרְתִּי אֶלָּא מְחִיצוֹת. סָבַר כַּהֲנָא כְּהָדָא דִשְׁמוּאֵל. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. אֵין הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה.

לֹא אָמַר אֶלָּא לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים. הָא בְסוֹף עֶשְׂרִים כָּשֵׁר. וַתְייָא כְרַב דְּרַב אָמַר. סוֹף שִׁיעוּרִן לְהָקֵל. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. סוֹף שִׁיעוּרִן לְהַחֲמִיר. רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מָבוֹי שֶׁקּוֹרָתוֹ לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים נוֹתֵן קוֹרָה בְתוֹךְ עֶשְׂרִים וּמְמַעֵט בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא כָל הֶכְשֵׁר קוֹרָה בְתוֹךְ עֶשְׂרִים. רִבִּי חִלְקִיָּה אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. וַאֲפִילוּ כְרַב אַתְיָא הִיא. דְּרַב אָמַר. שְׁחִיטָה מֻחֱצָה לְמֻחֱצָה כְשֵׁירָה. וְלָמָּה אָמְרוּ. פְּסוּלָה. מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. שֶׁאִם תֵּימַר שֶׁיִּתֵּן בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים. אַף הוּא נוֹתֵן לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים.

יְמַעֵט. כֵּיצַד יְמַעֵט. עוֹשֶׂה אִיסְטַבָּה עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי וּמַתִּיר הַמָּבוֹי. כַּמָּה יְהֵא בָהּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדֵי מָבוֹי. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. טֶפַח כְּדֵי קוֹרָה. חֲבֵרַייָא אָמְרִין. כָּל שֶׁהוּ. הֲרֵי אֵין כָּאן גּוֹבָה עֶשְׂרִים אַמָּה עַל רוֹחַב טֶפַח.

לֹא הָיָה גָבוֹהַּ עֶשְׂרָה טְפָחִים צָרִיךְ לְחוֹק. כַּמָּה יְחוֹק. רִבִּי אָחָא אָמַר. אַרְבַּע אַמּוֹת כְּדֵי מָבוֹי. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר. אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדֵי מָקוֹם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עוֹשֶׂה חָרִיץ עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי עָמוֹק עֶשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה וּמַתִּיר הַמָּבוֹי בֵּין מִבִּפְנִים בֵּין מִבַּחוּץ. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בְתוֹךְ שִׁלְשָׁה לְכוֹתְלֵי הַמָּבוֹי. וַאֲפִילוּ כְמָאן דָּמַר תַּמָּן אַרְבָּעָה. מוֹדֵי הָכָא בִּשְׁלֹשָׁה. תַּמָּן חוּץ לַמָּבוֹי. בְּרַם הָכָא בְתוֹךְ הַמָּבוֹי.

עָשָׂה גֶדֶר בְּפֶתַח הַמָּבוֹי גָּבוֹהַּ עֶשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה וּמַתִּיר הַמָּבוֹי בֵּין מִבִּפְנִים בֵּין מִבַּחוּץ. הָיָה שָׁם גֶּדֶר. אִם מִתְלַקֵּט הוּא עֶשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ שְׁלֹשָׁה צָרִיךְ קוֹרָה. וְאִם לָאו אֵין צָרִיךְ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מִתּוֹךְ אַרְבַּע. מָאן דָּמַר. מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ. רַבָּנִן. מָאן דָּמַר. מִתּוֹךְ אַרְבַּע. רִבִּי מֵאִיר. הָיָה מוּנָּדָרן בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי. לְעֶלְיוֹנִים נִידּוֹן מִשּׁוּם חָרִיץ. וּלְתַחְתּוֹנִים מִשּׁוּם גֶּדֶר. הָרָחָב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת יְמַעֵט. כֵּיצַד יְמַעֵט. נוֹתֵן מְלֵתֵרָה בְּפֶתַח הַמָּבוֹי וּמַתִּיר הַמָּבוֹי. לְרוֹחַב אִיתְמַרְת. וְרַבָּנִן עָבְדִין לָהּ אֲפִילוּ בִנְבוֹהָּ. וְלֹא כְפָרוּץ לְמְלוֹאוֹ הוּא. נַעֲשֵׂית כְּאֶכְסֶדְרָה. רִבִּי מַתִּיר אֶכְסֶדְרָה בְּבֵית שְׁרֵיי. כַּמָּה עֲמוּדִין הָיָה בָהּ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר רִבִּי חִייָה רִבִּי יוֹסֵה. חַד אָמַר. שִׁשָּׁה. וְחַד אָמַר. שְׁמוֹנָה. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. וְלֹא פְלִיגִי. מָאן דָּמַר

שִׁשָּׁה. לֹא מְחַשֵּׁב אִילֵּין תְּרֵין בַּרְיָיא. מָאן דָּמַר שְׁמוֹנָה. מְחַשֵּׁב אִילֵּין תְּרֵין בַּרְיָיא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. לֹא סוֹף דָּבָר שִׁשָּׁה לֹא סוֹף דָּבָר שְׁמוֹנָה. אֶלָּא אִם הָיוּ רַבִּים בּוֹקְעִין בָּהּ. אֲפִילּוּ שְׁנַיִם יְהוּ אֲסוּרִין. אִם אֵין הָרַבִּים בּוֹקְעִין בָּהּ. אֲפִילּוּ כַּמָּה יְהוּ מוּתָּרִין. מַה דַּהֲוָה עָֽבְדָא הַוְיָא עָֽבְדָה.

אֶכְסֶדְרָא שֶׁנִּפְרְצָה לִמְלוֹאָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. רִבִּי לָא [רַב] וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. מְטַלְטְלִין בְּכוּלָּהּ. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין בָּהּ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְלֹא מוֹדֵי שְׁמוּאֵל בְּמָבוֹי שֶׁהוּא מְקוּרֶה לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה שֶׁהוּא כָשֵׁר. אֶלָּא מִיסְבּוֹר סָבַר שְׁמוּאֵל. וְהוּא שֶׁיְּהֵא כָּל הֶכְשֵׁר קוֹרָה בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים. אָתָא רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הֶכְשֵׁר הַקּוֹרָה בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וַאֲפִילּוּ דְּסָבַר שְׁמוּאֵל בְּמָבוֹי הַמְקוּרֶה לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה כָשֵׁר. לֹא דְמִי מָבוֹי לָאֶכְסֶדְרָא. מָבוֹי נַעֲשָׂה לְתַשְׁמִישׁ בָּתִּים. אֶכְסֶדְרָא לֹא נַעֲשֵׂית אֶלָּא לְתַשְׁמִישׁ דָּבָר. אִילּוּ מָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְקוּרֶה וְנָתַן הַקּוֹרָה בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים שֶׁמָּא אֵינוֹ כָשֵׁר. אִילּוּ אֶכְסֶדְרָה שֶׁאֵינָהּ מְקוּרָה וְנָתַן הַקּוֹרָה בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים שֶׁמָּא כְלוּם הוּא.

הָיָה רָחָב בְּתוֹךְ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה. רִבִּי בָּא וְרַב הוּנָא בְּשֵׁם רַב. עוֹשֶׂה פַּס שְׁלִשְׁלִשָּׁה אַמּוֹת וְכָל שֶׁהוּא. מַרְחִיקוֹ מִן הַכּוֹתֶל שְׁתֵּי אַמּוֹת. אוֹתוֹ וְכָל שֶׁהוּא נִידּוֹן לְשֵׁם לֶחִי וְהַשְׁאָר. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל. וַיַּעֲשֶׂה פַּס אַרְבָּעָה טְפָחִים. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. עוֹשֶׂה פַּס שֶׁל אַרְבָּעָה טְפָחִים. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר פַּפַּי. כְּדֵי לְהַתִּיר שְׁנֵיהֶן בְּלֹא קוֹרָה. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מַעֲמִיד קָנֶה וְדוּקְרָן. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. עוֹשֶׂה פַּס שֶׁל אַרְבָּעָה טְפָחִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הֲלָכָה כְּאוֹמֵר עוֹשֶׂה פַּס אַרְבָּעָה טְפָחִים.

תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מְבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי פְתָחִים נוֹתֵן קוֹרָה בְּאֶחָד מֵהֶן וּמַתִּיר. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי לֵוִי. אֵין הֲלָכָה כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. אָמַר רִבִּי בָּא. וְהוּא שֶׁהֶעֱמִיד קָנֶה וְדוּקְרָן. אֲבָל אִם עָשָׂה פַּס אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲלָכָה כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. וְתַנֵּי כֵן. מְבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַרְבָּעָה פְתָחִים נוֹתֵן קוֹרָה בְּאֶחָד מֵהֶן וּמַתִּיר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְהוּא שֶׁנָּתַן עַל הָאֶמְצָעִי. אֲבָל אִם נָתַן עַל הַחִיצוֹן נִיחָא עוֹמֵד שֶׁכָּאן מַתִּיר פִּירְצָה שֶׁכָּאן. וּמִי מַתִּיר פִּירְצָה שֶׁלְּהַלָּן. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. תִּיפְתָּר כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל וְלִית אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ כְּלוּם.

מְבוֹי עָקוּם וּמְפוּלָּשׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נוֹתֵן לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן וְעוֹשֶׂה צוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. נוֹתֵן לֶחִי אוֹ קוֹרָה וּמַתִּיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרֵישׁ לָקִישׁ. בִּקְשׁוּ לַעֲשׂוֹת לָהֶן תַּקָּנָה. אֵילּוּ מִשְׁתַּמְּשִׁין עַד מָקוֹם הַכּוֹתֶל וְאֵילּוּ מִשְׁתַּמְּשִׁין עַד מָקוֹם הַכּוֹתֶל. וְלֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת. אֶלָּא אֵילּוּ מִשְׁתַּמְּשׁוֹת דֶּרֶךְ עַקְמוּמְיוּת וְאֵילּוּ

מִשְׁתַּמְּשׁוֹת דֶּרֶךְ עַקְמוּמִיּוֹת וְלֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת הָאֲסוּרָה לָהֶן.
רַב וּשְׁמוּאֵל. רַב כְּרִבִּי יוֹחָנָן וּשְׁמוּאֵל כְּרֵישׁ לָקִישׁ.
רִבִּי יוֹחָנָן וְרֵישׁ לָקִישׁ הֲווֹן שָׁרְיָין בִּשְׁקָקָה דְּרִבִּי יִצְחָק. רֵישׁ לָקִישׁ טִילְטֵל. כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן לֹא אָסַר וְלֹא טִילְטֵל. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַנִּיחוּ לִבְנֵי מָבוֹי שֶׁיְּהוּ שׁוֹגְגִין וְאַל יְהוּ מֵזִידִין.
מַה. טִילְטֵל לֹא טִילְטֵל. אֵין תֵּימַר. טִילְטֵל. מְחִלְפָה שִׁיטַּת רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין תֵּימַר. לֹא טִילְטֵל. יוּאֲסַר לִבְנֵי הַמָּבוֹי. רִבִּי יוֹחָנָן בִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ. אָמַר רִבִּי אָחָא. כָּף רֵישׁ לָקִישׁ לְרִבִּי יוֹחָנָן וְטִילְטֵל. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. וְיֵאוּת. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּשׁוֹגֵג אֶצֶל מֵזִיד. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. מִכְּיוָן שֶׁחֲשׁוּדִין הֵן לְטַלְטֵל. כְּמֵזִידִין הֵן. אָמְרִין לֵיהּ. אֵין בֵּינֵי. יֵעָשֶׂה שׁוֹנְאִין שֶׁל רִבִּי יוֹחָנָן כִּצְדוּקִי אֶצֶל בְּנֵי הַמָּבוֹי וְיוּאֲסַר לִבְנֵי הַמָּבוֹי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. צְדוּקִי חָשׁוּד לְטַלְטֵל. וְכָא מָה אִית לָךְ. מַה נָפַק מִבֵּינֵיהוֹן. הָיָה עָשׂוּי כְּמִין כִּי.
רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נוֹתֵן לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן וְעוֹשֶׂה צוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. אֲפִילּוּ כַּמָּה קוֹרוֹת אֵינָן מַתִּירִין אוֹתוֹ.
רַב יִרְמְיָה בְשֵׁם רַב. מָבוֹי שֶׁנִּפְרַץ מִכְּנֶגְדּוֹ אַרְבָּעָה. מִן הַצַּד יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רַב. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכְּנֶגְדּוֹ בֵּין מִן הַצַּד אַרְבָּעָה. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דָּמַר. מִן הַצַּד יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. הָא עֶשֶׂר מוּתָּר. בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. מָאן דָּמַר. בֵּין מִכְּנֶגְדּוֹ בֵּין מִן הַצַּד אַרְבָּעָה. בְּשֶׁאֵין שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. לֹא כֵן סְבָרְנָן מֵימַר. רַב כְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כָּל הָרְשׁוּת כְּאַחַת.
מָבוֹי שֶׁנִּפְרַץ מִצִּידוֹ כְּלַפֵּי רֹאשׁוֹ. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין רִבִּי חִיָּיה רִבִּי יוֹסֵה. אִם יֵשׁ שָׁם עוֹמֵד אַרְבָּעָה צָרִיךְ קוֹרָה. וְאִי לֹא לֹא צָרִיךְ. מַה בֵּינוֹ לְמָבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי פְתָחִים. אִילּוּ מָבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי פְתָחִים שֶׁמָּא אֵינוֹ נוֹתֵן קוֹרָה עַל אַחַת מֵהֶן וּמַתִּיר. אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. וּמָבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי פְתָחִים אֵין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִיכָּנֵס בְּפֶתַח הַזֶּה וְלָצֵאת בַּפִּירְצָה. הָכָא דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִיכָּנֵס בְּפֶתַח זֶה וְלָצֵאת בַּפִּירְצָה.
קוֹרָה אַחַת מָהוּ שֶׁתַּתִּיר שְׁנֵי מָבוֹאוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר. רִבִּי זֵירָא וְרִבִּי אַבָּהוּ. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחַד אָמַר. מוּתָּר. מָאן דָּמַר. אָסוּר. בְּנוֹתְנִין לְמַעֲלָה מִשְּׁלֹשָׁה בְּכוֹתְלֵי הַמָּבוֹי. מָאן דָּמַר. מוּתָּר. בְּנוֹתְנִין לְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה בְּכוֹתְלֵי הַמָּבוֹי.
רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. חָצֵר בָּמָה הִיא נִיתֶּרֶת. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. רִבִּי אוֹמֵר. בְּפֵס אֶחָד. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. בִּשְׁנֵי פֵסִין. רַב יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי חִיָּיה. הֲלָכָה כִּדְבְרֵי הָאוֹמֵר. בִּשְׁנֵי פֵסִים. וּבִלְבַד פֵּס שֶׁלְּאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן וּפֵס שֶׁלְּאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כִּדְבְרֵי הָאוֹמֵר. בִּשְׁנֵי פֵסִין. וַאֲנִי אוֹמֵר. בְּפֵס אֶחָד. וּבִלְבַד פֵּס שֶׁלְּאַרְבָּעָה טְפָחִים

מִיכָּן וּפַס שֶׁלְּאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן. וְאֵין כָּאן אֶלָּא פַּס שְׁלֹשָׁה טְפָחִים מִיכָּן וּשְׁלֹשָׁה טְפָחִים מִיכָּן. הֲוֵי דוּ אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. פַּס וְכָל שֶׁהוּ מִיכָּן וּפַס וְכָל שֶׁהוּא מִיכָּן.

רִבִּי זְעוּרָא רַב חוּנָא בְשֵׁם רַב. מָבוֹי שֶׁאָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ שָׁוִין אֵינָן נִיתָּרוֹת בְּלֶחִי וְקוֹרָה אֶלָּא בְּפַסִּים כְּחָצֵר. שְׁמָעָהּ שְׁמוּאֵל מִינֵּיהּ וּלְעָתָהּ בַּתְּרֵיהּ אַרְבָּעִין זִימְנִין. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין לָא אָמְרִין כֵּן. אֶלָּא שְׁמוּאֵל שְׁאִיל לְרַב. כַּמָּה יְהֵא אוֹרְכָן יוֹתֵר עַל רָחְבָּן. אַגִּיב וַאֲמַר לֵיהּ. כָּל שֶׁהוּא. וּלְעִיתָהּ בַּתְּרֵיהּ אַרְבָּעִין זִימְנִין. דְּאַת מְבָעֵי רַב וְלָא מַשְׁכַּח יָתֵיהּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. שֶׁהַמָּבוֹי לַחֲצֵירוֹת כֶּחָצֵר לַבָּתִּים. כַּמָּה חֲצֵירוֹת יְהוּ בְמָבוֹי. רַב וּשְׁמוּאֵל תְּרַוֵּיהוֹן אָמְרִין. אֵין לְהֶן פָּחוּת מִשְּׁתַּיִם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילּוּ חָצֵר אַחַת מִיכָּן וְחָצֵר אַחַת מִיכָּן. רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֲפִילּוּ חָצֵר מִיכָּן וּבַיִת מִיכָּן. בַּיִת מִיכָּן וְחָנוּת מִיכָּן. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב (בָּעֵי) [בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן]. מָבוֹי אֵין פָּחוּת מִשְּׁנֵי חֲצֵירוֹת. חָצֵר אֵינָהּ פְּחוּתָה מִשְּׁנֵי בָתִּים. מָבוֹי שֶׁאוֹרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ שָׁוִין אֵינוֹ נִיתָּר בְּלֶחִי וְקוֹרָה אֶלָּא בְּפַסִּים כְּחָצֵר. שְׁמוּאֵל שָׁאַל לְרַב. כַּמָּה יְהֵא אָרְכּוֹ יֶתֶר עַל רָחְבּוֹ. וְהוּא אָמַר לֵיהּ. כָּל שֶׁהוּא. הָהֵין דָּרַיָּיא דְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל מַרְבְּעוּ. חֲמִשָּׁה מְבוֹאוֹת פְּתוּחִין לְמָבוֹי. עוֹמֵד מִרוּבֶּה עַל הַפָּרוּץ וּפָרוּץ מִרוּבֶּה עַל הָעוֹמֵד אֵינוֹ צָרִיךְ קוֹרָה. אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת הוּפְלַג.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. פְּתָחִים פְּתוּחִין לִרְשׁוּת הָרַבִּים. נִפְתָּחִים נַעֲשֶׂה מְקוֹמָם רְשׁוּת הָרַבִּים. נִנְעָלִים נַעֲשֶׂה מְקוֹמָם רְשׁוּת הַיָּחִיד. מְבוֹאוֹת הַמְפוּלָּשׁוֹת לַיָּם כְּמְפוּלָּשִׁין לְבַקְעָה. וְהֶהֵן שְׁקָקָה דְּרִבִּי חָנִין לֹא צָרִיךְ צוּרַת פֶּתַח. שֶׁהוּא כְּמִתְלַקֵּט עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ. תְּקָנָה תִּיקְנוּ בוֹ כְּדֵי לְהַתִּיר בָּתִּים שֶׁלְּמַטָּן.

אִם יֵשׁ לוֹ צוּרַת פֶּתַח אַף עַל פִּי שֶׁהוּא רָחָב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת אֵינוֹ צָרִיךְ לְמַעֵט. חֲנַנְיָה בַּר שֵׁילֶמְיָא הֲוָה יְתִיב מִיתְנָא לְחַיָּיה בְּרִיהּ דְּרַב. אַפִּיק רַב רֵישֵׁיהּ מִן כְּוִותָא. אֲמַר לֵיהּ. לֵית כֵּן. אֲמַר לֵיהּ. וְלָא נִיתַנֵּייהּ כֵּן. אֲמַר לֵיהּ. דְּתַנִּיתֵיהּ וְאוֹדְעֵיהּ דְּלֵית כֵּן.

אַבָּא בַּר הוּנָא אָמַר. צוּרַת פֶּתַח שֶׁאָמְרוּ קָנָה מִיכָּן וְקָנָה מִיכָּן וּגְמִייָא עַל גַּבֵּיהֶן. רִבִּי יַנַּאי בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. צִיר וּבֶן צִיר לֹא יְהֵא מְחוּסָּר אֶלָּא דֶלֶת.

תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. כֵּיצַד מַתִּירִין רְשׁוּת הָרַבִּים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. לֶחִי מִיכָּן וְלֶחִי מִיכָּן. קוֹרָה מִיכָּן וְקוֹרָה מִיכָּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן וְעוֹשֶׂה צוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. צִיר וּבֶן צִיר לֹא יְהֵא מְחוּסָּר אֶלָּא דֶלֶת. אָמְרָהּ רִבִּי יִרְמְיָה קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָה. אָמַר לֵיהּ. וּמַה בְּיָדְךָ. רִבִּי אִילָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. צוּרַת הַפֶּתַח שֶׁאָמְרוּ קָנָה מִיכָּן וְקָנָה מִיכָּן וְגָמִי עַל גַּבֵּיהֶן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. רַבָּנִין דְּהָכָא כְּדַעְתּוֹן וְרַבָּנִין דְּתַמָּן כְּדַעְתּוֹן. רַבָּנִין דְּתַמָּן דְּאִינּוּן אָמְרִין. צוּרַת הַפֶּתַח שֶׁאָמְרוּ. קָנָה מִיכָּן וְקָנָה מִיכָּן וּגְמִייָא

עַל גַּבֵּיהֶן. וְאִינּוּן אָמְרִין. לֵית כֵּן. וְרַבָּנָן דְּהָכָא דְּאִינּוּן אָמְרִין. צִיר וּבֶן צִיר לֹא יְהֵא מְחוּסַּר אֶלָּא דֶּלֶת. וְאִינּוּן אָמְרִין. דְּאִית כֵּן.

חֲנַנְיָה בֶּן אֲחִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. דֶּלֶת מִיכָּן וְדֶלֶת מִיכָּן. וּכְשֶׁהוּא מַכְנִיס מוֹצִיא וְנוֹעֵל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. דֶּלֶת מִיכָּן וְצוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. אָמַר שְׁמוּאֵל. הֲלָכָה כְּחֲנַנְיָה בֶּן אֲחִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְלֹא דָא הִיא קַדְמַיְיתָא. אָמַר רִבִּי בָּא. עַל יְדֵי דֶּלֶת הוּא נִנְעוֹל. הוֹרֵי רִבִּי אָחָא בְּהֶהֵן דַּעֲבַד צוּרַת פֶּתַח שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִיכָּנֵס לִפְנִים מֵאַרְבַּע אַמּוֹת. רִבִּי אַיְיבוֹן הוֹרֵי כְּהֶהֵן.

רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. יְתֵירוֹת הַיּוֹצְאוֹת מִכּוֹתְלֵי הַמָּבוֹי אָדָם נוֹתֵן עֲלֵיהֶן אֶת הַקּוֹרָה וּמַתִּיר אֶת הַמָּבוֹי. וְהֵן שֶׁיִּהוּ בְתוֹךְ שְׁלֹשָׁה לְכוֹתְלֵי הַמָּבוֹי. תְּרֵין אָמְרִין. חַד אָמַר. וְהֵן שֶׁיִּהְיוּ בְּרִיאוֹת כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַקּוֹרָה וְאָרִיחֶיהָ. וְחָרְנָה אָמַר. אֲפִילּוּ אֵינָן בְּרִיאוֹת לְקַבֵּל אֶת הַקּוֹרָה וְאָרִיחֶיהָ. רִבִּי זְעִירָה בָּעֵי. תַּחַת הַקּוֹרָה אָסוּר וּמַתִּיר אֶת הַמָּבוֹי. אָמַר רִבִּי אָחָא בַּר עוּלָּה. וְלָמָּה לֹא אָמַר לֵיהּ. וְלֹא אַשְׁכַּחְנָן כֵּן עַל דְּשְׁמוּאֵל. דְּאָמַר שְׁמוּאֵל. תַּחַת הַקּוֹרָה אָסוּר וּמַתִּיר אֶת הַמָּבוֹי. רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. תַּחַת הַקּוֹרָה וּבֵין לְחַיִּים נִידּוֹן כְּאַסְקוּפָּה.

רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. כְּהֵיידָא אַסְקוּפָּה. כְּאַיסְקוּפָּה מוּתֶּרֶת אוֹ כְּאַיסְקוּפָּה אֲסוּרָה. אָמַר רִבִּי זֵירָא. עַד דַּאֲנָא תַמָּן אִיצְטָרְכַת לִי. וְכַד סְלִיקֵת לְהָכָא שְׁמָעִית רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַיסְקוּפָּה הַגְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וְאֵין רְחָבָהּ אַרְבָּעָה מוּתָּר לְכָאן וּמוּתָּר לְכָאן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. חֲמִי מָה אָמַר. לֹא אָמַר אֶלָּא בְּשֶׁאֵין שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. אֲבָל יֵשׁ שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. אֲסוּרָה. אָמַר לֵיהּ. וְהָדָא הִיא אַמְתַּלְתֵּרָה. אִילּוּ מְלַתֵּרָה שֶׁמָּא אֵינָהּ מוּתֶּרֶת. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. שְׁמוּאֵל וְרִבִּי יוֹחָנָן. שְׁמוּאֵל אָמַר. תַּחַת הַקּוֹרָה אָסוּר. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. הַכֹּל מוֹדִין עַל בֵּין לְחַיִּים שֶׁאָסוּר. וְתַנֵּי כֵן. מָבוֹי הֶעָשׂוּי לְחַיִּים לְחַיִּים. אִם יֵשׁ בֵּין זוֹ לָזוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים. מְטַלְטְלִין עַד הַחִיצוֹן. וְאִם לָאו. מְטַלְטְלִין עַד הַפְּנִימִי. רַבָּנָן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי עוּקְבָּה. בְּשֶׁאֵין הַחִיצוֹן עוֹדֵף. אֲבָל אִם הָיָה חִיצוֹן עוֹדֵף מְטַלְטְלִין עַד הַחִיצוֹן.

הלכה ב

משנה: הֶכְשֵׁר הַמָּבוֹי בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִין לֶחִי וְקוֹרָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין אוֹ לֶחִי אוֹ קוֹרָה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לְחָיַיִם. מִשּׁוּם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר תַּלְמִיד אֶחָד לִפְנֵי רִבִּי עֲקִיבָה לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל עַל מָבוֹי שֶׁהוּא פָּחוּת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וְעַד עֶשֶׂר שֶׁבֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים לֶחִי וְקוֹרָה וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין אוֹ לֶחִי אוֹ קוֹרָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָה עַל זֶה וְעַל זֶה נֶחְלְקוּ:

הלכה: הֶכְשֵׁר מָבוֹי כול'. מַה לְחָיַיִם וְקוֹרָה כְבֵית שַׁמַּי. לְחָיַיִם וְלֹא קוֹרָה כְבֵית הִלֵּל. שְׁלֹשָׁה כְרַבִּי יוֹסֵי. כָּל שֶׁהוּא כְרַבָּנִין. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַעֲשֶׂה שֶׁהָלַךְ רִבִּי אֶלִיעֶזֶר אֶצֶל רִבִּי יוֹסֵי בֶּן פְּרוֹרָה תַּלְמִידוֹ לְאוֹבְלִין. וְהַרְאֶהוּ מָבוֹי אֶחָד. וְלֹא הָיָה בוֹ אֶלָּא לֶחִי אֶחָד בִּלְבַד. אָמַר לוֹ. עֲשֵׂה לוֹ לְחָיַיִם. אָמַר לוֹ. מַה. אַתְּ אָמַר לִי לְסוֹתְמוֹ. אָמַר לוֹ. יִסְתֹּם. וְכִי מַה רְאָיָיה רְשׁוּת לְשַׁבָּת לְבוֹא לְכָאן. הָדָא אָמְרָה. שְׁלֹשָׁה כְרִבִּי יוֹסֵי. אֵין תֵּימַר. כָּל שֶׁהוּא כְרַבָּנִן. כָּל שֶׁהוּא סוֹתֵם.

תַּנֵּי. וַהֲלָכָה כְדִבְרֵי הַתַּלְמִיד. דִּלְ כֵן מָה נָן אָמְרִין. כְּבֵית שַׁמַּי. וְיֵשׁ הֲלָכָה כְבֵית שַׁמַּי וְלֹא כְבֵית הִלֵּל. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מָבוֹי שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים אֵינוֹ צָרִיךְ קוֹרָה. דִּבְרֵי חֲכָמִים. רַב חוּנָא בְשֵׁם רַב. מָבוֹי שֶׁהוּא פָּחוּת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת אֵינוֹ צָרִיךְ כְּלוּם.

הלכה ג

משנה: קוֹרָה שֶׁאָמְרוּ רְחָבָה כְּדֵי לְקַבֵּל אֲרִיחַ וְהָאֲרִיחַ חֲצִי לְבֵינָה שֶׁל שְׁלֹשָׁה טְפָחִים דַּיְיהּ לַקּוֹרָה שֶׁתְּהֵא רְחָבָה טֶפַח כְּדֵי לְקַבֵּל אֲרִיחַ לְאוֹרְכּוֹ׃

הלכה: קוֹרָה שֶׁאָמְרוּ כול'. אָמַר רִבִּי בָּא. כְּדֵי לְקַבֵּל עָלָיו דּוֹמוֹס שֶׁלְּאָרְחִין לְאוֹרְכּוֹ. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כְּדֵי לְקַבֵּל עָלָיו דּוֹמוֹס שֶׁלְּאָרְחִין לְרוֹחְבּוֹ. מַה בֵּינֵיהֶן. אָמַר רִבִּי שְׁיָן. בְּרַייוּת בֵּינֵיהֶן. עַל דַּעְתֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן. אַרְבָּעִין אָרְחִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל עֶשְׂרִין אָרְחִין.

שְׁתֵּי קוֹרוֹת. בְּזוֹ חֲצִי טֶפַח וּבְזוֹ חֲצִי טֶפַח. כַּמָּה יְהֵא בֵּינֵיהֶן. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. חֲצִי טֶפַח. מַה בֵּין חֲצִי טֶפַח מִיכָּן וַחֲצִי טֶפַח מִיכָּן וְחֲצִי טֶפַח בָּאֶמְצַע. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. טֶפַח. שְׁתֵּי קוֹרוֹת. בְּזוֹ שְׁלִישׁ וְכָל שֶׁהוּא וּבְזוֹ שְׁלִישׁ וְכָל שֶׁהוּא וּבֵינֵיהֶן פָּחוּת מִשְּׁלִישׁ. יֵיבָא כַּיי דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחָלָל מִצְטָרְפִין בָּאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא עוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל.

קוֹרָה שֶׁהִיא יוֹצְאָה מִכּוֹתֶל זֶה וְאֵינָהּ נוֹגַעַת בַּכּוֹתֶל הַשֵּׁינִי. אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁתַּיִם זוֹ כְנֶגֶד זוֹ. אִם יֵשׁ בֵּין זוֹ לְזוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים צָרִיךְ קוֹרָה. וְאִם לָאו אֵין צָרִיךְ קוֹרָה. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. אַרְבָּעָה. מָאן דְּמַר. שְׁלֹשָׁה. כְּדֵי עֲבִירַת אָדָם. מָאן דְּמַר. אַרְבָּעָה. כְּדֵי מָקוֹם.

קוֹרָה שֶׁרֹאשָׁהּ אֶחָד לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹאשָׁהּ אֶחָד לְמַטָּה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה. רוֹאִין שֶׁאִילּוּ יָגוּד בְּתוֹךְ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים וְהִיא נִרְאֵית בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים אַמָּה מוּתָּר. וְאִם לָאו אָסוּר. קוֹרָה שֶׁרֹאשָׁהּ אֶחָד לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרָה טְפָחִים וְרֹאשָׁהּ אֶחָד לְמַטָּה מֵעֶשְׂרָה טְפָחִים. רוֹאִין שֶׁאִילּוּ יָגוּד בְּתוֹךְ שְׁלֹשָׁה וְהִיא נִרְאֵית בְּתוֹךְ עֶשְׂרָה טְפָחִים מוּתָּר. וְאִם לָאו אָסוּר.

שְׁתֵּי קוֹרוֹת זוֹ לְמַעֲלָה מִזּוֹ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. רוֹאִין אֶת הַתַּחְתּוֹנָה כְּאִילּוּ הִיא לְמַעֲלָן וְהָעֶלְיוֹנָה כְּאִילּוּ הִיא לְמַטָּה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְהֵא הָעֶלְיוֹנָה לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה

וְהַתַּחְתּוֹנָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה בְּשִׁיטַת אֲבִיו וְחָלוּק עַל אֲבִיו. בְּשִׁיטַת אֲבִיו. דּוּ אָמַר. רוֹאִין אֶת הַתַּחְתּוֹנָה כְּיִלּוּ הִיא לְמַעֲלָן וְהָעֶלְיוֹנָה כְּיִלּוּ הִיא לְמַטָּן. וְחָלוּק עַל אֲבִיו. דּוּ אָמַר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְהֵא הָעֶלְיוֹנָה לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרִים אַמָּה וְהַתַּחְתּוֹנָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. אִין תֵּימַר. בְּשִׁיטַת אֲבִיו הוּא. אֲפִילּוּ לְמַעֲלָה מִכַּמָּה. רִבִּי יוֹסֵה חִינְנָא בַּר שְׁלֶמְיָא רִבִּי יוּדָן. חִינְנָא בַּר שְׁלֶמְיָא בְּשֵׁם רַב. וְהִיא שֶׁתְּהֵא הָעֶלְיוֹנָה בְּתוֹךְ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים לַתַּחְתּוֹנָה.

הלכה ד

משנה: רְחָבָה לְקַבֵּל אֲרִיחַ וּבְרִיאָה לְקַבֵּל אֲרִיחַ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר רְחָבָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ בְּרִיאָה׃

הלכה: רְחָבָה לְקַבֵּל אֲרִיחַ כול׳. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. בְּרִייָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ רְחָבָה. רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי מֵאִיר. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא. מְכַּיְוָן דְּתֵימַר. הֲלָכָה כְּהָדֵין וַהֲלָכָה כְּהָדֵין. מָאן דַּעֲבַד הָכֵין לָא חָשַׁשׁ וּמָאן דַּעֲבַד הָכֵין לָא חָשַׁשׁ. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִכַּיְוָן דְּאִיתְמַר הֲלָכָה כְּרַבָּנִן. שָׁבְקִין לְיָחִיד וְעָבְדִין כְּרַבָּנִן.

רַב אֲזַל לְחַד אֲתַר. חֲמָא חַד מָבוֹי שְׁרִיתֵיהּ בְּלֵיחַיָּא. יְהַב לָהּ בְּחוּטְרָא וְאַפְלָהּ. אָמַר לֵיהּ רַב חוּנָא. דִּיקְלָא קָאִים. אָמַר לֵיהּ רַב. עֵינוֹי דְּרַב חוּנָא גְּבַהּ. וְעֵינוֹי דְּרַב לֵית אִינּוּן גְּבַהּ. אֶלָּא הַרֵינִי אוֹסֵר לָהֶן מִשֵּׁם קוֹרָה. וּלְשַׁבָּת הַבָּאָה אֲנִי מַתִּיר לָהֶן מִשּׁוּם לֶחִי. שֶׁיְּהוּ יוֹדְעִין שֶׁאִם יִנָּטֵל הַדֶּקֶל שֶׁהוּא אָסוּר לְטַלְטֵל. וְאִית בָּעֵי מֵימַר. דְּלָא יְהַווּן סָבְרִין כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. רְחָבָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ בְּרִייָה.

דְּרִבִּי חִינְנָא לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רַב אֲזַל לְחַד אֲתַר. חֲמָה חַד מָבוֹי שְׁנִיטַל קוֹרָתוֹ וְאָסַר לָהּ. אָמַר לֵיהּ רַב חוּנָה. דִּיקְלָא קָאִים. אָמַר לֵיהּ רַב. עֵינוֹי דְּרַב חוּנָא גְּבַהּ. וְעֵינוֹי דְּרַב לֵית אִינּוּן גְּבַהּ. אֶלָּא הַרֵינִי אוֹסֵר לָהֶן מִשּׁוּם קוֹרָה. וּלְשַׁבָּת הַבָּאָה אֲנִי מַתִּיר לָהֶן מִשּׁוּם לֶחִי. שֶׁיְּהוּ יוֹדְעִין שֶׁאִם יִנָּטֵל הַדֶּקֶל שֶׁהוּא אָסוּר לְטַלְטֵל. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. דְּלָא יְהַווּן סָבְרִין כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵיזֶהוּ קַרְפֵּף. כָּל שֶׁהוּא סָמוּךְ לָעִיר. דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְהָכָא הוּא אוֹמֵר אָכֵן. אָמַר רִבִּי מָנָא. כְּבֵית דִּירָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוּדָה.

הלכה ה

משנה: הָיְתָה שֶׁל קַשׁ אוֹ שֶׁל קָנִים רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא שֶׁל מַתֶּכֶת. עֲקוּמָה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא פְּשׁוּטָה. עֲגוּלָה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא מְרוּבַּעַת. אִם יֵשׁ בְּהֶקֵּפָהּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים יֶשׁ בָּהּ רוֹחַב טֶפַח׃

הלכה: הָיְתָה שָׁל קַשׁ אוֹ שֶׁלְקָנִים כוּל'. לְמִי נִצְרְכָה. לְרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. רְחָבָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ בְּרִיאָה.

עֲקוּמָה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא פְּשׁוּטָה. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. רִבִּי זְעִירָא הִיא. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. וְהוּא שֶׁתְּהֵא עֲקוּמוּמִיָּת מִן הַצַּד. עֲקוּמוּמִיָּת שֶׁאֵינָהּ מְעַכֶּבֶת אֶת הַמָּבוֹי. אֲבָל עֲקוּמוּמִיָּת שֶׁהִיא מְעַכֶּבֶת אֶת הַמָּבוֹי הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. וְאֵי זֶהוּ עֲקוּמוּמִיָּת שֶׁהִיא מְעַכֶּבֶת אֶת הַמָּבוֹי. כָּל שֶׁאִילּוּ יָגוּד וְאֵין בֵּין זוֹ לְזוֹ שְׁלֹשָׁה.

עֲגוּלָה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא מְרוּבַּעַת. עוֹד הִיא דְּרִבִּי יוּדָה. מִן הַיָּם לָמְדוּ. וַיַּעַשׂ אֶת הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה וגו'. אֵיפְשַׁר לוֹמַר עָגוֹל. שֶׁכְּבָר נֶאֱמַר מְרוּבַּע. אֵיפְשַׁר לוֹמַר מְרוּבַּע. שֶׁכְּבָר נֶאֱמַר עָגוֹל. אֵין תֵּימַר עָגוֹל. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר. מֵאָה וְשִׁשִּׁים יָדוֹת טַהֲרָה הוּא מַחֲזִיק. אֵין תֵּימַר מְרוּבַּע. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר. מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁתֵּי יָדוֹת טַהֲרָה הָיָה מַחֲזִיק. אֱמוֹר מֵעַתָּה. שְׁתֵּי אַמּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת עֲגוּלוֹת הָיוּ. שָׁלֹשׁ אַמּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מְרוּבָּעוֹת הָיוּ. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר. מֵאָה וַחֲמִשִּׁים יָדוֹת טַהֲרָה הָיָה מַחֲזִיק. כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר אַלְפַּיִם בַּת יָכִיל. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל. אֵיפְשַׁר לוֹמַר אַלְפַּיִם. שֶׁכְּבָר נֶאֱמַר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים. אֵיפְשַׁר לוֹמַר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים. שֶׁכְּבָר נֶאֱמַר אַלְפַּיִם בַּת. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר. אַלְפַּיִם בְּלַח שֶׁהֵן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים בְּיָבֵשׁ. מִיכָּן לָמְדוּ חֲכָמִים. אַרְבָּעִים סְאָה בְלַח שֶׁהֵן כּוֹרַיִם בְּיָבֵשׁ.

הלכה ו

משנה: לְחָיַיִם שֶׁאָמְרוּ גוֹבְהָן עֲשָׂרָה טְפָחִים רוֹחְבָּן וְעוֹבְיִין כָּל שֶׁהֵן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר רָחְבָּן שְׁלֹשָׁה טְפָחִים:

הלכה: לְחָיַיִם שֶׁאָמְרוּ כוּל'. מַתְנִיתָא בְּמְשׁוּכִין מִן הַכּוֹתֶל. אֲבָל אִם הָיוּ סְמוּכִין לַכּוֹתֶל אוֹף רִבִּי יוֹסֵי מוֹדֶה. וְתַנֵּי כֵן. עָשָׂה לְחָיַיִם לַמָּבוֹי. אִם גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה. אוֹ שֶׁהָיוּ סְמוּכִין לַכּוֹתֶל פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה. מוּתָּר. שְׁלֹשָׁה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל. אֲבָנֵי הַבִּנְיָן הַיּוֹצְאוֹת מִן הַבִּנְיָן. אִם אֵין בֵּין אַחַת לַחֲבֵירְתָּהּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. נִידּוֹן כִּלְחָיַיִם. קֶרֶן זָוִית יוֹצֵא מִיכָּן וְקֶרֶן זָוִית יוֹצֵא מִיכָּן נִידּוֹן כִּלְחָיַיִם. כּוֹתֶל הַנִּכְנָס וְנִרְאֶה כְּפַס מִבִּפְנִים וְשָׁוֶה מִבַּחוּץ. אוֹ שֶׁנִּרְאֶה כְּפַס מִבַּחוּץ וְשָׁוֶה מִבִּפְנִים. נִידּוֹן כִּלְחָיַיִם. הָיָה מָשׁוּךְ. אַבָּא בַּר רַב חוּנָה אוֹמֵר. רוֹאִין אוֹתוֹ כְּיִלּוּ הוּא כָנוּס. הָתִיב רַב חִסְדַּיי. וְהַתַּנִּינָן. חָצֵר גְּדוֹלָה שֶׁנִּפְרְצָה לִקְטַנָּה. הַגְּדוֹלָה מוּתֶּרֶת וְהַקְּטַנָּה אֲסוּרָה. וְיֵעָשׂוּ כוֹתְלֵי גְדוֹלָה כִּלְחָיַיִם אֶצֶל כוֹתְלֵי קְטַנָּה וְהוּתְּרָה קְטַנָּה. אָמַר לֵיהּ אַבָּא בַּר רַב חוּנָה. תִּיפְתָּר בְּמְשׁוּכִין יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. תַּנֵּי רִבִּי שְׁיָין קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. בִּגְדוֹלָה אַחַת עֶשְׂרֵה וּבִקְטַנָּה עֶשֶׂר. אִיתְבְּעַת מַתְנִיתָא וְלֹא אִישְׁתַּכַּחַת.

אָמַר לֵיהּ אָחָא. כֵּן אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כָּל מִשְׁנָה שֶׁלֹּא נִכְנְסָה לַחֲבוּרָה אֵין סוֹמְכִין עָלֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אַתְיָיא כְמָאן דְּמַר. חָצֵר נִיתֶּרֶת בִּשְׁנֵי פַסִּין וּבִלְבַד פַּס שֶׁלְאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן וּפַס שֶׁלְאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. וַאֲפִילוּ תֵּימַר כֵּן אַתְיָא כְמָאן דְּמַר. חָצֵר נִיתֶּרֶת בִּשְׁנֵי פַסִּים. וּבִלְבַד פַּס שֶׁלְאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן וּפַס שֶׁלְאַרְבָּעָה טְפָחִים מִיכָּן. רַב עוּקְבָּה בְשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. לִגְדוֹלָה הֵן נִידּוֹנוֹת וְאֵינָן נִידּוֹנוֹת לִקְטַנָּה.

כּוֹתֶל שֶׁצִּידּוֹ אֶחָד יוֹצֵא וְצִידּוֹ אֶחָד כָּנוּס. כַּהֲנָא אָמַר. נוֹתֵן אֶת הַקּוֹרָה לוֹכְסָן וּמִשְׁתַּמֵּשׁ לוֹכְסָן. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם כַּהֲנָא. נוֹתֵן אֶת הַקּוֹרָה לוֹכְסָן וּמִשְׁתַּמֵּשׁ לוֹכְסָן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְהֵא הַקּוֹרָה מְשׁוּכָּה יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. וּמִדְּרִבִּי יוֹסֵי. קַיְימָהּ רַב אֲבְדִימִי נְחִיתָה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְהֵא הַקּוֹרָה מְשׁוּכָּה יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא הַכּוֹתֶל מָשׁוּךְ יוֹתֵר מֵאַרְבַּע. אַשְׁכַּחַת אָמַר. מַה דְצָרִיכָה לְהֵן פְּשִׁיטָא לָהֵן.

אָמַר רִבִּי עוּלָּא. מִשְׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה הִיא מַתְנִיתָה. פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה אֲפִילוּ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר מוּתָּר. אַרְבָּעָה אֲפִילוּ פָּחוּת מֵעֶשֶׂר אָסוּר. אֶלָּא אִם כֵּן אָנָן קַיְימִין מִשְׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה.

הלכה ז

משנה: בַּכֹּל עוֹשִׂין לְחָיַיִם אֲפִילוּ בְדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים רַבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. וּמְטַמֵּא מִשּׁוּם גּוֹלֵל וְרַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר. כּוֹתְבִין עָלָיו גִּיטֵּי נָשִׁים וְרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי פּוֹסֵל:

הלכה: בַּכֹּל עוֹשִׂין לְחָיַיִם כול'. תַּנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן אֲבָל עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. אָמַר רִבִּי אָחָא. חַד תַּנָּא הוּא. מָאן דְּמַר. עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן. עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. וּמָאן דְּמַר. אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן. אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. תְּרֵין תַּנָּאִין אִינּוּן. וְלָמָּה עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן. שֶׁאִילּוּ יִשְׁמֵט אֵינוֹ מַרְגִּישׁ. וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. שֶׁאִילּוּ יִשְׁמֵט הוּא מַרְגִּישׁ. קָם רִבִּי יוֹשׁוּעַ דְּרוֹמְיָא עִם תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי אָחָא. אָמְרוּ לוֹ. אָמְרִין דְּבַתְרֵיהּ. דְּהִיא פְלִיגָא עַל רַבְּכוֹן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ דוֹפָן אֲבָל עוֹשִׂין אוֹתוֹ לֶחִי. מַה אִם בְּשָׁעָה שֶׁאִילּוּ יִשְׁמֵט אֵינוֹ מַרְגִּישׁ אַתְּ אָמַר. מוּתָּר. כָּאן שֶׁאִילּוּ יִשְׁמֵט הוּא מַרְגִּישׁ. לֹא כָל שֶׁכֵּן. הֲוֵי. תְּרֵין תַּנָּיִין אִינּוּן עַל דְּרִבִּי אָחָא. הֵיכְמַה דְתֵימַר תַּמָּן. תְּרֵין תַּנָּיִין אִינּוּן עַל דְּרִבִּי יוֹסֵי. כֵּן אַתְּ אָמַר אוֹף הָכָא. תְּרֵין תַּנָּיִין אִינּוּן עַל דְּרִבִּי אָחָא.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵה וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה שִׁלְשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רִבִּי מֵאִיר דְּלְחָיַיִם. מְטַמֵּא מִשּׁוּם גּוֹלֵל. רַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר. רִבִּי יוֹסֵה דַּאֲהִילוּת. רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. הַבַּיִת שֶׁבַּסְפִינָה אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. דְּתַנֵּי. מַעֲשֶׂה בְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרִבִּי עֲקִיבָה שֶׁהָיוּ בָאִין בִּסְפִינָה. וְעָשָׂה רִבִּי

עֲקִיבָה סוּכָּה בְּרֹאשׁ הַסְּפִינָה. וּבָאַת הָרוּחַ וְהִפְרִיחָתְהּ. אָמַר לוֹ רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. עֲקִיבָה. הֵיכָן סוּכָּתְךָ.

מַה טַּעֲמָהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי. סֶפֶר. מַה סֶּפֶר מְיוּחָד שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים. אַף כָּל דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים. מַה סֶּפֶר דָּבָר מְיוּחָד שֶׁאֵינוֹ אוֹכֶל. אַף כָּל שֶׁאֵינוֹ אוֹכֶל. מַה טַּעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. מַה סֶּפֶר מְיוּחָד שֶׁהוּא בְּתָלוּשׁ. אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בְּתָלוּשׁ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי יְדוֹת אוֹכְלִין כְּאוֹכְלִין. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. כְּתָבוֹ עַל קֶרֶן הַצְּבִי וּגְדָדוֹ וַחֲתָמוֹ וּנְתָנוֹ לָהּ. כָּשֵׁר. מִפְּנֵי שֶׁגְּדָדוֹ וְאַחַר כָּךְ חֲתָמוֹ. הָא אִם חֲתָמוֹ וְאַחַר כָּךְ גְּדָדוֹ. לֹא. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי מְיַישָׁא. וְהוּא שֶׁכָּתַב עַל זִכְרוּתוֹ שֶׁלְּקֶרֶן. אֲבָל אִם כָּתַב עַל נַרְתֵּיקוֹ. כְּפָרוּשׁ הוּא וְכָשֵׁר. רִבִּי יוֹנָה בָעֵי. אַף לְעִנְיַן הֶכְשֵׁר זְרָעִים כֵּן. הֵיךְ עֲבִידָא. חִישֵּׁב עֲלֵיהֶן שֶׁיֵּרְדוּ עַל הַבְּהֵמָה וּמִן הַבְּהֵמָה עַל הָאוֹכְלִין. תַּמָּן אָמַר רִבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי. סֶפֶר. מַה סֶּפֶר מְיוּחָד שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים. אַף כָּל דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים. אוֹף הָכָא כֵּן. אוֹ שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל מַשָּׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל כְּלִי יִטְמָא. מֵעַתָּה אֲפִילוּ חִישֵּׁב שֶׁיֵּרְדוּ לְבוֹרוֹת לְשִׁיחִין וּמְעָרוֹת. שַׁנְיָיא הִיא הָכָא. דִּכְתִיב כְּלִי.

הלכה ח

משנה: שְׁיָירָא שֶׁחָנַת בַּבִּקְעָה וְהִקִּיפוּהָ כְּלֵי בְהֵמָה מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא גָּדֵר גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְלֹא יְהוּ פְּרָצוֹת יְתֵירוֹת עַל הַבִּנְיָן. כָּל פִּירְצָה שֶׁהִיא כְעֶשֶׂר אַמּוֹת מוּתֶּרֶת מִפְּנֵי שֶׁהִיא כַּפֶּתַח יוֹתֵר מִיכָּן אָסוּר:

הלכה: שְׁיָירָא שֶׁחָנַת בַּבִּקְעָה כול'. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חַסְדַּיי. לְמִי נִצְרְכָה. לְרִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כָּל מְחִיצָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְּשָׁתִי וְשֶׁלְּעֶרֶב אֵינָהּ מְחִיצָה. (דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה.) וּמוֹדֶה הוּא הָכָא. וְתַנֵּי כֵן. בַּכֹּל עוֹשִׂין מְחִיצוֹת. אֲפִילוּ אוּכָּפִין אֲפִילוּ עֲבִיטִין אֲפִילוּ גְמָלִים. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין אֵיכוֹף לְאֵיכוֹף מְלֹא אֵיכוֹף. בֵּין עֲבִיט לַעֲבִיט מְלוֹא עֲבִיט. בֵּין גָּמָל לְגָמָל כְּמְלוֹא גָמָל. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא עוֹמֵד כְּנֶגֶד עוֹמֵד וּפָרוּץ כְּנֶגֶד פָּרוּץ. אֶלָּא עוֹמֵד כְּנֶגֶד פָּרוּץ וּפָרוּץ כְּנֶגֶד עוֹמֵד.

נִמְצָאתָ אוֹמֵר לְעִנְיַן כִּלְאַיִם. כָּל הַפָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה כְּסָתוּם. מִשְּׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה. אִם הָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ מוּתָּר. וְאִם הַפָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד אָסוּר. מִדֵּי וְעַד עָשָׂר. אִם הָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ מוּתָּר. אִם הַפָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד. כְּנֶגֶד הָעוֹמֵד מוּתָּר. כְּנֶגֶד הַפָּרוּץ אָסוּר. יוֹתֵר מֵעָשָׂר. אַף עַל פִּי שֶׁהָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ. כְּנֶגֶד הָעוֹמֵד מוּתָּר. כְּנֶגֶד הַפָּרוּץ אָסוּר. אֲבָל לְעִנְיַן שַׁבָּת. כָּל הַפָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה כְּסָתוּם. מִשְּׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה מֵאַרְבָּעָה וְעַד עָשָׂר. אִם הָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ מוּתָּר. אִם הַפָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד אָסוּר. יוֹתֵר מֵעָשָׂר. אַף עַל פִּי שֶׁהָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ אָסוּר. רִבִּי חֲנַנְיָה רִבִּי יוּדָה בֵּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית

כָּאן מִשְׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה. יֵשׁ כָּאן פִּרְצָה שְׁלֹשָׁה. אֵין כָּאן מְקוֹם אַרְבָּעָה. הָתִיב רִבִּי מָנָא. וְהָתַנִּינָן. מַקִּיפִין בַּקָּנֶה. וְקָנֶה יֵשׁ לוֹ מָקוֹם. אָמַר לֵיהּ. לָא תְתִיבִינִי פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה. שֶׁכָּל הַפָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה כְסָתוּם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן בְּשֵׁם רַב. מִכָּל מָקוֹם. מִכֵּיוָן שֶׁהָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ מוּתָּר.

הלכה ט

משנה: מַקִּיפִין שְׁלֹשָׁה חֲבָלִים זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ וְזוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין חֶבֶל לַחֲבֵירוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. שִׁיעוּר חֲבָלִים וְעוֹבְיָין יוֹתֵר עַל טֶפַח שֶׁיְּהֵא הַכֹּל עֲשָׂרָה טְפָחִים׃

הלכה: מַקִּיפִין שְׁלֹשָׁה חֲבָלִים כולי׳. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בְעֶשֶׂר וּבְיוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. הָא פָּחוּת מִכָּן לֹא. וְתַנֵּי כֵן. הֵבִיא דוֹפָן שֶׁלִּשְׁבָעָה טְפָחִים וְהִגְבִּיהוֹ מִן הָאָרֶץ פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה. מוּתָּר. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. כָּל פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה כְסָתוּם. וְכָא אַתְּ אָמַר. כָּל פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה כְסָתוּם. אֵין אַתְּ בָּעֵי מַקְשְׁיָיא הָכֵין קְשֵׁי. הֵבִיא דוֹפָן שֶׁל (אַרְבָּעָה) [שִׁבְעָה] טְפָחִים וְכָל שֶׁהוּ. וְהִגְבִּיהוֹ מִן הָאָרֶץ שְׁנֵי טְפָחִים חִסֵּר כָּל שֶׁהוּא. יֵיבֵא כַּיי דְּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחָלָל מִצְטָרְפִין בְּאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה בֶּן חֲנַנְיָה. נָעַץ אַרְבָּעָה קָנִים בְּאַרְבַּע זָוִיוֹת הַכֶּרֶם וְקָשַׁר גֶּמִי מִלְמַעְלָה. מַצִּיל מִשּׁוּם פֵּיאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כִּמְחִיצַת שַׁבָּת כֵּן מְחִיצַת כִּלְאַיִם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מַעֲשֶׂה שֶׁהָלַךְ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה אֶצֶל רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי לְנִגְנִגד וְהִרְאָהוּ שָׂדֶה אַחַת וּבֵית חֲבִירְתָּה הָיְתָה נְקֵרֵאת. וְהָיוּ שָׁם פִּרְצוֹת יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. וְהָיָה נוֹטֵל אֶעִים וְסוֹתֵם. דּוּקְרָנִין וְסוֹתֵם. עַד שֶׁמִּיעֵטָן פָּחוּת מֵעֶשֶׂר. אָמַר. כְּזוֹ כֵן מְחִיצַת שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מוֹדֶה רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לְעִנְיַן שַׁבָּת. שֶׁאֵין פֵּיאָה מַצֶּלֶת יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. מַקִּיפִין שְׁלֹשָׁה חֲבָלִים זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁהַפֵּיאָה מַצֶּלֶת יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. כְּמוֹ כֵן חֶבֶל אֶחָד.

רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רַב הוֹשַׁעְיָה בָּעֵי. הָדָא פֵּיאָה אֲמָה אִיתְאֲמַר. מִלְמַעְלָן מִן הַצַּד. אִין תֵּימַר מִלְמַעְלָן. כָּל שֶׁכֵּן מִן הַצַּד. אִין תֵּימַר מִן הַצַּד. הָא מִלְמַעְלָה לֹא. אִין תֵּימַר מִלְמַעְלָן. יְאוּת אָמַר רִבִּי חַגַּיי. אִין תֵּימַר מִן הַצַּד. לֹא אָמַר רִבִּי חַגַּיי כְּלוּם. מַה נַפְשָׁךְ. אִם מִלְמַעְלָן. הֲרֵי מִלְמַעְלָן. אִם מִן הַצַּד. הֲרֵי מִן הַצַּד. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. תִּיפְתָּר בְּשֶׁעָשׂוּיִין כְּמִין דִּיקְרָן.

רִבִּי זְעִירָא רִבִּי אֶבְדַּימִי דְּחֵיפָה בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְגוֹבַהּ אֲפִילוּ עַד מֵאָה אַמָּה. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָדָא דְתֵימַר לְעִנְיַן כִּלְאַיִם. אֲבָל לְעִנְיַן שַׁבָּת לֹא תְהֵא פֵּיאָה גְבוֹהָה מִן הַקּוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה אָמַר רִבִּי. הִיא כִלְאַיִם הִיא שַׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. מַה בֵּין קוֹרָה וּמָה בֵּין פֵּיאָה. קוֹרָה מַצֶּלֶת מֵרוּחַ אַחַת. פֵּיאָה אֵינָהּ מַצֶּלֶת עַד שֶׁתְּהֵא מְגוּפֶפֶת מֵאַרְבַּע

רוּחוֹתֶיהָ. וַתְיֵיא כַּיי דָּמַר רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב הַמְנוּנָא. פֵּיאָה אֵינָהּ מַצֶּלֶת עַד שֶׁתְּהֵא מְגוּפֶּפֶת מֵאַרְבַּע רוּחוֹתֶיהָ.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. טָטְרַפֶּלְיוֹת שֶׁבִּכְרָמִים אָסוּר לְטַלְטֵל תַּחְתֵּיהֶן מִפְּנֵי שֶׁהֵן סוֹף תִּקְרָה. וְאֵין סוֹף תִּקְרָה מַצִּיל מִשּׁוּם פֵּיאָה. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. אָתָא עוֹבָדָא קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה בְּאַרְבָּעָה עֲמוּדִים וַעֲלֵיהֶם אַרְבַּע פַּצְטֶלִיּוֹת. וְהִתִּיר לְטַלְטֵל מִשּׁוּם פֵּיאָה. רִבִּי בּוּן וְרִבִּי בּוּן בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָה. פֵּיאָה מָהוּ שֶׁתַּצִּיל בְּסוּכָּה. אָמַר לוֹן. פֵּיאָה מַצֶּלֶת בְּסוּכָּה. סוֹף סְכָךְ מָהוּ שֶׁיַּצִּיל בְּסוּכָּה. אָמַר לוֹן. אֵין סוֹף סְכָךְ מַצִּיל בְּסוּכָּה. מַה בֵּין זֶה לָזֶה. זֶה נַעֲשָׂה לְכָאן. וְזֶה נַעֲשָׂה לְכָאן. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל אֵילֵּין מִילַּיָּא לְעִנְיַין מֵיסַב וּמִיתַּן. הָא לְהוֹרוֹת אָסוּר. לְהוֹרוֹת. מָה אִם סוּכָּה קַלָּה אַתְּ אָמַר. אָסוּר. שַׁבָּת הַחֲמוּרָה לֹא כָל שֶׁכֵּן. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. מָאן תַּנָּא. פֵּיאָה מַצֶּלֶת. לֹא רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. אָמַר לֵיהּ. אַדָּא תַּנָּהּ.

הלכה י

משנה: מַקִּיפִין בַּקָּנִים וּבְלִבַּד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין קָנֶה לַחֲבֵירוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. בַּשְּׁיָירָא דִּיבְּרוּ דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין לֹא דִיבְּרוּ חֲכָמִים בַּשְּׁיָירָא אֶלָּא בַּהוֹוֶה. כָּל מְחִיצָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁל שְׁתֵּי וְשֶׁל עֵרֶב אֵינָהּ מְחִיצָה דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי בֵּי רִבִּי יְהוּדָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִין אֶחָד מִשְּׁנֵי דְבָרִים. אַרְבָּעָה דְבָרִים פָּטְרוּ בַּמַּחֲנֶה מְבִיאִין עֵצִים מִכָּל מָקוֹם וּפְטוּרִין מֵרְחִיצַת יָדַיִם וּמִדְּמַאי וּמִלְּעֶרֶב:

הלכה: מַקִּיפִין בַּקָּנִים בִּלְבַד כול'. מַקִּיפִין בַּקָּנִים לַשְּׁיָירָא. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. הָא יָחִיד צָרִיךְ שְׁתֵּי וָעֶרֶב. וְהָא רִבִּי יוּדָה מַאי שְׁנָא בֵּין יָחִיד לַשְּׁיָירָא. וְרַבָּנִן לָא מְהַשְׁנֵיי בֵּין יָחִיד לַשְּׁיָירָא. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. שְׁיָירָא שֶׁחָנַת בְּתַל שֶׁהוּא גְבוֹהָה עֲשָׂרָה. בְּנָקַע שֶׁהוּא עָמוֹק עֲשָׂרָה. בְּגִינָּה שֶׁהִיא מוּקֶפֶת גָּדֵר. מְטַלְטְלִין בָּהּ אֲפִילּוּ כוֹר אֲפִילּוּ כוֹרַיִים. מְטַלְטְלִין בָּהּ עַד בֵּית סָאתַיִם. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְשַׁיְּרוּ בָהּ בֵּית סָאתַיִם פָּנוּי. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חִינְנָה. אֲפִילּוּ אוּכְפוֹת אֲפִילּוּ עֲבִיטִין. מִילְתֵיהּ דְּרַב הוּנָא אָמְרָה. וּבִלְבַד אָדָם. דָּמַר רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חוּנָה. אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם נוֹתְנִין לָהֶן בֵּית סָאתַיִם. שְׁלֹשָׁה נוֹתְנִין לָהֶן בֵּית שֵׁשֶׁת סָאִין. מִיכָּן וְהֵילֵךְ לְפִי חֶשְׁבּוֹן.

אֵין שְׁיָירָה פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה. אֵין הַגּוֹי מַשְׁלִים בַּשְּׁיָירָה. קָטָן מָהוּ שֶׁיַּשְׁלִים בַּשְּׁיָירָא. הֵיךְ עֲבִידָא. הָיוּ שְׁנַיִם וְעֵירְבוּ עֵירוּב אֶחָד. וּבָא הַגּוֹי וְהוֹסִיף. כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּאֵיסּוּר. הָיוּ שְׁלֹשָׁה וְעֵירְבוּ שְׁנֵי עֵירוּבִין. וּבָא הַגּוֹי וּפָתַח. כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּהֵיתֵר. רִבִּי זְרִיפָּה אָמַר. רִבִּי נִיסָּא שָׁאַל. מָהוּ לִיתֵּן לָהֶן שְׁלֹשָׁה רָאשֵׁי תוֹרִין. שֶׁיְּהֵא זֶה מְטַלְטֵל בְּתוֹךְ סְאָתַיִם שֶׁלָּזֶה. וְזֶה מְטַלְטֵל בְּתוֹךְ סְאָתַיִם שֶׁלָּזֶה.

רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַב חַסְדַּיי. אַתְיָיא דְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה בְּשִׁיטַּת אֲבִיו וְחָלוּק עַל אֲבִיו. בְּשִׁיטַּת אֲבִיו. בְּיָחִיד יֶתֶר מִבֵּית סְאָתַיִם. וְחָלוּק עַל אֲבִיו. בִּשְׁעָירָא פָּחוּת מִבֵּית סְאָתַיִם. וְהֵן אַשְׁכַּחְנָן דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. בְּיָחִיד יוֹתֵר מִבֵּית סְאָתַיִם צָרִיךְ שְׁתֵּי וָעֶרֶב. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. דְּמַר רִבִּי אָחָא תַּנָּא רִבִּי חָנִין רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רַב שֵׁשֶׁת. כְּשֵׁם שֶׁחֲלוּקִין כָּאן כָּךְ חֲלוּקִים בִּכְלָאִים. וְכִלְאַיִם לֹא אָפִילוּ הִיא בֵּית רוֹבַע.

כַּמָּה הִיא מַחֲנָה. רִבִּי חֲנַנְיָה אָמַר. מֵאָה. וַיָּבֹא גִּדְעוֹן וּמֵאָה אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּקְצֵה הַמַּחֲנֶה. רִבִּי אָבוּנָה בָעֵי. אִילּוּ אָמַר מַחֲנֶה וְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ מֵאָה. יְאוּת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עֲשָׂרָה. וַיָּבֹאוּ נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל נָבָל וגו'. מָהוּ וַיָּנִיחוּ. רִבִּי יוּסְטָא בַּר שׁוּנָה אָמַר. נַעֲשׂוּ מַחֲנֶה. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי אָמַר. עֲשָׂרָה. עַד לְמַחֲנֶה גָּדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים. וְכַמָּה מַחֲנֵה אֱלֹהִים. עֲשָׂרָה. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה. שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלֶף כְּמַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל. הַיּוֹצְאִים לְמִלְחֶמֶת הָרְשׁוּת מוּתָּרִין בְּגֶזֶל עֵצִים לַחִים וַאֲסוּרִין בְּגֶזֶל עֵצִים יְבֵישִׁין. הַיּוֹצְאִים לְמִלְחֶמֶת חוֹבָה מוּתָּרִין בְּגֶזֶל עֵצִים יְבֵישִׁין וְלַחִין. רִבִּי דָּנִיֵּאל בְּרֵיהּ דְּרַב קְטִנָּא בְּשֵׁם רַב חוּנָה. אִם הָיוּ עֲשׂוּיִין חֲבִילָה. אָסוּר. עַד כְּדוֹן בְּשֶׁאֵינָן סְמוּכִין לַחוֹרֶשׁ. וַאֲפִילּוּ סְמוּכִין לַחוֹרֶשׁ. עַד כְּדוֹן בְּשֶׁאֵינָן סְמוּכִין לַמַּעֲיָין. וַאֲפִילּוּ סְמוּכִין לַמַּעֲיָין. נִכְנְסוּ עִמָּהֶן לָעִיר כְּבָר נִפְטְרוּ. יָצְאוּ עִמָּהֶן מֵעִיר כְּבָר נִתְחַיְּבוּ בִדְמַאי. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. דְּמַיי תִּקֵּן לֹא תִקֵּן.

וּמִלְּעֶרֶב. רַב חִייָה בַּר אַשִׁי אָמַר. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת. אֲבָל בְּעֵירוּבֵי תְחוּמִין דְּבַר תּוֹרָה הֵן. וְיֵשׁ חֲצֵירוֹת בַּמַּחֲנֶה. לִסְתּוֹר אוֹהָלִים שֶׁבַּמַּחֲנֶה. כְּהָדָה דְתַנֵּי. אוֹהָלִים שֶׁבַּמַּחֲנֶה צְרִיכִין עֵירוּב. אוֹהָלִים שֶׁבַּשְּׁעִירָה אֵינָן צְרִיכִין עֵירוּב. יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר. אַף חוֹנִים בְּכָל מָקוֹם. וּבְמָקוֹם שֶׁהֵן נֶהֱרָגִין שָׁם נִקְבָּרִין. שֶׁלֹּא תֹאמַר. יַעֲשׂוּ כְהֲרוּגֵי פֹּלְמוֹסִיּוֹת. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אָסוּר לְפַנּוֹתָן. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מוּתָּר לְפַנּוֹתָן. אָמַר רַב חַסְדַּיי. מָאן דְּמַר. מוּתָּר לְפַנּוֹתָן. בִּמְכוּנָסִין. וּמָאן דְּמַר. אָסוּר לְפַנּוֹתָן. בִּמְפוּזָּרִין. כְּשֵׁם שֶׁבַּהֲלִיכָתָן פְּטוּרִין מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים. כָּךְ בַּחֲזִירָתָן פְּטוּרִין מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא מִי יָרֵא וְחָרֵד יָשׁוֹב וְיִצְפּוֹר מֵהַר הַגִּלְעָד. וְלָמָּה הֵן חוֹזְרִין בַּצְּפִירָה. מִפְּנֵי הַשּׁוֹנְאִין. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. כְּשֵׁם שֶׁבַּהֲלִיכָתָן פְּטוּרִין מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים. כָּךְ בַּחֲזִירָתָן פְּטוּרִין מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים.

פרק ב

הלכה א

משנה: עוֹשִׁין פַּסִּין לַבֵּירָאוֹת אַרְבָּעָה דְיוֹמְדִין נִרְאִין כִּשְׁמוֹנָה דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׁמוֹנָה נִרְאִין כְּשִׁנֵּים עָשָׂר. אַרְבָּעָה דְיוֹמְדִין וְאַרְבָּעָה פְּשׁוּטִין גּוֹבְהָן עֲשָׂרָה טְפָחִים וְרוֹחְבָּן שִׁשָּׁה וְעוֹבְיָין כָּל שֶׁהוּא וּבֵינֵיהֶן כִּמְלוֹא שְׁתֵּי רְבָקוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ בָּקָר דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שֶׁל אַרְבַּע אַרְבַּע קְשׁוּרוֹת וְלֹא מוּתָּרוֹת אַחַת נִכְנֶסֶת וְאַחַת יוֹצֵאת:

הלכה: עוֹשִׁין פַּסִּין לַבֵּירָאוֹת כול'. לְפִי שֶׁהַפָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד הוּא עוֹשֶׂה דְיוֹמְדִין. אֲבָל לֹא פְּשׁוּטִין. אוֹף הוּא מוֹכִיחַ עַל עַצְמוֹ מִשּׁוּם הוֹלָכַת הַבְּאֵר. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הִגִּיעוּךְ סוֹף תְּחוּמֵי שַׁבָּת עַד אֵיכָן הֵן. שֶׁאִם עָשָׂה כֵן בְּמָקוֹם אֶחָד וְחָזַר וְזָרַק אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרְשׁוּת הָרַבִּים. חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. לְפִי שֶׁבְּכָל מָקוֹם עוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ. וְכָאן הֵיקַלְתָּה עָלָיו שֶׁיְּהֵא הַפָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד. הֶחֱמַרְתָּה עָלָיו בְּדָבָר אַחֵר. שֶׁבְּכָל מָקוֹם עוֹשֶׂה פַּס שֶׁלְאַרְבַּע טְפָחִים וְכָאן עוֹשֶׂה פַּס שֶׁלְשִׁשָּׁה טְפָחִים.

רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. לֹא הִתִּירוּ פַּסֵּי בֵירָאוֹת אֶלָּא לְעוֹלֵי רְגָלִים בִּלְבַד. רַב אַבִּין אָמַר. בִּשְׁעַת עוֹלֵי רְגָלִים. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִפְּנֵי עוֹלֵי רְגָלִים. אָמַר רִבִּי עֻזְרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. עוֹשִׁין פַּסִּין לְבֵירִיוֹת בַּזְּמַן הַזֶּה. וְהָא תַנִּינָן. מְמַלְּין מִבּוֹר הַגּוֹלָה בַּגַּלְגַּל בַּשַּׁבָּת מִבּוֹר הַגָּדוֹל כול'. מִפְּנֵי מַה מְמַלְּין מִבְּאֵר הַקָּר בַּגַּלְגַּל בְּיוֹם טוֹב. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁעָלָה יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה וְחָנוּ עַל אוֹתָהּ הַבְּאֵר. וְהִתְנוּ עִמָּהֶן הַנְּבִיאִים שֶׁבֵּינֵיהֶן שֶׁיְּהוּ מְמַלְּין מִבְּאֵר הַקָּר בַּגַּלְגַּל בְּיוֹם טוֹב. לֹא כָל בְּאֵרוֹת הַקָּר הִתִּירוּ. אֶלָּא אוֹתָהּ הַבְּאֵר שֶׁחָנוּ עָלֶיהָ בִּלְבַד. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. מַה שֶּׁהוּתַּר הוּתַּר וְכֹה שֶׁהוּתַּר הוּתַּר. רִבִּי אֲבְדַימָא דְחֵיפָא הוֹרֵי בְחֵיפָא. רִבִּי יִרְמְיָה הוֹרֵי בְחֶלֶף בְּפַסֵּי בֵירָאוֹת בַּזְּמַן הַזֶּה.

הָוון בָּעֵיי מֵימַר. רִבִּי מֵאִיר יוֹדֶה לְרִבִּי יוּדָה. רִבִּי יוּדָה לֹא יוֹדֶה לְרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי מֵאִיר יוֹדֶה לְרִבִּי יוּדָה. רִבִּי מֵאִיר אִית לֵיהּ דְּיוֹמְדִין פְּשׁוּטִין וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ עוֹשֶׂה דְיוֹמְדִין אָבָל לֹא פְּשׁוּטִין אַף הוּא סָבוּר לוֹמַר. שֶׁמָּא מְחִיצַת שַׁבָּת כָּךְ הוּא. וְהוּא הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה כֵן בְּמָקוֹם אַחֵר וּמִתְחַיֵּיב. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. לֹא דַיִן מוֹדֵי לְדַיִן וְלֹא דַיִן מוֹדֵי לְדַיִן. אָמַר רִבִּי מָנָא. אַף עַל גַּב דְּלֵא אָמַר רִבִּי יוֹסֵה דְּכִי הָדָא מִילְתָא. אָמְרָה דְּכְוָותָהּ. רִבִּי בּוּן וְרִבִּי בּוּן בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. כַּמָּה יְהֵא דְּיוֹמַד אָרוֹךְ וְלֹא יְהֵא צָרִיךְ פָּשׁוּט. אָמַר לֵיהּ. פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה כְּסָתוּם. יוֹתֵר מֵחֲמִשָּׁה הוּפְלַג. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיָּימִין מִשְּׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה. אִין תֵּימַר. רִבִּי מֵאִיר יוֹדֶה לְרִבִּי יוּדָה. וַיַּעֲשֶׂה בְּדְיוֹמַד אָרוֹךְ וְלֹא יְהֵא צָרִיךְ פָּשׁוּט.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. לֹא נִצְרָךְ רִבִּי מֵאִיר לַפְּשׁוּטִים אֶלָּא בְּשִׁיטַת רִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילוּ מְשִׁיטָתֵיהּ. מִכָּל מָקוֹם אֵין הָעוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ. מִכַּיָּון שֶׁהָעוּמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ צָרִיךְ פָּשׁוּט.

הָיְתָה אֶבֶן אַחַת גְּדוֹלָה. רוֹאִין שֶׁאִם תֵּיחָלֵק וְיֵשׁ בָּהּ שִׁשָּׁה לְכָאן וְשִׁשָּׁה לְכָאן נִידּוֹן מִשּׁוּם דִּיוֹמַד. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. שֶׁאִם תֵּיחָקֵק. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דָּמַר. שֶׁאִם תֵּיחָקֵק. מוֹדֵד מִבִּפְנִים. מָאן דָּמַר. שֶׁאִם תֵּיחָלֵק. מוֹדֵד מִבַּחוּץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְלֹא עוֹד כְּקִלִּיפַּת הַשּׁוּם הַחִיצוֹנָה אַתְּ עָתִיד לְהַעֲמִידָהּ. הֲווֹי. לֹא שַׁנְיָיא בֵּין כְּמָאן דְּאָמַר. שֶׁאִם תֵּיחָלֵק. בֵּין כְּמָאן דָּמַר. שֶׁאִם תֵּיחָקֵק. מוֹדֵד מִבִּפְנִים. מָאן דָּמַר. שֶׁאִם תֵּיחָקֵק. בָּעֲגוֹלָה. וּמָאן דָּמַר. שֶׁאִם תֵּיחָלֵק. בִּמְרוּבַּעַת. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּכֵן תַּנָּייֵה מְתִיב לְחַבְרֵיהּ. אֵין בֵּין דִּבְרֵיי לִדְבָרֶיךָ אֶלָּא שֶׁאַתָּה אוֹמֵר בָּעֲגוֹלָה וַאֲנִי אוֹמֵר בִּמְרוּבַּעַת.

הָיָה שָׁם חָרִיץ עָמוֹק עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה וְיֵשׁ בּוֹ שִׁשָּׁה לְכָאן וְשִׁשָּׁה לָכָאן. נִידּוֹן מִשּׁוּם דִּיוֹמַד. לֹא סוֹף דָּבָר חָרִיץ אֶלָּא אֲפִילוּ גַּבְשׁוּשִׁית. מִקְצָתוֹ חָרִיץ וּמִקְצָתוֹ גַּבְשׁוּשִׁית. הָיוּ חֲמִשָּׁה קָנִים וְאֵין בֵּין זֶה לְזֶה שִׁלְשָׁה. וְיֵשׁ בָּהֶן שִׁשָּׁה לָכָאן וְשִׁשָּׁה לָכָאן. נִידּוֹנִין מִשּׁוּם דִּיוֹמַד. שִׁלְשָׁה וְקֶשֶׁר גָּמִי מִלְמַעֲלָן מָהוּ שֶׁיַּצִּיל מִשּׁוּם פֵּיאָה. כְּלוּם פֵּיאָה מַצֶּלֶת עַד שֶׁתְּהֵא מוֹכַחַת מִכָּל צְדָדֶיהָ. אֶלָּא כָּהֵין דַּעֲגִלִּין כְּסָתוּם הוּא. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. רוֹאִין שֶׁאִם תֵּיחָלֵק וְיֵשׁ בָּהּ שִׁשָּׁה לְכָאן וְשִׁשָּׁה לְכָאן נִידּוֹנֶת מִשּׁוּם דִּיוֹמַד. וָמַר אוֹף הָכָא כֵּן. תַּמָּן עַד קְלִיפַּת הַשּׁוּם הַחִיצוֹנָה אַתְּ עָתִיד לְהַעֲמִידָהּ. וְהָכָא מָה אִית לָךְ. אִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן בְּטַלְתָּה הִילְכוֹת פֵּיאָה.

הַכּוֹתֶל וְהָאִילָן וְאִישׁוּת קָנִים נִידּוֹנִין מִשּׁוּם דִּיוֹמַד. עָלוֹ מֵאֵילֵיהֶן מְטַלְטְלִין בָּהֶן עַד בֵּית סְאָתַיִם. עָשָׂאן בְּיָד מְטַלְטְלִין בָּהֶן אֲפִילוּ כוֹר אֲפִילוּ כוֹרַיִים. הָיְתָה בְּאֵר אַחַת גְּדוֹל. לְחֲצָיֶיהָ עָשָׂה וּלְחֲצָיֶיהָ לֹא עָשָׂה. לְחֲצָיֶיהָ שֶׁעָשָׂה מוּתָּר. וּלְחֲצָיֶיהָ שֶׁלֹּא עָשָׂה אָסוּר. הָיוּ שְׁתַּיִם. הָאֶמְצָעִי מָהוּ שֶׁיִּדּוֹן לְכָאן וּלְכָאן. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. כְּשֶׁהָיוּ שְׁנַיִם מְמַלִּין. אֲבָל אִם הָיָה אֶחָד מְמַלֵּא נִידּוֹן לְכָאן וּלְכָאן.

חָצֵר שֶׁהִיא פְּתוּחָה לְפַסִּים מְטַלְטְלִין מִן הֶחָצֵר לַפַּסִּים אֲבָל לֹא מִן הַפַּסִּים לֶחָצֵר. הָא שְׁתַּיִם אָסוּר. אָמַר רִבִּי בָּא. לֹא סוֹף דָּבָר שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. אֶלָּא אֲפִילוּ חָצֵר אַחַת וּבָהּ שְׁנֵי בָתִּים. סָבְרִין מֵימַר. בְּשֶׁלֹּא עֵירֵיבוּ. הָא אִם עֵירֵיבוּ מוּתָּרִין. רִבִּי דְּנִיֵּאל בְּרֵיהּ דְּרַב קְטִינָה בְּשֵׁם רַב חוּנָה. אֲפִילוּ עֵירֵיבוּ אֲסוּרוֹת. שֶׁאֵין עֵירוּב עוֹשֶׂה אוֹתָן אַחַת. רַב חוּנָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. מָבוֹי שֶׁצִּידּוֹ אֶחָד גּוֹי וְצִידּוֹ אֶחָד יִשְׂרָאֵל. רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב אָמַר. אִם עֵירֵיבוּ דֶּרֶךְ פְּתָחִים הַגּוֹי אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. אַבָּא בַּר בַּר חָנָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילוּ עֵירֵיבוּ דֶּרֶךְ חֲלוֹנוֹת אֵין הַגּוֹי אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. וַאֲפִילוּ דְּיִסְבּוֹר רַב חוּנָה כְּרִבִּי יוּחָנָן. תַּמָּן מוּתָּר. מוֹדֶה

הוּא הָכָא שֶׁהוּא אָסוּר. תַּמָּן שֶׁמָּא לְמָחָר תֶּחֱרַב הַבִּאֵר. אַף הוּא סָבוּר לוֹמַר. שֶׁמָּא עֵירוּב מוֹעִיל בְּפַסֵּי בֵּירָאוֹת. וְאֵין מוֹעִיל עֵירוּב בְּפַסֵּי בֵּירָיוֹת.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא הִתִּירוּ פַסֵּי בִּירִיוֹת אֶלָּא לְמַלְאוֹת בָּהֶן מַיִם בְּלִבַד. בָּאוּ מַיִם בַּשַּׁבָּת. כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּאִיסּוּר. חָרְבָה הַבִּאֵר כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּהֵיתֵר. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רִבִּי נָסָא שָׁאַל. מָהוּ לְטַלְטֵל בֵּין הַפַּסִּים. נֵימַר. אִם יֵשׁ בֵּין זֶה לָזֶה אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּאַסְקוּפָּה אָסוּרָה. וְאִם לָאו כְּאַסְקוּפָּה מוּתֶּרֶת. מוּתָּר לְכָאן וּמוּתָּר לְכָאן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף.

תַּנֵּי. יֵשְׁנָן כְּעֶשֶׂר אַמּוֹת. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וּכְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה פְּרָא. אַמָּה מֻחֱצָה וְאַמָּה בֵּינַיִן.

הלכה ב

משנה: מוּתָּר לְהַקְרִיב לַבְּאֵר וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא פָרָה רֹאשָׁהּ וְרוּבָּהּ בִּפְנִים וְשׁוֹתָה. מוּתָּר לְהַרְחִיק כָּל שֶׁהוּא וּבִלְבַד שֶׁיְּרֻבֶּה בַּפַּסִּים:

הלכה: מוּתָּר לְהַקְרִיב לַבְּאֵר כול'. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יָצְחָק. וְהוּא שִׁיעוּרָא. כְּשִׁיעוּר הַזֶּה אֲפִילוּ גָמָל כּוּלּוֹ מִבַּחוּץ מוּתָּר. פָּחוּת מִכְּשִׁיעוּר הַזֶּה אֲפִילוּ גְדִי כּוּלּוֹ מִבִּפְנִים אָסוּר. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מְלֹא גָמָל וְגַמָּלוֹ. מַה וּפְלִיג. כָּל מַה שֶׁהַפָּרָה פּוֹשֶׁטֶת צַוָּארָהּ הַגָּמָל עוֹקֵם צַוָּארוֹ. מָה אַתְּ בָּעֵי. וְאֵין הַפָּרָה עוֹמֶדֶת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְאוֹכֶלֶת בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. תַּמָּן בָּהוּא דְמַפְסִיק לֵיהּ. בְּרַם הָכָא בְּאוֹכֶלֶת מֵאֵילֶיהָ.

עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר דְּיוֹמְדִין פְּשׁוּטִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה דְּיוֹמְדִין אֲבָל לֹא פְּשׁוּטִין.

הלכה ג

משנה: רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד בֵּית סָאתַיִם. אָמְרוּ לוֹ לֹא אָמְרוּ בֵית סָאתַיִם אֶלָּא בַּגִּינָּה וּבַקַּרְפֵּף. אֲבָל אִם הָיָה דִּיר אוֹ סַהַר אוֹ מוּקְצֶה אוֹ חָצֵר אֲפִילוּ בֵּית חֲמֶשֶׁת כּוֹרִין אֲפִילוּ בֵּית עֲשָׂרֶת כּוֹרִין מוּתָּר וּמוּתָּר לְהַרְחִיק כָּל שֶׁהוּא וּבִלְבַד שֶׁיְּרֻבֶּה בַּפַּסִּין:

הלכה: עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה בְּאֵר מָהוּ שֶׁתַּעֲלֶה מִמִּידַּת סְאָתַיִם. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. בְּאֵר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִידַּת סְאָתַיִם אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַרְחִיק מִמֶּנָּה אֶלָּא מְלֹא רֹאשָׁהּ וְרוּבָּהּ שֶׁלְּפָרָה. הָדָא אָמְרָה שֶׁהַבְּאֵר עוֹלָה מִמִּידַּת סְאָתַיִם.

הלכה ד

משנה: אִם הָיְתָה דֶּרֶךְ הָרַבִּים מַפְסֶקֶתָהּ יְסַלְקֶנָּה לַצְּדָדִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין אֵינוֹ צָרִיךְ. אֶחָד בְּאֵר הָרַבִּים וּבוֹר הָרַבִּים וּבְאֵר הַיָּחִיד עוֹשִׂין לָהֶן פַּסִּים. אֲבָל לְבוֹר הַיָּחִיד עוֹשִׂין לוֹ

מְחִצָּה גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא אוֹמֵר אֵין עוֹשִׂין פַּסִּים אֶלָּא לִבְאֵר הָרַבִּים בִּלְבָד. וְלַשְׁאָר עוֹשִׂין חֲגוֹרָה גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים:

הלכה: פיס׳. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד בֵּית סָאתַיִם כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְכֵן גְּשָׁרִים הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. אֵינָהּ מוּחְלֶפֶת. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. דִּי סְבַר כְּרַב יְהוּדָה. דָּמַר רַב יְהוּדָה. הָדָא דְתֵימַר בְּמְפוּלָּשִׁין לְבַקְעָה. אֲבָל אִם הָיוּ מְפוּלָּשִׁין לִרְשׁוּת הָרַבִּים אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בְּכָל אָתָר רִבִּי לְעָזָר סָמִיךְ לְרִבִּי חִייָה רוֹבָה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. כֵּיצַד מַתִּירִין רְשׁוּת הָרַבִּים. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. לֶחִי מִיכָּן וְלֶחִי מִיכָּן. קוֹרָה מִיכָּן וְקוֹרָה מִיכָּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן. וַיַּעֲשֶׂה צוּרַת הַפֶּתַח מִיכָּן. וְכָא אָמַר הָכֵין. כָּאן בְּעֶשֶׂר. וְכָאן בְּשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן פְּלִיגִין. רִבִּי אַחָא אָמַר. רַב הוֹשַׁעְיָה שָׁאַל לְאַבָּא. כַּמָּה תְּהֵא פִּירְצַת הַמָּבוֹי עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. וְהוּא אָמַר לֵיהּ. מִשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה. וְהָכָא אָמַר הָכֵין. דְּרַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. תַּמָּן עוֹמֵד רָבָה עַל הַפָּרוּץ. בְּרַם הָכָא. פָּרוּץ רָבָה עַל הָעוֹמֵד. פיס׳. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אִם הָיְתָה דֶּרֶךְ הָרַבִּים מַפְסֶקֶתְתֵּיהּ כול׳. מַה בֵּין בּוֹר הָרַבִּים וּמַה בֵּין בּוֹר הַיָּחִיד. בּוֹר הָרַבִּים יֵשׁ לוֹ קוֹל. בּוֹר הַיָּחִיד אֵין לוֹ קוֹל. מֵעַתָּה אֲפִילוּ לְבָאֵרוֹ. אֶלָּא בּוֹר הָרַבִּים מֵימָיו מְצוּיִין לְכַלּוֹת. בּוֹר הַיָּחִיד אֵין מֵימָיו מְצוּיִין לְכַלּוֹת.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא עַמְרָם רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה בֶּן בָּבָא. אָמַר רִבִּי יוּדָה אַבּוֹי דְּרִבִּי מַתַּנְיָה. מַתְנִיתַא אָמְרָה כֵן. עוֹשִׂין פַּסִּין לַבֵּירִיוֹת. וְלֹא לְבוֹרוֹת. וְהָא תַנִּינָן. אֲבָל לְבוֹר הַיָּחִיד עוֹשִׂין לוֹ מְחִיצָה גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים. דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיָּימִין לְבוֹר הָרַבִּים. וְדִכְוָותָהּ עוֹשִׂין פַּסִּין לַבֵּירִיוֹת. לַבְּאֵר הָרַבִּים.

הלכה ה

משנה: וְעוֹד אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא הַגִּינָּה וְהַקַּרְפֵּף שֶׁהֵן שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִם עַל שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִם מוּקֶפֶת גָּדֵר גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא בָהּ שׁוֹמְרָה אוֹ בֵית דִּירָה אוֹ שֶׁתְּהֵא סְמוּכָה לָעִיר.

הלכה: פיס׳. וְעוֹד אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא כול׳. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. מֵחֲצַר הַמִּשְׁכָּן לְמִדּוּ. אוֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרוֹחַב חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים. וְחֲמִשִּׁין זִימְנִין מִן מֵאָה הָא חֲמִשָּׁה אַלְפִין. שׁוּבְעִין מִן שׁוּבְעִין הָא חֲמִשָּׁה אַלְפִין פָּרָא מֵאָה. וְתַנִּינָן שִׁבְעִים וְשִׁירַיִים. וְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. אַמָּה וּשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי אַמָּה שָׁנוּ. שׁוּבְעִין זִימְנִין מִן תְּרֵין תְּלַתּוֹתִין וְשׁוּבְעִין זִימְנִין מִן תְּרֵין תְּלַתּוֹתִין דְּעָבְדִין מֵאָה וְאַרְבָּעִים תְּלַתּוֹתִין מֵאָה וְאַרְבָּעִים תְּלַתּוֹתִין שֶׁהֵן תִּשְׁעִים וְשָׁלֹשׁ אַמָּה וּשְׁלִישׁ. צֵא מֵהֶן אַרְבָּעָה תִּשְׁעִין לְאַרְבַּע רוּחוֹת. נִשְׁתַּייֵר שָׁם

תִּשְׁעָה עָשָׂר תְּלַתּוֹתִין חָסֵר תִּשׁוּעַ. כְּהָדָא דְתַנֵּי. יֵשׁ כָּאן דָּבָר קַל וְלֹא יָכְלוּ חֲכָמִים לַעֲמוֹד עָלָיו.

קַרְפֵּף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִידַּת סְאָתַיִם אֵינוֹ מוּתָּר לְטַלְטֵל בּוֹ אֶלָּא בְאַרְבַּע אַמּוֹת. הָיוּ שְׁנַיִם. בָּזֶה בֵּית סְאָה וּבָזֶה בֵּית סְאָה חָסֵר אַרְבַּע אַמּוֹת. רִבִּי זְעִירָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְטַלְטְלִין בִּשְׁנֵי תַשְׁלוּמִין לָרִאשׁוֹן. רִבִּי לָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין מְטַלְטְלִין בַּשֵּׁנִי תַשְׁלוּמִין לָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מוֹדֶה רִבִּי לָא שֶׁאִם הָיוּ שְׁלֹשָׁה. בָּזֶה בֵּית סְאָה וּבָזֶה בֵּית סְאָה. מוֹדִין שֶׁמְּטַלְטְלִין בַּשֵּׁנִי תַשְׁלוּמִין לָרִאשׁוֹן.

קַרְפֵּף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עַד בֵּית סְאָתַיִם. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. הוֹאִיל וְהוּא רָאוּי לַתִּיר עַל יְדֵי שְׁיָרָה וְזָרַק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. חַיָּיב. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. (לֹא לִכְשֶׁתִּתְיָרְנוּ) [לִכְשֶׁתִּירְצוּ] שְׁיָרָה. לֶאֱסוֹר אָסוּר. הָא חַיָּיב חַטָּאת אֵין כָּאן. מַעֲתָּה מָבוֹי שֶׁקּוֹרְתוֹ לְמַעֲלָה מֵעֶשְׂרִים. הוֹאִיל וְהוּא כָּשֵׁר עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְזָרַק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. וְחַיָּיב. מָבוֹי שֶׁנִּפְרָץ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. הוֹאִיל וּפִירְצַת הַמָּבוֹי עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְזָרַק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. חַיָּיב.

חָצֵר שֶׁהִיא פְתוּחָה לְקַרְפֵּף. מְטַלְטְלִין מִן הֶחָצֵר לְקַרְפֵּף. אֲבָל לֹא מִן הַקַּרְפֵּף לֶחָצֵר. רִבִּי יוּדָן עַנְתּוֹדַרְיָא שָׁאַל. מָהוּ לְטַלְטֵל מִקַּרְפֵּף לְקַרְפֵּף דֶּרֶךְ חָצֵר.

הלכה ו

משנה: רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֲפִילוּ אֵין בָּהּ אֶלָּא בוֹר וְשִׂיחַ וּמְעָרָה מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֲפִילוּ אֵין בָּהּ אַחַת מִכָּל אֵילּוּ מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִם עַל שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִם.

הלכה: מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵיזֶהוּ קַרְפֵּף. כָּל שֶׁהוּא סָמוּךְ לָעִיר. דִּבְרֵי רַבִּי יוּדָה. וְכָא הוּא אוֹמֵר הָכֵין. אָמַר רִבִּי מָנָא. כְּבֵית דִּירָה עֲבִיד לָהּ רִבִּי יוּדָה.

הלכה ז

משנה: רִבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר הָיָה אוֹרְכָּהּ יוֹתֵר עַל רָחְבָּהּ אֲפִילוּ אַמָּה אַחַת אֵין מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר אֲפִילוּ אוֹרְכָּהּ כִּשְׁנַיִם בְּרוֹחְבָּהּ מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ׃

הלכה: פִּיסְ׳. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר אֲפִילוּ אֵין בָּהּ אֶלָּא כּוֹר כול׳. תַּנֵּי. רִבִּי לְעֶזֶר אוֹמֵר אִם הָיָה אָרְכָּהּ יוֹתֵר עַל רָחְבָּהּ אֲפִילוּ אַמָּה אַחַת אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ. וְהָדָא פְלִינָא עַל דְּרִבִּי יוֹנָתָן. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אֲפִילוּ אָרְכָּהּ כִּשְׁנַיִם בְּרָחְבָּהּ מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. הָדָא מְסַיְּעָא לְרִבִּי יוֹנָתָן. וְהָא תַנֵּי. כִּלְאַיִם בְּרוֹבֶה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אֲפִילוּ אָרְכָּהּ כִּשְׁנַיִם בְּרָחְבָּהּ.

הלכה ח

משנה: אָמַר רִבִּי אִלְעַאי שְׁמַעְתִּי מֵרִבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוּ הִיא כְבֵית כוֹר. וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב בֵּיתוֹ אָסוּר מִלְּהַכְנִיס וּמִלְּהוֹצִיא לוֹ אֲבָל לָהֶן מוּתָּר. וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ שֶׁיּוֹצְאִין בְּעַרְקָבְנִין בַּפֶּסַח וְחִיזַּרְתִּי עַל כָּל תַּלְמִידָיו וּבִיקַּשְׁתִּי לִי חָבֵר וְלֹא מָצָאתִי׃

הלכה: פיס׳. אָמַר רִבִּי אִלְעַאי שְׁמַעְתִּי מֵרִבִּי לִיעֶזֶר. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. בְּמִתְלַקֶּטֶת סְאָתַיִם מִבֵּית כּוֹר הִיא מַתְנִיתָא.

וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ. אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב. בֵּיתוֹ אָסוּר. תַּמָּן רַבָּנִן. בְּרַם הָכָא רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רַבָּנִן אָמְרֵי. אָדָם מְבַטֵּל רְשׁוּת בֵּיתוֹ וְאֵין אָדָם מְבַטֵּל רְשׁוּת חֲצֵירוֹ. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁאָדָם מְבַטֵּל רְשׁוּת בֵּיתוֹ כָּךְ מְבַטֵּל רְשׁוּת חֲצֵירוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר יֵיעָשֶׂה כְאַכְסָנַאי וְיהֵא מוּתָּר. רִבִּי חִייָה בַּר אַדָּא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּן לָקִישׁ. קִנָּס קִנְסוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. דְּבָר מִדְּבְרֵיהֶן קוֹנְסִין לוֹ בְּשׁוֹגֵג כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. רִבִּי בָּא בַּרֵיהּ דְּרַב פַּפַּי בָּעֵי. אָמַר. הֲרֵינִי מְבַטֵּל רְשׁוּת בֵּיתִי. אוֹף רַבָּנִן מוֹדֵיי. אָמַר. הֲרֵינִי מְבַטֵּל רְשׁוּת חֲצֵירִי. אוֹף רִבִּי לִיעֶזֶר מוֹדֶה.

וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ שֶׁיּוֹצְאִין בְּעַרְקָבְנִין בַּפֶּסַח. הֲווִינָן סָבְרִין מֵימַר. בְּעַרְקָבְנִין. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. עַל כּוּלָּהֶן.

פרק ג

הלכה א

משנה: בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמְשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. וְהַכֹּל נִלְקָח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. הַנּוֹדֵר מִן הַמָּזוֹן מוּתָּר בַּמַּיִם וָמֶלַח. מְעָרְבִין לַנָּזִיר וּלְיִשְׂרָאֵל בַּתְּרוּמָה. סוּמַכּוֹס אוֹמֵר אַף בַּחוּלִּין לַכֹּהֵן בְּבֵית הַפְּרָס. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֲפִילוּ בֵין הַקְּבָרוֹת מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָכוֹל לַחוּץ וְלוֹכַל׃

הלכה: בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמְשְׁתַּתְּפִין כול׳. אָמַר רִבִּי אָחָא. דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמְשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת וּמְשְׁתַּתְּפִין בֵּין בַּחֲצֵירוֹת בֵּין בַּתְּחוּמִין. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא מְעָרְבִין בּוֹ. עִם הַפַּת. אֵין מְעָרְבִין בּוֹ. הַשּׁוּם וְהַבְּצָלִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר אֵין מְעָרְבִין בָּהֶן. דְּתַנֵּי. אָמַר רִבִּי יוּדָה. מַעֲשֶׂה שֶׁשָּׁבַת רִבִּי מֵאִיר בְּארדקסם וּבָא אֶחָד וְאָמַר. עֵירַבְתִּי עַל יְדֵי בְצָלִים. וְהוֹשִׁיבוֹ רִבִּי מֵאִיר בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁלּוֹ. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמְשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם

וּמִן הַמֶּלַח. וּבִלְבַד דָּבָר שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא. הַלּוּף וְהַקּוֹלֶקַס. עַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִן אֵין מְעָרְבִין בָּהֶן.

תַּנִּינָן תְּרִין כְּלָלִין וְלָא דָמְיָין חַד לְחַד. בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. בֵּין בְּדָבָר שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא. בֵּין בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא. וְהַכֹּל נִלְקָח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. וּבִלְבַד דָּבָר שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא. בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. בֵּין כְּרִבִּי עֲקִיבָה בֵּין כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְהַכֹּל נִלְקָח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. כְּרִבִּי עֲקִיבָה. בְּרַם כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל.

תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ הֲרֵי זֶה כְלָל. בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר הֲרֵי זֶה פְּרָט. וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ הֲרֵי זֶה כְלָל אַחֵר. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל וְאֵין אַתָּה דָן אֶלָּא כְעֵין הַפְּרָט. לוֹמַר. מַה הַפְּרָט מְפוֹרָשׁ דָּבָר שֶׁהוּא וְוֹלֵד וְוֹלָדוֹת הָאָרֶץ. אַף אֵין לִי אֶלָּא דָּבָר שֶׁהוּא וְוֹלֵד וְוֹלָדוֹת הָאָרֶץ. רִבִּי עֲקִיבָה מְפָרֵשׁ. מַה הַפְּרָט מְפָרֵשׁ שֶׁהוּא פֵּרִי כְּווֹלֵד פֵּרִי וּמַכְשִׁירֵי פֵּרִי. אַף אֵין לִי אֶלָּא דָּבָר שֶׁהוּא פֵּרִי וְוֹלֵד פֵּרִי וּמַכְשִׁירֵי פֵּרִי. מַה נְפַק מִבֵּינֵיהוֹן. דָּגִים וַחֲגָבִים כְּמֵהִין וּפִטְרִיּוֹת. כְּרִבִּי עֲקִיבָה נִלְקָחִין בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אֵינָן נִלְקָחִין.

בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח. אָמַר רִבִּי יָסָא. לְפִי שֶׁאֵין הַגּוּף נִיזּוֹן מֵהֶן. אָמַר רִבִּי לֵוִי. שֶׁהֵן מִין קְלָלָה. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. עָשָׂן מֵי מֶלַח נִלְקָחִין בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי מַיְשָׁא. וְהוּא שֶׁנָּתַן לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. רִבִּי יוֹסֵה בָעֵי. מֵעַתָּה לֹא יֵעָרֵב אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן שֶׁבָּהֶן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. חָצִי לוֹג יַיִן. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר רְבִיעִית. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. וְכֵן לְעֵירוּב. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. הָדָא דְתֵימַר בְּיַיִן. אֲבָל לֹא בְשֶׁמֶן. מְעָרְבִין מָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת. תַּנֵּי. מְעָרְבִין בְּחוֹמֶץ מָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת. תַּנֵּי. מְעָרְבִין בְּשֶׁמֶן מָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כְּדֵי לְטַבֵּל יָרָק הַנֶּאֱגַד מָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת. רִבִּי יִצְחָק עֲטוֹשְׁיָא אָמַר קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא מִשּׁוּם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. אֲפוּנִים חַיִּים מְעָרְבִין בָּהֶן. לְמִי נִצְרָכָה. לְרִבִּי מֵאִיר. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְהֵן מַסְרִיחִין אֶת הַפֶּה אֵין מְעָרְבִין בָּהֶן. דְּג מְלִיחַ מְעָרְבִין בּוֹ. בָּשָׂר מְלִיחַ מְעָרְבִין בּוֹ. בָּשָׂר חַי מְעָרְבִין בּוֹ. דְּתַנִּינָן. הַבַּבְלִיִּים אוֹכְלִין אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא חַי. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתָּן יָפָה. רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. הָדָא כלבודא הוֹאִיל וְאֵילִּין כּוּתָאֵי אָכְלִין מִינָּהּ חַיָּיא מְעָרְבִין בָּהּ. שְׁמוּאֵל בַּר שִׁילַת בְּשֵׁם רַב. פַּעֲפוּעִין וְגַרְגְּרָנְיוֹת וַחֲלָזוֹנְגְלוּגוֹת מְעָרְבִין בָּהֶן. בָּעוּן קוֹמוֹי. אִילֵּין אִינּוּן. אָמַר לוֹן. קַקּוּלֵי וְחִנְדְּקוּקֵי וּפִרְפְּחִינֵיה.

פיס׳. הַנּוֹדֵר מִן הַמָּזוֹן מוּתָּר בַּמַּיִם וּמֶלַח. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַנּוֹדֵר מִן הַמְבוּשָׁל מוּתָּר בַּצָּלִי וּבַשָּׁלוּק. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שֶׁהַשָּׁלוּק קָרוּי מְבוּשָׁל. דְּתַנִּינָן. הָיָה מְבַשֵּׁל אֶת הַשִּׁלְמִים אוֹ

שׁוּלְקָן. וְקַרְיָיא אָמַר שֶׁהַצָּלוּי קָרוּי מְבוּשָּׁל. שֶׁנֶּאֱמַר וַיְבַשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח בָּאֵשׁ. אֵין תֵּימַר. שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה. רִבִּי יוֹנָה בּוֹצְרַיָיה אָמַר כַּמִּשְׁפָּט. מַתְנִיתָא שֶׁהַשָּׁלוּק קָרוּי מְבוּשָּׁל. וְקַרְיָיא אָמַר שֶׁהַצָּלוּי קָרוּי מְבוּשָּׁל. וְתַנִּינָן. הַנּוֹדֵר מִן הַמְבוּשָּׁל מוּתָּר בָּצָלִי וּבַשָּׁלוּק. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הֵילְכוּ בִנְדָרִים אַחַר לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. אָמַר רִבִּי יֹאשַׁיָּה. הֵילְכוּ בִנְדָרִים אַחַר לְשׁוֹן תּוֹרָה. מַה נָפַק בֵּינֵיהוֹן. אָמַר. קוֹנָם יַיִן שֶׁאֲנִי טוֹעֵם בַּחַג. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָסוּר בְּיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יֹאשַׁיָּה מוּתָּר. אוֹף רִבִּי יֹאשַׁיָּה מוֹדֶה שֶׁהוּא אָסוּר. לֹא אָמַר רִבִּי יֹאשַׁיָּה אֶלָּא לְחוֹמְרָן.

אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. רִבִּי יוֹחָנָן אָכַל חֲלִיטִן וְאָמַר. לֹא טָעֲמִית מִידִי בְּהַהוּא יוֹמָא. וְתַנִּינָן. הַנּוֹדֵר מִן הַמָּזוֹן מוּתָּר בַּמַּיִם וּמֶלַח. פָּתַר לָהּ כְּרִבִּי יֹאשַׁיָּה. דְּרִבִּי יֹאשַׁיָּה אָמַר. הֵילְכוּ בִנְדָרִים אַחַר לְשׁוֹן תּוֹרָה. וּמְנַיֵּין שֶׁכָּל הַדְּבָרִים קְרוּיִין מָזוֹן. רִבִּי אָחָא בֵּירִבִּי עוּלָּא אָמַר. וְעָשָׂר אֲתוֹנוֹת נוֹשְׂאוֹת בָּר וְלֶחֶם וּמָזוֹן. מַה תַלְמוּד לוֹמַר מָזוֹן. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁכָּל הַדְּבָרִים קְרוּיִין מָזוֹן.

נָדַר מִן הַכִּפָּר מְעָרְבִין בּוֹ. הִקְדִּישׁוֹ אֵין מְעָרְבִין בּוֹ. נָדַר מִן הַכִּכָּר מְעָרְבִין בּוֹ. שֶׁכֵּן אַחֵר רָאוּי לְאוֹכְלוֹ. הִקְדִּישׁוֹ אֵין מְעָרְבִין בּוֹ. שֶׁלֹּא הוּא וְלֹא אַחֵר רְאוּיִין לְאוֹכְלוֹ. רִבִּי אָחָא בָעֵי. וְאֵין אָדָם נִשְׁאָל עַל הֶקְדֵּישׁוֹ. רִבִּי אָחָא אָמַר. רִבִּי מֵיישָׁא בָעֵי. תַּמָּן אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן חִייָה בְּרֵיהּ דְּרַב אָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁעָשָׂאהּ לְחֵי לְמָבוֹי מַתֶּרֶת אֶת הַמָּבוֹי. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. תַּמָּן מִכָּל מָקוֹם נִסְתָּם הַמָּבוֹי. וְהָכָא מָה אִית לָךְ. מְעָרְבִין לַנָּזִיר בַּיַּיִן. שֶׁכֵּן אַחֵר רָאוּי לִשְׁתּוֹתוֹ. וּלְיִשְׂרָאֵל בַּתְּרוּמָה. שֶׁכֵּן כֹּהֵן רָאוּי לְאוֹכְלָהּ. וְלִכְהֵן בְּבֵית הַפְּרָס. מַתְנִיתָא דְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אָמְרִין. אֵין מְעָרְבִין לְאָדָם אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ כְלֵי תַשְׁמִישׁוֹ שָׁם. סוּמַכּוּס כְּבֵית שַׁמַּי. דְּתַנִּינָן. סוּמַכּוּס אוֹמֵר. אַף בַּחוּלִין לַכֹּהֵן בְּבֵית הַפְּרָס. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ בֵין הַקְּבָרוֹת. רָאוּי הוּא לַעֲבוֹר עַל הַשְּׁבוּת וְלוֹכַל. שֶׁכֵּן הוּא רָאוּי לִיכָּנֵס בְּשִׁידָּה תֵּיבָה וּמִגְדָּל וְלַעֲשׂוֹת לוֹ חוֹר פָּחוּת מִטֶּפַח וְלִתְחוֹב בְּכוּשׁ וּבְקִיסֵּם וְלֶאֱכוֹל.

הלכה ב

משנה: מְעָרְבִין בַּדְּמַאי וּבְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וּבְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ. הַכֹּהֲנִים בַּחַלָּה וּבִתְרוּמָה. אֲבָל לֹא בַטֶּבֶל וְלֹא בְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וְלֹא בְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ. הַשּׁוֹלֵחַ אֶת עֵירוּבוֹ בְּיַד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן אוֹ בְיַד מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בָּעֵירוּב אֵינוֹ עֵירוּב. אִם אָמַר לְאַחֵר לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ הֲרֵי זֶה עֵירוּב:

הלכה: פיסׅ. מְעָרְבִין בַּדְּמַאי וּבְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן כול'. רִבִּי יַעֲקֹב דְּרוֹמְיָא בָעֵי. מַתְנִיתָה דְּלֹא כְבֵית שַׁמַּי. דְּתַנִּינָן. וְשֶׁלְּדְּמַאי. בֵּית שַׁמַּי פּוֹסְלִין וּבֵית הִלֵּל מַכְשִׁירִין. וְשֶׁלְּמַעֲשֵׂר שֵׁינִי בִּירוּשָׁלֵם לֹא יִטּוֹל. וְאִם נָטַל. כָּשֵׁר.

רַב שֵׁשֶׁת בְּשֵׁם רִבִּי חִייָה רוֹבָה. טֶבֶל שֶׁיֵּשׁ עָלָיו תְּנַיי מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן עֵינָיו בְּמִקְצָתוֹ וְאוֹכֵל אֶת הַשְּׁאָר. וְתַנֵּי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. אֵין מְעָרְבִין בְּמַעֲשֵׂר שֵׁינִי בִּירוּשָׁלֵם. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת. אֲבָל בְּעֵירוּבֵי תְחוּמִין (בְּקָרְ)תְּנִי שֶׁנָּתַן עֵירוּבוֹ בִּירוּשָׁלֵם שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲלוֹת וּלְאוֹכְלוֹ שָׁם.

שְׁמוּאֵל אָמַר. כְּבֶן תִּשַּׁע כְּבֶן עֶשֶׂר עֵירוּבוֹ עֵירוּב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא דְתֵימַר. בְּעֵירוּבֵי תְחוּמִין. אֲבָל בְּעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת אֲפִילוּ קָטָן. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מִפְּנֵי מַה מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת. מִפְּנֵי דַרְכֵי שָׁלוֹם. מַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה דְבוּבָה לַחֲבֵירָתָהּ וְשָׁלְחָה עֵירוּבָהּ גַּבֵּי בָרָהּ. נַסְתֵּיהּ וְנָפַפְתֵּיהּ וּנְשַׁקְתֵּיהּ. אֲתַא וַאֲמַר קוֹמֵי אִימֵּיהּ. אָמְרָה. הָכֵין הֲווֹת רַחְמָה לִי וְלָא הֲוִינָא יָדְעָה. מִתּוֹךְ כָּךְ עָשׂוּ שָׁלוֹם. הָדָא הוּא דִכְתִיב דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.

פיס׳. הַשּׁוֹלֵחַ אֶת עֵירוּבוֹ בְּיַד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן כול׳. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. וְצָרִיךְ לַעֲמוֹד עִמּוֹ. תַּמָּן אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רַב שֵׁשֶׁת רִבִּי לְעָזָר בְּרִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי אַבּוּן. בְּאוֹמֵר לַחֲבֵירוֹ. הֲרֵי אֲנִי מְעַשֵּׂר עַל יָדָךְ. אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲמוֹד עִמּוֹ. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר אַדָּא. כָּאן בְּגָדוֹל וְכָאן בְּקָטָן. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. וַאֲפִילוּ תֵימַר. כָּאן וְכָאן בְּגָדוֹל וְכָאן בְּקָטוֹן. תַּמָּן בְּאוֹמֵר לוֹ. הֲרֵי אֲנִי מְעַשֵּׂר עַל יָדָךְ. שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲמוֹד עִמּוֹ. בְּרַם הָכָא בְּאוֹמֵר לוֹ. עֲרַב עַל יָדַי. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא. שֶׁאִם אָמַר לוֹ. אֲנִי מְעַשֵּׂר עַל יָדָךְ. שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲמוֹד עִמּוֹ. וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. שֶׁאִם אָמַר לוֹ. עֲרַב עַל יָדַי. שֶׁהוּא צָרִיךְ לַעֲמוֹד עִמּוֹ.

הלכה ג

משנה: נָתְנוּ בָאֵילָן לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים אֵינוֹ עֵרוּב. לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים הֲרֵי זֶה עֵירוּב. נָתְנוּ בַּבּוֹר אֲפִילוּ עָמוֹק מֵאָה אַמָּה הֲרֵי זֶה עֵרוּב. נָתְנוּ בְּרֹאשׁ הַקָּנֶה אוֹ בְּרֹאשׁ הַקּוֹנְטֵס כָּל זְמַן שֶׁהוּא תָלוּשׁ וְנָעוּץ אֲפִילוּ גָבוֹהַּ מֵאָה אַמָּה הֲרֵי זֶה עֵירוּב. נָתְנוּ כַּמִּגְדָּל וְנָעַל בְּפָנָיו וְאָבַד הַמַּפְתֵּחַ הֲרֵי זֶה עֵירוּב. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם אֵין יְדוּעַ שֶׁהַמַּפְתֵּחַ בְּמָקוֹמוֹ אֵינוֹ עֵירוּב:

הלכה: פיס׳. נָתְנוּ בָאֵילָן לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כול׳. הֲרֵי זֶה עֵירוּב וְאָסוּר לְטַלְטְלוֹ. לְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה מוּתָּר. וְקַשְׁיָא. אִם עֵירוּבוֹ עֵירוּב יְהֵא מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אִם אָסוּר לְטַלְטְלוֹ לֹא יְהֵא עֵירוּבוֹ עֵירוּב. רָאוּי הוּא לַעֲבוֹר עַל הַשְּׁבוּת וְלֶאֱכוֹל. מֵעַתָּה אֲפִילוּ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. תִּיפְתַּר שֶׁהָיְתָה כוֹרַתּוֹ אַרְבָּעָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְהוּא שֶׁתְּהֵא רְשׁוּת הָרַבִּים מַקֶּפְתּוֹ מִכָּל צַד. בָּאוֹמֵר. שְׁבִיתְתִי תַחְתֶּיךָ. תַּנֵּי. נָתְנוּ בַּכַּלְכָּלָה וּתְלָיִיוּ בָאִילָן. לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים אֵינוֹ עֵירוּב. לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים עֵירוּבוֹ עֵירוּב וְאָסוּר

לְטַלְטְלוֹ. לְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה מוּתָּר. וְקַשְׁיָא. אִם עֵירוּבוֹ עֵירוּב יְהֵא מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אִם אָסוּר לְטַלְטְלוֹ לֹא יְהֵא עֵירוּבוֹ עֵירוּב. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. רָאוּי הוּא לְהוֹפְכָהּ וּלְבַטֵּל רְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁבָּהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. סַפְסָל שֶׁהוּא נָתוּן בְּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה. מִכֵּיוָן שֶׁהוּא רָאוּי לְהוֹפְכוֹ וּלְבַטֵּל רְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁבּוֹ. הָדָא אָמְרָה שֶׁעֵירוּבוֹ עֵירוּב וּמוּתָּר לְטַלְטְלוֹ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. שְׁתַּיִם בְּיַדֵּי אָדָם וְאַחַת בָּאִילָן. אוֹ שְׁתַּיִם בָּאִילָן וְאַחַת בְּיַדֵּי אָדָם. כְּשֵׁירָה. וְאֵין עוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. עֵירוּבוֹ עֵירוּב וּמוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. כָּאן לְמַעֲלָן וְכָאן מִן הַצַּד. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא. שֶׁאִם הָיוּ שְׁתֵּי יְתֵידוֹת יוֹצְאוֹת וְסִיכֵּךְ עַל גַּבֵּיהֶן שֶׁהִיא כְשֵׁירָה וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. שֶׁאִם הָיָה נָתוּן בְּאִיבּוֹ שֶׁלְאִילָן שֶׁעֵירוּבוֹ עֵירוּב וְאָסוּר לְטַלְטְלוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בֵּין הָכָא בֵּין תַּמָּן מִן הַצַּד הִיא. מַאי כְדוֹן. כַּיי דָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר הִיא. דְּתַנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צְדָדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. הִיא צְיָדְדֵי בְהֵמָה הִיא צְיָדְדֵי אִילָן.

אֵיךְ אַתְּ רוֹאֶה עָמוֹק כְּגָבוֹהַּ. אַבָּא בַּר רַב חוּנָה אָמַר. בָּאוֹמֵר. שְׁבִיתָתוֹ תַּחְתָּיו.

נָתְנוּ בְרֹאשׁ הַקֶּנֶה אוֹ בְרֹאשׁ הַקּוֹנְטֵס. כָּל זְמַן שֶׁהוּא תָלוּשׁ וְנָעוּץ אֲפִילוּ גָּבוֹהַּ מֵאָה אַמָּה הֲרֵי זֶה עֵירוּב. מִפְּנֵי שֶׁהוּא תָלוּשׁ וְנָעוּץ. הָא אִם אֵינוֹ תָלוּשׁ וְנָעוּץ אֵין עֵירוּבוֹ עֵירוּב. לֵית פְּלִיגָא עַל שְׁמוּאֵל. דְּמַר רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. תִּיפְתַּר בְּשֶׁהָיְתָה כוֹרָתוֹ אַרְבָּעָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְהוּא שֶׁתְּהֵא טַבְלָה נְתוּנָה בְרֹאשׁוֹ.

תַּנֵּי. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם בַּשָּׂדֶה אָבַד אֵין עֵירוּבוֹ עֵירוּב. אִם בָּעִיר אָבַד הֲרֵי זֶה עֵירוּב. אִם בַּשָּׂדֶה אָבַד אֵין עֵירוּבוֹ עֵירוּב. שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַהֲבִיאוֹ דֶּרֶךְ שְׁבִיתָה. אִם בָּעִיר אָבַד הֲרֵי זֶה עֵירוּב. שֶׁהוּא יָכוֹל לַהֲבִיאוֹ דֶּרֶךְ פְּטוֹר. יְאוּת אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. מַה טַּעֲמֵיהּ דְּרַב. אָמַר רִבִּי בָּא בָּרֵיהּ דְּרַב פַּפַּי. דְּרִבִּי מֵאִיר הִיא. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. אַף פּוֹחֵת הוּא כַּתְּחִילָּה וְנוֹטֵל. כְּלוּם אָמַר רִבִּי מֵאִיר לֹא בְיוֹם טוֹב. דִּילְמָא בַּשַּׁבָּת. וְהָכָא בַּשַּׁבָּת אַנָן קַיָּימִין. אָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי. דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הִיא. דְּתַנִּינָן תָּמָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. קוֹשְׁרִין לִפְנֵי בְהֵמָה בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵצֵא. הִיא קְשִׁירָה הִיא נְעִילָה. הָדָא דְתֵימַר. בְּמִגְדָּל שֶׁלְאֶבֶן. אֲבָל בְּמִגְדָּל שֶׁלְעֵץ נַעֲשֶׂה כְשׁוֹבֵר אֶת הֶחָבִית לוֹכַל מִמֶּנָּהּ גְּרוּגְרוֹת.

הלכה ד

משנה: נִתְגַּלְגֵּל חוּץ לַתְּחוּם וְנָפַל עָלָיו גַּל אוֹ נִשְׂרַף אוֹ תְרוּמָה וְנִיטְמֵאת מִבְּעוֹד יוֹם אֵינוֹ עֵירוּב. מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה הֲרֵי זֶה עֵירוּב. אִם סָפֵק רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הֲרֵי זֶה חֲמֵר

גַּמָּל. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר סְפֵק הָעֵירוּב כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי הֵעִיד אַבְטוֹלָס מִשֵּׁם חֲמִשָּׁה זְקֵנִים שֶׁסְּפֵק הָעֵירוּב כָּשֵׁר׃

הלכה: פיס׳. נִתְגַּלְגֵּל חוּץ לַתְּחוּם כול׳. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא וְנִיטְמֵאת. סְפֵק נִיטְמֵאת מִבְּעוֹד יוֹם סְפֵק נִיטְמֵאת מִשֶּׁחֶשֵׁיכָה. אֲבָל אִם הָיְתָה סְפֵק טְהוֹרָה סְפֵק טְמֵיאָה מְעָרְבִין בָּהּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. אַחַר חֲזָקוֹת הִלְכוּ.

מְתִיבִין רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוּדָה לְרִבִּי יוֹסֵי וּלְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אִילּוּ נֶאֱכַל מִבְּעוֹד יוֹם שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר. לְעוֹלָם הוּא בְּהֵיתֵּירוֹ עַד שֶׁיְּוּוַדַּע לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר. מְתִיבִין רִבִּי יוֹסֵה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן לְרִבִּי מֵאִיר וּלְרִבִּי יוּדָה. אִילּוּ נֶאֱכַל מִשֶּׁחֶשֵׁיכָה שֶׁמָּא אֵינוֹ מוּתָּר. לְעוֹלָם הוּא בְּאִיסּוּרוֹ עַד שֶׁיְּוּוַדַּע לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר.

מָהוּ לִיתֵּן לוֹ אֲלָפַיִים אַמָּה מֵעֵירוּבוֹ לְבֵיתוֹ. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל אָמַר. נוֹתְנִין לוֹ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק אָמַר. אֵין נוֹתְנִין לוֹ. רִבִּי שַׁמַּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. מַה פְּלִיגִין כְּרִבִּי מֵאִיר. בְּרַם כְּרִבִּי יוּדָה כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁנּוֹתְנִין לוֹ. וְלֹא דְמֵי חַמָּר וְגַמָּל דְּרִבִּי מֵאִיר לְחַמָּר וְגַמָּל דְּרִבִּי יוּדָה. חַמָּר וְגַמָּל דְּרִבִּי מֵאִיר בְּעֵירוּבוֹ אֵינוֹ. שֶׁלֹּא זָכָה לוֹ עֵירוּבוֹ. לַעֲקוֹר אֶת רַגְלָיו מִבְּנֵי עִירוֹ. חַמָּר וְגַמָּל דְּרִבִּי יוּדָה שֶׁנָּתַן דַּעְתּוֹ לַעֲקוֹר רַגְלָיו מִבְּנֵי עִירוֹ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. סְפֵיקוֹ טָהוֹר. רִבִּי יוֹסֵי מְטַמֵּא. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. לֹא טִימֵּא רִבִּי יוֹסֵה אֶלָּא מִשּׁוּם הוֹכַחַ. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. וַאֲפִילּוּ מָקוֹם אֶחָד רִבִּי יוֹסֵי מְטַמֵּא. מְחֻלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה. דְּתַנִּינָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הֵעִיד אַבְטוֹלָס בְּשֵׁם חֲמִשָּׁה זְקֵינִים שֶׁסְּפֵק הָעֵירוּב כָּשֵׁר. וְכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. תַּמָּן בְּשֵׁם גַּרְמֵיהּ. בְּרַם הָכָא בְּשֵׁם חֲמִשָּׁה זְקֵנִים. הֲוֹון בָּעֵיי מֵימַר. מַאן דָּמַר תַּמָּן טָהוֹר אָמַר הָכָא מוּתָּר. מַאן דְּמַר תַּמָּן טָמֵא אָמַר הָכָא אָסוּר. וַאֲפִילּוּ כְּמַאן דְּמַר תַּמָּן טָמֵא. מוֹדֵי הוּא הָכָא שֶׁהוּא מוּתָּר. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כְּלוּם אִינּוּן פְּלִיגִין תַּמָּן לֹא מִדְּבְרֵיהֶן. וְסָפֵק דִּבְרֵיהֶן לְהָקֵל. וְעֵירוּב דְּבַר תּוֹרָה. וּסְפֵק דָּבָר תּוֹרָה לְהַחֲמִיר. וְעֵירוּב דְּבַר תּוֹרָה. רִבִּי יוֹנָתָן אָמַר קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רוֹבָה בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּירִבִּי יוֹסֵי בֶּן לַקוֹנְיָא. לוֹקִין עַל תְּחוּמֵי שַׁבָּת דְּבַר תּוֹרָה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָה רוֹבָה. וַהֲלֹא אֵין בַּשַּׁבָּת אֶלָּא סְקִילָה וְכָרֵת. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. אָמַר לֵיהּ מַה כְתִיב לֹא. אַל כְּתִיב. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לֵיהּ. מַה כְתִיב לֹא. אַל כְּתִיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. אַף עַל פִּי כֵן זֶה עוֹמֵד בִּשְׁמוּעָתוֹ וְזֶה עוֹמֵד בִּשְׁמוּעָתוֹ. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סוֹסַרְטָא. עֵירוּב עָשׂוּ אוֹתוֹ כִּסְפֵק חֵרֵשׁ. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. עַד כְּדוֹן בְּקַיָּים. וְאֲפִילּוּ נִשְׁרַף. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַיְימְתִּיהּ כַּיי דָּמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִגִּיעוּךְ סוֹף תְּחוּמֵי שַׁבָּת שֶׁאֵינָן מְחֻוָּורִין מִדְּבַר תּוֹרָה. רִבִּי מָנָא בָּעֵי. נִיחָא אַלְפַּיִים אַמָּה אֵינוֹ מְחוּוָּר. אַרְבַּעַת

אֲלָפִים אַמָּה מְחוּוָר הוּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. אֵין לְךָ מְחוּוָר מִכּוּלָּם אֶלָּא תְּחוּם שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל כְּמַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל.

הלכה ה

משנה: מַתְנֶה אָדָם עַל עֵירוּבוֹ וְאוֹמֵר אִם בָּאוּ גוֹיִם מִן הַמִּזְרָח עֵירוּבִי לַמַּעֲרָב. וְאִם בָּאוּ מִן הַמַּעֲרָב עֵירוּבִי לַמִּזְרָח. אִם בָּאוּ מִיכָּן וּמִיכָּן לְמָקוֹם שֶׁאֶרְצֶה אֵלֵךְ. לֹא בָאוּ לֹא מִיכָּן וְלֹא מִיכָּן הֲרֵינִי כִבְנֵי עִירִי.

הלכה: פיס׳. מַתְנֶה אָדָם עַל עֵירוּבוֹ כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. עַל עֵירוּבָיו. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. מָאן תַּנָּא. אִם בָּאוּ. אִם לֹא בָאוּ. רִבִּי מֵאִיר. הֵיידָן רִבִּי מֵאִיר. חֲבַרַיָּיא אָמְרִין. רִבִּי מֵאִיר דְּקִידּוּשִׁין. דְּתַנֵּי. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה. הֲרֵי אַתְּ מְקוּדֶּשֶׁת לִי עַל מְנָת שֶׁיֵּרְדוּ גְשָׁמִים. יָרְדוּ גְשָׁמִים מְקוּדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. בֵּין יָרְדוּ בֵין לֹא יָרְדוּ מְקוּדֶּשֶׁת עַד שֶׁיַּכְפִּיל תְּנָאוֹ. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם אָמַר לְאִשָּׁה הֲרֵי אַתְּ מְקוּדֶּשֶׁת לִי לְאַחַר שֶׁיֵּרְדוּ גְשָׁמִים. יָרְדוּ גְשָׁמִים מְקוּדֶּשֶׁת. וְאִם לָאו אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת. בְּרַם כְּרַבָּנִן בֵּין שֶׁיָּרְדוּ בֵין שֶׁלֹּא יָרְדוּ מְקוּדֶּשֶׁת. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר. רִבִּי מֵאִיר דְּעֵירוּבִין. דְּתַנִּינָן. אִם סָפֵק. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוּדָה אוֹמְרִין. הֲרֵי זֶה חֲמָר גַּמָּל. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִין סְפֵק הָעֵירוּב כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. לֹא אָמַר רִבִּי מֵאִיר אֶלָּא לַחוֹמְרִין. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְיֵאוּת. בְּעֵירוּבוֹ אֵינוֹ. שֶׁלֹּא זָכָה לוֹ עֵירוּבוֹ. לַעֲקוֹר אֶת רַגְלָיו מִבְּנֵי עִירוֹ. וְהָכָא לְרִאשׁוֹן אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת שֶׁלֹּא יָרְדוּ גְשָׁמִים. וְלַשֵּׁנִי אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת שֶׁלֹּא כְפַל הָרִאשׁוֹן אֶת תְּנָיוֹ. רִבִּי חַגַּיי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. הֲהֵן אִם לֹא כִּי לֹא חַד הוּא. אָמַר. שַׁנְייָה הִיא. שֶׁהָיְתָה הָאָרֶץ לִפְנֵיהֶן וְהוּא מְבַקֵּשׁ לְהוֹצִיאָהּ מִיָּדָן.

רִבִּי יוּדָה בֶּן שָׁלוֹם רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. יָרְדוּ לְסִימְפּוֹן בְּשִׁיטַּת רִבִּי מֵאִיר דְּקִידּוּשִׁין. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי חִינְנָא חֲבֵרֵהּ דְּרַבָּנָן בָּעֵי. וְלָמָּה כְרִבִּי מֵאִיר. וַאֲפִילּוּ כְרַבָּנָן. לֵית כֵּן. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. סֶדֶר סִימְפּוֹן כָּךְ הוּא. אֲנָא פְלוֹנִי בַּר פְּלוֹנִי מְקַדֵּשׁ אוֹתָךְ. אַתְּ פְּלוֹנִית בַּת פַּלָּן עַל מְנָת מִיתֵּן לִיךְ מִקְמַת פַּלָּן וּמִיכְנְסִינִיךְ בְּיוֹם פְּלוֹנִי. אִין אָתָא יוֹם פַּלָּן וְלָא כְנַסְתִּיךְ. לָא יְהֵוִי לִי עֲלַיִיךְ כְּלוּם. וְיֵימַר. עַל מְנָת. שֶׁלֹּא יַכְפִּיל תְּנָיוֹ. אִילּוּ לֹא כָפַל תְּנָיוֹ מִי עָקַר קִידּוּשָׁיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. בְּכָל אָתַר אִית לֵיהּ לְרִבִּי מֵאִיר. מִמַּשְׁמַע לְאוּ אַתְּ שׁוֹמֵעַ הֵין. וְהָכָא לֵית לֵיהּ. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. עַל שֵׁם חוֹמֶר הוּא בָּעֲרָיוֹת. לֹא הִתְנָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הֲרֵי שֶׁעִירֵב בֵּין שְׁנֵי תְחוּמִין. מְהַלֵּךְ בַּדָּרוֹם כְּעֵירוּבוֹ בַצָּפוֹן. בַּצָּפוֹן כְּעֵירוּבוֹ בַדָּרוֹם. מֵיצַע אֶת הַתְּחוּם אַל יָזוּז מִמְּקוֹמוֹ. בְּהֵמָה שֶׁלְּשֵׁנִי שׁוּתָפִין. עִירֵב זֶה בַצָּפוֹן וְזֶה בַדָּרוֹם. מְהַלֶּכֶת בַּדָּרוֹם כְּעֵירוּבוֹ שֶׁלָּזֶה בַצָּפוֹן. בַּצָּפוֹן כְּעֵירוּבוֹ שֶׁלָּזֶה בַדָּרוֹם. מֵיצַעַת אֶת הַתְּחוּם אַל תָּזוּז מִמְּקוֹמָהּ. שְׁחָטוּהָ. רַב אָמַר. אֵיבָרִים יוֹנְקִין זֶה מִזֶּה. עוֹלָא

בַּר יִשְׁמָעֵאל אָמַר. אֵין אֵיבָרִים יוֹנְקִין זֶה מִזֶּה. מוֹדֶה רַב בְּחַבִּית שֶׁהוּא חֶלְקוֹ מִשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. בָּאוּ גוֹיִם מִיכָּן וּמִיכָּן. לֹא בָאוּ גוֹיִם לֹא מִיכָּן וְלֹא מִיכָּן. בָּאוּ גוֹיִם מִן הַמִּזְרָח עֵירוּבֵי לַמַּעֲרָב. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. בַּמִּזְרָח. מָאן דָּמַר. בַּמַּעֲרָב. בְּאֵילֵּין רוֹמָאֵי.

הלכה ו

משנה: אִם בָּא חֶלְקָם מִן הַמִּזְרָח עֵירוּבֵי לַמִּזְרָח בָּא מִן הַמַּעֲרָב עֵירוּבֵי לַמַּעֲרָב בָּא מִיכָּן וּמִיכָּן לִמְקוֹם שֶׁאֶרְצָה אֵלֵךְ לֹא בָא לֹא מִיכָּן וְלֹא מִיכָּן הֲרֵינִי כִבְנֵי עִירִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן רַבּוֹ יֵלֵךְ אֵצֶל רַבּוֹ. שְׁנֵיהֶן רַבּוֹתָיו לִמְקוֹם שֶׁיִּרְצֶה יֵלֵךְ׃

הלכה: פיס׳. בָּא חֶלְקָם מִן הַמִּזְרָח כול׳. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. בְּמַעֲרָב. מָאן דָּמַר. בַּמִּזְרָח. בְּאֵילֵּין חֲכִימַיָּא. מָאן דָּמַר. בְּמַעֲרָב. בְּרָגִיל.

פיס׳. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן כול׳. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. [אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶם רָגִיל יֵלֵךְ לוֹ אֵצֶל [הָרָ]גִיל שְׁנֵיהֶן רְגִילִין לְמָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה יֵלֵךְ].

הלכה ז

משנה: רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר אוֹמֵר יוֹם טוֹב שֶׁהוּא סָמוּךְ לַשַּׁבָּת בֵּין מִלְּפָנֶיהָ בֵּין מִלְּאַחֲרֶיהָ מְעָרֵב אָדָם שְׁנֵי עֵירוּבִין וְאוֹמֵר עֵירוּבִי הָרִאשׁוֹן לַמִּזְרָח וְהַשֵּׁנִי לַמַּעֲרָב. הָרִאשׁוֹן לַמַּעֲרָב וְהַשֵּׁנִי לַמִּזְרָח. עֵירוּבִי הָרִאשׁוֹן וְהַשֵּׁנִי כִּבְנֵי עִירִי הַשֵּׁנִי וְהָרִאשׁוֹן כִּבְנֵי עִירִי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְעָרֵב לְרוּחַ אַחַת אוֹ אֵינוֹ מְעָרֵב כָּל עִיקָּר אוֹ מְעָרֵב לִשְׁנֵי יָמִים אוֹ אֵינוֹ מְעָרֵב כָּל עִיקָּר. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה מוֹלִיכוֹ בָרִאשׁוֹן וּמַחְשִׁיךְ עָלָיו וְנוֹטְלוֹ וּבָא לוֹ וּבַשֵּׁנִי מַחְשִׁיךְ עָלָיו וְאוֹכְלוֹ וּבָא לוֹ וְנִמְצָא מִשְׁתַּכֵּר בַּהֲלִיכָתוֹ וּמִשְׁתַּכֵּר בְּעֵירוּבוֹ. נֶאֱכַל בָּרִאשׁוֹן עֵירוּב לְרִאשׁוֹן וְאֵינוֹ עֵירוּב לַשֵּׁנִי. אָמַר לָהֶן רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר מוֹדִין אַתֶּם לִי שֶׁהֵן שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת׃

הלכה: רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר אוֹמֵר כול׳. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְעָרֵב לְרוּחַ אַחַת. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אוֹ מְעָרֵב לְרוּחַ אַחַת לִשְׁנֵי יָמִים. אוֹ אֵינוֹ מְעָרֵב כָּל עִיקָּר. מוֹדֶה רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר שֶׁאֵינוֹ מְעָרֵב חֲצִי יוֹם בַּדָּרוֹם וַחֲצִי יוֹם בַּצָּפוֹן. חֲצִי יוֹם בַּדָּרוֹם וַחֲצִי יוֹם בַּצָּפוֹן לִבְנֵי עִירוֹ. אָמְרוּ לוֹ. כְּשֵׁם שֶׁלֹּא חִלַּקְתָּ לָנוּ יוֹם אֶחָד כָּךְ לֹא תַחֲלוֹק לָנוּ שְׁנֵי יָמִים. וְשָׁווין שֶׁלֹּא יִתְּנֶנּוּ בַסַּל. אָמַר רִבִּי בָּא. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֹאכְלֶנּוּ. נָתַן בַּסַּל. מוֹלִיךְ אֶת הַסַּל לְשָׁם. אָכַל אֶת אֶחָד מֵהֶן מִבְּעוֹד יוֹם הֲרֵי זֶה חָמֵר גַּמָּל.

תַּמָּן תַּנִּינָן. לְגַיִן שֶׁהוּא טָבוּל יוֹם מִן הֶחָבִית מַעֲשֵׂר טוֹבֵל. אִם אָמַר. הֲרֵי זֶה תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר מַשְׁתֶּחְשֵׁךְ. הֲרֵי זוֹ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר. אִם אָמַר. הֲרֵי זֶה עֵרוּב. לֹא אָמַר כְּלוּם. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רִבִּי חָמָא בַּר עֻקְבָּה מַקְשֵׁי. מַתְנִיתָה דְּלֹא כְרִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר. דְּרִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר אָמַר. אֵין מְעָרְבִין

לָאָדָם מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא תַמָּן. בְּרַם הָכָא מִבַּחוֹל הוּא קָנָה לוֹ שְׁבִיתָה לִשְׁנֵי יָמִים. רִבִּי חַגַּיי בָּעֵי. הָיָה עוֹמֵד בַּחֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת וְאָמַר. תְּקָנָה לִי שְׁבִיתָה בַשַּׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר קָנָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב לֹא קָנָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין לָאָדָם מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. שֶׁכֵּן מְעָרְבִין לָאָדָם מֵעֶרֶב שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. בְּרַם הָכָא הוֹאִיל וְהוּא רָאוּי לְעָרֵב מֵעֶרֶב שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. מְעָרֵב אֲפִילוּ בַּחֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת. אָמַר לָהֶן רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. אִי אַתֶּם מוֹדִין לִי. שֶׁאִם עֵירֵב בַּכִּכָּר בָּרִאשׁוֹן שֶׁהוּא מְעָרֵב בַּכִּכָּר בַּשֵּׁינִי. שֶׁאִם אָכְלוֹ בָּרִאשׁוֹן שֶׁהוּא עֵירוּב לָרִאשׁוֹן וְאֵינוֹ עֵירוּב לַשֵּׁינִי. הֲווֹי שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת הֵן. וְאֵינוּן מְתִיבִין לֵיהּ. אֵין אַתָּה מוֹדֶה לָנוּ שֶׁאֵין מְעָרְבִין לָאָדָם כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. הֲווֹי קְדוּשָּׁה אַחַת הִיא.

הלכה ח

משנה: רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיָה יֵרֵא שֶׁמָּא תִתְעַבֵּר מְעָרֵב אָדָם שְׁנֵי עֵירוּבִין וְאוֹמֵר עֵירוּבִי הָרִאשׁוֹן לַמִּזְרָח וְהַשֵּׁנִי לַמַּעֲרָב הָרִאשׁוֹן לַמַּעֲרָב וְהַשֵּׁנִי לַמִּזְרָח עֵירוּבִי הָרִאשׁוֹן וְהַשֵּׁנִי כִּבְנֵי עִירִי הַשֵּׁנִי וְהָרִאשׁוֹן כִּבְנֵי עִירִי וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים׃

הלכה: פיס׳. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיָה יֵרֵא שֶׁמָּא תִתְעַבֵּר כול׳. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. שְׁיֵרֵי פְתִילָה שְׁיֵרֵי מִדּוּרָה שְׁיֵרֵי שֶׁמֶן שֶׁכִּבּוּ בַשַּׁבָּת מָהוּ לְהַדְלִיקָם בְּיוֹם טוֹב. רַב וְרִבִּי חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. מְכַפְּלָה פְּתִילָה גַּבֵּי בֵיצָה. אָמַר לֵיהּ. מִן מַה דָּנָן חַמְיִין רַבָּנָן מְדַמֵּיי לְהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא. מְשׁוּם אַרְבָּעָה זְקֵנִים אָמְרוּ. הַנֶּאֱכָל עֵירוּבוֹ בָּרִאשׁוֹן הֲרֵי זֶה כִּבְנֵי עִירוֹ כַּשֵּׁינִי. רִבִּי חוּנָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּאַרְבָּעָה זְקֵינִים. רַב חַסְדַּאי בְעָא. מִחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרַב. תַּמָּן אִיעֲבַד לָהּ שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת. וְכָא אִיעֲבַד לָהּ קְדוּשָּׁה אַחַת. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. שְׁיֵרֵי פְתִילָה שְׁיֵרֵי מְדוּרָה שְׁיֵרֵי שֶׁמֶן שֶׁכִּבּוּ בַשַּׁבָּת. מָהוּ לְהַדְלִיקָם בְּיוֹם טוֹב. רַב וְרִבִּי חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. מְכַפְּלָה פְּתִילָה גַּבֵּי בֵיצָה. אָמַר לֵיהּ. מִן מַה דָּנָן חַמְיִי רַבָּנִין מְדַמֵּיי לְהּ. הָדָא אָמְרָה. אִי אִידָא אִי אִידָא.

רִבִּי אָחָא אָמַר לָהּ מִן אוּלְפָּן. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר לָהּ מִן דֵּיעָה. בְּאַרְבָּעָה זְקֵנִים כְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוּדָה אֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. בְּאַרְבָּעָה זְקֵינִים כְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר. מָה אִין תַּמָּן. שֶׁלֹּא זָכָה עֵירוּבוֹ. לֹא הָיִיתִי אוֹמֵר שֶׁיַּעֲקוֹר אֶת רַגְלָיו מִבְּנֵי עִירוֹ. כָּאן. שֶׁזָּכָה לוֹ עֵירוּבוֹ. לֹא כָל שֶׁכֵּן. עֵירֵב בַּכִּכָּר בָּרִאשׁוֹן מְעָרֵב בַּכִּכָּר בַּשֵּׁינִי. וּבְלְבַד בְּאוֹתוֹ הַכִּכָּר. עֵירֵב בְּרַגְלָיו בָּרִאשׁוֹן מְעָרֵב בְּרַגְלָיו בַּשֵּׁינִי. עֵירֵב בְּרַגְלָיו מְעָרֵב בַּכִּכָּר. בַּכִּכָּר לֹא יְעָרֵב בְּרַגְלָיו. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן. בְּרַגְלָיו לֹא יְעָרֵב בַּכִּכָּר. וְדָכְוָתָהּ. (בְּרַגְלָיו) בַּכִּכָּר לֹא יְעָרֵב בְּרַגְלָיו. לְהָקֵל לְעָנִי שֶׁאֵין לוֹ כִכָּר. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן. בְּרַגְלָיו לֹא יְעָרֵב

בַּכְּפָר. וְדָכְוָותָהּ. בַּכְּפָר לֹא יְעָרֵב בְּרַגְלָיו. לְהָקֵל לְעַשִּׂיר שֶׁלֹּא יֵצֵא וְיַעֲרֵב בְּרַגְלָיו. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. בְּרַגְלָיו לֹא יְעָרֵב בַּכְּפָר. וְדָכְוָותָהּ. בַּכְּפָר לֹא יְעָרֵב (בַּכְּפָר). רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּתַמָּן. עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּהוֹלֵךְ לְעִירוֹ.

הלכה ט

משנה: וְעוֹד אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַתְנֶה אָדָם עַל הַכַּלְכָּלָה בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן וְאוֹכְלָהּ בַּשֵּׁנִי וְכֵן בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בָרִאשׁוֹן תֵּיאָכֵל בַּשֵּׁנִי וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים׃

הלכה: וְאוֹמֵר. אִם יוֹם טוֹב הַיּוֹם. יִבְטְלוּ דִבְרֵיי וְיִקְרָא שֵׁם לְמַעֲשְׂרוֹתָיו וְאֵינוֹ אוֹכְלָן. וּבַשֵּׁינִי קוֹרֵא שֵׁם לְמַעֲשְׂרוֹתָיו וְאוֹכְלָן. מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרַב. תַּמָּן אִיעֲבַד לֵיהּ קְדוּשָּׁה אַחַת. וְכָא אִיעֲבַד לֵיהּ שְׁתֵּי קְדוּשִּׁין. תַּמָּן קְדוּשָּׁה אַחַת אֲרוּכָה הִיא. בְּרַם הָכָא אַחַת קוֹדֶשׁ וְאַחַת חוֹל. מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דִּרְבָנָן. תַּמָּן עָבְדִין לֵיהּ שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת. וְכָא אִינּוּן עָבְדִין לֵיהּ קְדוּשָּׁה אַחַת. תַּמָּן יוֹם טוֹב אֶצֶל שַׁבָּת כְּחוֹל אֶצֶל שַׁבָּת. בְּרַם הָכָא שְׁנֵיהֶן שָׁוִין. מִזֶּה חֲכָמִים לְרִבִּי יוּדָה בְּשֵׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁלְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהֵן מִתַּקָּנַת נְבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים. רִבִּי בָּא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ בִי וגו'. מִי גָרַם לִי לִהְיוֹת נוֹטֵר אֶת הַכְּרָמִים. עַל שֵׁם כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי. מִי גָרַם לִי לִהְיוֹת מְשַׁמֶּרֶת שְׁנֵי יָמִים בְּסוּרְיָא. עַל שֶׁלֹּא שָׁמַרְתִּי יוֹם אֶחָד בָּאָרֶץ. סְבוּרָה הָיִיתִי שֶׁאֲנִי מְקַבֶּלֶת שָׂכָר עַל שְׁנַיִם. וְאֵינִי מְקַבֶּלֶת שָׂכָר אֶלָּא עַל אַחַת. מִי גָרַם לִי לְהַפְרִישׁ שְׁתֵּי חַלּוֹת בְּסוּרְיָא. עַל שֶׁלֹּא הִפְרַשְׁתִּי חַלָּה אַחַת בָּאָרֶץ. סְבוּרָה הָיִיתִי שֶׁאֲנִי מְקַבֶּלֶת שָׂכָר עַל שְׁתַּיִם. וְאֵינִי מְקַבֶּלֶת שָׂכָר אֶלָּא עַל אַחַת. רִבִּי יוֹחָנָן קָרֵי עֲלֵיהוֹן. גַּם אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חוּקִּים לֹא טוֹבִים. רִבִּי אַבָּהוּ אָזַל לְאַלְכְּסַנְדְּרִיָּאה וְאַטְעִינוֹן לוּלְבִין בְּשׁוּבְתָא. שְׁמַע רִבִּי מִי מַר. מָן מִי יְכוֹל לְהוֹן רִבִּי אַבָּהוּ בְּכָל שַׁתָּא. רִבִּי יוֹסֵי מִישְׁלַח כְּתִיב לְהוֹן. אַף עַל פִּי שֶׁכְּתַבְנוּ לָכֶם סְדְרֵי מוֹעֲדוֹת. אַל תְּשַׁנּוּ מִנַּהַג אֲבוֹתֵיכֶם נוֹחֵי נֶפֶשׁ.

הלכה י

משנה: רִבִּי דוֹסָא בֶּן אַרְכִּינַס אוֹמֵר הָעוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה בְּיוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמֵר הַחֲלִיצֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה אִם הַיּוֹם אִם לְמָחָר וּלְמָחָר הוּא אוֹמֵר אִם הַיּוֹם אִם לָאֳמֶשׁ וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים׃

הלכה: פיסְ'. רִבִּי דוֹסָא בֶּן אַרְכִּינַס אוֹמֵר. הָעוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה כול'. מִפְּנֵי שֶׁאָמַר. אִם הַיּוֹם אִם אָמֶשׁ. אוֹ יֵיבָא כַּייִ דְּמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּרְבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. הָעוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה בְּיוֹם טוֹב שֶׁלְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַזְכִּיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ. אוֹף הָכָא כֵּן.

פרק ד

הלכה א

משנה: מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ גוֹיִם אוֹ רוּחַ רָעָה אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. הֶחֱזִירוּהוּ כְּאִילּוּ לֹא יָצָא. הוֹלִיכוּהוּ לְעִיר אַחֶרֶת נְתָנוּהוּ בַּדִּיר אוֹ בַסַּהַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. מַעֲשֶׂה שֶׁבָּאוּ מִפְּרֶנְדִּין וְהִפְלִיגָה סְפִינָתָם בַּיָּם רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הִלְכוּ אֶת כֻּלָּהּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרִבִּי עֲקִיבָה לֹא זָזוּ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁרָצוּ לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָן׃

הלכה: מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ גוֹיִם כול'. וְלֹכֶן מָה נָן אָמְרִין. וְיַעֲשֶׂה כְמִי שֶׁיָּצָא בִּרְשׁוּת וְיֵהֵא לוֹ אַלְפַּיִים אַמָּה לְכָל רוּחַ. לְפוּם כֵּן מֵימַר. אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. וּמְנַיִין לְאַרְבַּע אַמּוֹת. שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו. וּמְנַיִין לְאַלְפַּיִים אַמָּה. אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. אוֹ חֵלֶף. אָמַר רִבִּי אליעזר. וְתַנִּינָן. אִסְא בֶּן עֲקִיבָה אוֹמֵר מָקוֹם מָקוֹם. נֶאֱמַר כָּאן מָקוֹם. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן וְשָׁמְתִּי לְךָ מָקוֹם. מַה מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן אַלְפַּיִים אַמָּה. אַף מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן אַלְפַּיִים אַמָּה. אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁאָמְרוּ מָלֵא קוֹמָתוֹ וּפִישׁוּט יָדָיִים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. הוּא וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת. כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נוֹטֵל חֲבִית מֵרְאשׁוֹתָיו וְנוֹתֵן אֶל מַרְגְּלוֹתָיו. כְּשֶׁהוּא נִפְנֶה נִפְנֶה מִן הַצַּד. וּכְשֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל מִתְפַּלֵּל לוֹכְסוֹן.

רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי בְעֵי. אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁאָמְרוּ תְּחוּם הֵן אוֹ אֵינָן תְּחוּם. אֵין תֵּימַר. תְּחוּם הֵן. אֵין נוֹתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת. אֵין תֵּימַר. אֵינָן תְּחוּם. נוֹתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁאָמְרוּ תְּחוּם הֵן. וְהָתַנִּינָן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא זֶה מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ לְתוֹךְ שֶׁל חֲבֵירוֹ כול'.

לֹא אָמַר אֶלָּא הֶחֱזִירוּהוּ. הָא אִם חָזַר הוּא. אָסוּר. אָמַר רִבִּי אָחָא. דְּרִבִּי נְחֶמְיָה הִיא. דְּתַנֵּי. פֵּירוֹת שֶׁיָּצְאוּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְחָזְרוּ. שׁוֹגֵג יֹאכְלוּ. מֵזִיד לֹא יֹאכְלוּ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד לֹא יֹאכְלוּ. עַד שֶׁיַּחֲזִירָן לִמְקוֹמָן שׁוֹגֵג. וְתֵיפָא דְּרִבִּי נְחֶמְיָה כְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנֵּי. הַמַּעֲשֵׂר וְהַמְבַשֵּׁל בַּשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֹאכַל. מֵזִיד לֹא יֹאכַל. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר.

קָנָה לוֹ שְׁבִיתָה וּבָאוּ גוֹיִם וְהִקִּיפוּהָ מְחִיצָה. רִבִּי חוּנָה אָמַר. לֹא הוֹעִילָה לוֹ מְחִיצָתוֹ כְּלוּם. אֶלָּא מְהַלֵּךְ בְּאַלְפַּיִים וּמְטַלְטֵל בְּאַרְבַּע. חִייָה בְּרֵיהּ דְּרַב אָמַר. מְהַלֵּךְ וּמְטַלְטֵל בְּאַלְפַּיִים. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אַבּוּנָא בְשֵׁם חִייָה בְּרֵיהּ דְּרַב. מְהַלֵּךְ בְּאַלְפַּיִים וּמְטַלְטֵל בְּאַרְבָּעַת אֲלָפִים אַמָּה עַל יְדֵי זְרִיקָה. הֲוון בָּעֲיִין מֵימַר. מַה פְלִיגִין כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וּכְרִבִּי עֲקִיבָה. בְּרַם כְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּכְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה לֹא פְלִיגִין. וְאֶפִילּוּ כְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּכְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה פְלִיגִין. קַל הוּא מִי שֶׁקְּנָה לוֹ שְׁבִיתָה מִמֵּי שֶׁלֹּא קָנָה לוֹ שְׁבִיתָה.

נָתְנוּ עַל פֶּתַח הַדִּיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרִבִּי עֲקִיבָה נוֹתְנִין לוֹ שְׁתֵּי אַמּוֹת מִבִּפְנִים וּשְׁתֵּי אַמּוֹת מִבַּחוּץ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אֵין נוֹתְנִין לוֹ שְׁתֵּי אַמּוֹת מִבִּפְנִים וּשְׁתֵּי אַמּוֹת מִבַּחוּץ. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לִיתֵּן לוֹ שְׁתֵּי אַמּוֹת מִבִּפְנִים וּשְׁתֵּי אַמּוֹת מִבַּחוּץ אוֹף הוּא מְטַלְטֵל בְּכָל הַדִּיר כּוּלּוֹ. נָתְנוּ בְּאֶמְצַע הַדִּיר. הָיָה הַדִּיר חֲצִיוֹ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְחֶצְיוֹ חוּץ לַתְּחוּם. רִבִּי אָחָא אָמַר מִן אוּלְפָּן. רִבִּי יוּדָה אָמַר לָהּ מִן דֵּיעָה. מַחֲלוֹקֶת רַב חוּנָה וְחִיָּיה בְּרֵיהּ דְּרַב.

רִבִּי זְעִירָא רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. מַה שָׁרְצוּ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרִבִּי עֲקִיבָה לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָן. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהֲלָכָה כְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּכְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִיָּיה בַּר אַשִׁי. אַף בְּדִיר וּבְסַהַר הֲלָכָה כְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּכְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. חֲנַנְיָה בֶּן אֲחִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. כָּל הַיּוֹם הָיוּ דָנִין אֵילּוּ כְנֶגֶד אֵילּוּ עַד שֶׁבָּא אֲחִי אַבָּא וְהִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶן. וְהִתְקִין שֶׁתְּהֵא הֲלָכָה כְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּכְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה בִּסְפִינָה. וּכְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וּכְרִבִּי עֲקִיבָה בְּדִיר וְסַהַר. מַה בֵּין סַהַר וּמַה בֵּין סְפִינָה. חֲבֵרַיָּיא אָמְרֵי. סְפִינָה מִפְּנֵי שֶׁמְּחִיצוֹתֶיהָ עוֹלוֹת עִמָּהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מִכֵּיוָן שֶׁעוֹקְרִין אוֹתָהּ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת אֵילּוּ וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ בְּאַרְבַּע אַמּוֹת אֵילּוּ. מַה נִפְקָ מִבֵּינֵיהוֹן. אִם הָיְתָה אִכְסָדְרָה. עַל דַּעְתָּהוֹן דַּחֲבֵרַיָּיא מוּתָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעִירָא אָסוּר. אִם הָיָה הַיָּם גַּלֵּנוּ. עַל דַּעְתָּהוֹן דַּחֲבֵרַיָּיא אָסוּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעִירָא מוּתָּר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁאָמְרוּ אֵינָן תְּחוּם.

הלכה ב

משנה: פַּעַם אַחַת לֹא נִכְנְסוּ לַנִּמָּל עַד שֶׁחָשְׁכָה אָמְרוּ לוֹ לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל מָה אָנוּ לְיֵרֵד אָמַר לָהֶן מוּתָּר שֶׁכְּבָר הָיִיתִי מִסְתַּכֵּל וְהָיֵינוּ בְתוֹךְ הַתְּחוּם עַד שֶׁלֹּא חָשְׁכָה׃

הלכה: פיס׳. פַּעַם אַחַת לֹא נִכְנְסוּ לַלִּמֶן כּוּלּ׳. מְצוּדוֹת הָיוּ לוֹ לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה מְשַׁעֵיר בָּהּ עֵינָיו בַּמֵּישָׁר. וְלָמָּה לִי עַד שֶׁלֹּא חָשְׁכָה. וְאַפִּילּוּ מִשֶּׁחָשְׁכָה. וְלֹא רַבָּן גַּמְלִיאֵל הִיא. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה בַּלִּמֶן יוֹתֵר מִבֵּית סְאָתַיִם. וְלֹא יִהְיוּ מְחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְלֹא יִהְיוּ פְּרָצוֹת יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. וּלֹא יְהֵא עוֹמֵד כְּנֶגֶד עוֹמֵד וּפָרוּץ כְּנֶגֶד פָּרוּץ.

הלכה ג

משנה: מִי שֶׁיָּצָא בִּרְשׁוּת אָמְרוּ לוֹ כְּבָר נַעֲשָׂה מַעֲשֶׂה יֵשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. אִם הָיָה בְתוֹךְ הַתְּחוּם כְּאִילּוּ לֹא יָצָא שֶׁכָּל הַיּוֹצְאִין לְהַצִּיל חוֹזְרִין לְמְקוֹמָן׃

הלכה: פיס׳. מִי שֶׁיָּצָא בִּרְשׁוּת כּוּלּ׳. דִּלְ כֵן מַה אָנָן אָמְרִין. יֵעָשֶׂה כְמִי שֶׁיָּצָא בְּאוֹנֶס וְלֹא יְהֶיהָ לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. יֶשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. אָמַר רַב חוּנָה. וְהֵן שֶׁיִּהוּ אַרְבַּע אַמּוֹת אוֹכְלוֹת מִתְּחוּם טְבֶרְיָה וּמִתְּחוּם מַגְדְּלָה. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רַב

אָדָא בַּר אַחָוָה רִבִּי לָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וַאֲפִילוּ יָצָא לְמַגְדְּלָה וְחָזַר כְּאִילוּ לֹא יָצָא. רִבִּי יוֹשׁוּעַ דְּרוֹמְיָה בָּעֵי. עַד כְּדוֹן בְּשֶׁיָּצָא שׁוֹגֵג. וַאֲפִילוּ יָצָא מֵזִיד. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. שֶׁכָּל הַיּוֹצְאִין לְהַצִּיל חוֹזְרִין לִמְקוֹמָן. חוֹזְרִין אֲפִילוּ בְּזַיְינָן.

תַּנֵּי. גּוֹיִם שֶׁבָּאוּ לָעֲיָירוֹת הַסְמוּכוֹת לַסָּפֵר לִיטּוֹל מֵהֶן אֲפִילוּ תֵּבֶן אֲפִילוּ עֵצִים. יוֹצְאִין עֲלֵיהֶן בְּזַיְין וּמַחֲזִירִין אֶת הַזַּיְין לִמְקוֹמָן. בָּאוּ לָעֲיָירוֹת הַמּוּבְלָעוֹת. אֵין יוֹצְאִין עֲלֵיהֶן בְּזַיְין אֶלָּא אִם כֵּן בָּאוּ לְעִיסְקֵי נְפָשׁוֹת. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מוֹלִיכִין אֶת הַזַּיְין לַבַּיִת שֶׁהוּא סָמוּךְ לַחוֹמָה. פַּעַם אַחַת בָּאוּ עֲלֵיהֶן הַשּׁוֹנְאִין. הָיוּ מַדְחִיקִין לִיטּוֹל אֶת הַזַּיְין וְהָרְגוּ אֵילּוּ מֵאֵילּוּ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָרְגוּ מֵהֶן הַשּׁוֹנְאִין. הִתְקִינוּ שֶׁיְּהֵא כָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ.

הלכה ד

משנה: מִי שֶׁיָּשַׁב בַּדֶּרֶךְ וְעָמַד וַהֲרֵי הוּא סָמוּךְ לָעִיר הוֹאִיל וְלֹא הָיְתָה כַוָּונָתוֹ לְכָךְ לֹא יִכָּנֵס דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יִכָּנֵס. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה וְנִכְנַס רִבִּי טַרְפוֹן בְּלֹא מִתְכַּוֵּון:

הלכה: פִּיסְ׳. מִי שֶׁיָּשַׁן בַּדֶּרֶךְ כול׳. אָמְרוּ. וַהֲלֹא בֵּית מִדְרָשׁוֹ שֶׁלְּרִבִּי טַרְפוֹן הָיָה בְתוֹךְ אַלְפַּיִם אַמָּה. אוֹ שֶׁמָּא הִקְנָה עַצְמוֹ לִבְנֵי עִירוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. בְּשַׁחֲרִית זָרְחָה הַחַמָּה. אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי. הֲרֵי הָעִיר לְפָנֶיךָ. הִיכָּנֵס.

הלכה ה

משנה: מִי שֶׁיָּשַׁן בַּדֶּרֶךְ וְלֹא יָדַע עַד שֶׁחָשֵׁיכָה יֵשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ דִּבְרֵי רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר הוּא בְאֶמְצָעָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לְאֵי זֶה רוּחַ שֶׁיִּרְצֶה. וּמוֹדֶה רִבִּי יְהוּדָה שֶׁאִם בֵּירַר לוֹ שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזוֹר בּוֹ:

הלכה: פִּיסְ׳. מִי שֶׁיָּשַׁן בַּדֶּרֶךְ וְלֹא יָדַע עַד שֶׁחָשֵׁיכָה כול׳. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רִבִּי חַסְדַּיי. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. מֵאַחַר שֶׁאִילּוּ הָיָה עֵר הָיָה קוֹנֶה שְׁבִיתָתָהּ. יָשַׁן לֹא קוֹנֶה לוֹ שְׁבִיתָתָהּ. אֵין לוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. וַאֲפִילוּ עֵר וְלֹא קָנָה לוֹ שְׁבִיתָתָהּ. אֵין לוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. אַתְיָיא דְּרִבִּי יוּדָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. (וּדְרוֹבָא כִּדְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי.) דְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אָמַר. אַחַר שֶׁאִילּוּ הָיָה עֵר הָיָה קוֹנֶה לוֹ שְׁבִיתָתָהּ. הָיָה עֵר וְלֹא קָנָה לוֹ שְׁבִיתָתָהּ אֵין לוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ.

רִבִּי חוּנָה אָמַר. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב בְּעָא. גַּר שֶׁטָּבַל לְאַחַר שֶׁהֵאִיר הַמִּזְרָח. מֵאַחַר שֶׁאִילּוּ הָיָה עֵר הָיָה קוֹנֶה לוֹ שְׁבִיתָתָהּ. מָה אָמַר כָּא רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. דָּמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. בֵּירַר לוֹ מִבְּעוֹד יוֹם חוֹזֵר בּוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה חוֹזֵר בּוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. בֵּרַר לוֹ מִבְּעוֹד יוֹם וְקִדֵּשׁ עָלָיו

הַיּוֹם. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. לֹא יִכָּנֵס. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. יִכָּנֵס. לֹא עַל הָדָא אָמְרָת אֶלָּא עַל רִישִׁיהּ דְּפִירְקָא. מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ גוֹיִם אוֹ רוּחַ רָעָה. אִיתְאֲמַרַת עֲלֵיהּ. אָמַר רִבִּי בּוּן. מוֹדֶה רִבִּי יוּדָה שֶׁאִם בֵּרַר לוֹ שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזוֹר בּוֹ.

הלכה ו

משנה: הָיוּ שְׁנַיִם מְקַצָּת אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה לְתוֹךְ אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה מְבִיאִין וְאוֹכְלִין בָּאֶמְצַע וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא זֶה מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ מִתּוֹךְ שֶׁל חֲבֵירוֹ. הָיוּ שְׁלֹשָׁה וְהָאֶמְצָעִי מוּבְלָע בֵּינְתַיִים הוּא מוּתָּר עִמָּהֶן וְהֵן מוּתָּרִין עִמּוֹ. וּשְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים אֲסוּרִין זֶה עִם זֶה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה לְשָׁלֹשׁ חֲצֵירוֹת פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְתוּחוֹת לִרְשׁוּת הָרַבִּים. עֵירְבוּ שְׁתֵּיהֶן עִם הָאֶמְצָעִית הִיא מוּתֶּרֶת עִמָּהֶן וְהֵן מוּתָּרוֹת עִמָּהּ וּשְׁתַּיִם הַחִיצוֹנוֹת אֲסוּרוֹת זוֹ עִם זוֹ׃

הלכה: פיס׳. הָיוּ שְׁנַיִם. מְקַצָּת אַמּוֹתָיו שֶׁלָּזֶה כול׳. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן אַנְטִיגֶנוֹס פְּלִיג עַל רַבָּנִין בָּאַמּוֹת. מוֹדֶה הוּא הָכָא בְּעִיבּוּרֵי עֲיָירוֹת.

הלכה ז

משנה: מִי שֶׁבָּא בַדֶּרֶךְ וְהָיָה יָרֵא שֶׁמָּא תֶּחֱשַׁךְ וְהָיָה מַכִּיר אִילָן אוֹ גֶדֶר אוֹמֵר שְׁבִיתָתִי תַּחְתָּיו לֹא אָמַר כְּלוּם. שְׁבִיתָתִי בְעִיקָּרוֹ מְהַלֵּךְ מִמְּקוֹם רַגְלָיו וְעַד עִיקָּרוֹ אַלְפַּיִים אַמָּה וּמֵעִיקָּרוֹ וְעַד בֵּיתוֹ אַלְפַּיִים אַמָּה. נִמְצָא מְהַלֵּךְ מִשֶּׁחָשְׁכָה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אַמָּה׃ אִם אֵינוֹ מַכִּיר אוֹ אֵינוֹ בָקִי בַּהֲלָכָה וְאָמַר שְׁבִיתָתִי בִּמְקוֹמִי זָכָה לוֹ מְקוֹמוֹ אַלְפַּיִים אַמָּה לְכָל רוּחַ. עֲגוּלוֹת דִּבְרֵי רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן אַנְטִיגְנוֹס. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְרוּבָּעוֹת כְּטַבְלָא מְרוּבַּעַת כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִשְׂכָּר אֶת הָזָוִיוֹת׃

הלכה: הָיָה אֶחָד מַכִּיר וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר. זֶה שֶׁהוּא מַכִּיר מְהַלֵּךְ עִם זֶה שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר. וְזֶה שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר מְהַלֵּךְ עִם זֶה שֶׁהוּא מַכִּיר.

הלכה ח

משנה: זֶהוּ שֶׁאָמְרוּ הֶעָנִי מְעָרֵב בְּרַגְלָיו. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵין לָנוּ אֶלָּא עָנִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֶחָד עָנִי וְאֶחָד עָשִׁיר. שֶׁלֹּא אָמְרוּ מְעָרְבִין בַּפַּת אֶלָּא לְהָקֵל עַל הֶעָשִׁיר שֶׁלֹּא יֵצֵא וְיַעֲרֵב בְּרַגְלָיו׃

הלכה: פיס׳. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה כול׳. מִי שֶׁבָּא בַדֶּרֶךְ וְהָיָה יָרֵא שֶׁמָּא תֶּחֱשַׁךְ כול׳. אִם אֵינוֹ מַכִּיר אוֹ אֵינוֹ בַּהֲלָכָה כול׳. זוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ. הֶעָנִי מְעָרֵב בְּרַגְלָיו כול׳. רִבִּי מֵאִיר סָבַר. עִיקַּר עֵירוּב בַּכַּפַּר. וְלָמָּה אָמְרוּ. בְּרַגְלָיו. לְהָקֵל עַל הֶעָנִי שֶׁאֵין לוֹ כִכָּר. וְרִבִּי יוּדָא אָמַר. עִיקַּר עֵירוּב בְּרַגְלָיו. וְלָמָּה אָמְרוּ. בַּכַּפַּר. לְהָקֵל עַל הֶעָשִׁיר שֶׁלֹּא יֵצֵא בְרַגְלָיו.

אַף עַל גַּב דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. עִיקַּר עֵירוּב בְּרַגְלָיו. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יֵשֵׁב לוֹ בְתוֹךְ בֵּיתוֹ וְיֹאמַר. תְּקָנָה לִי שְׁבִיתָה בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי. אֶלָּא יֵצֵא לוֹ חוּץ (לַשָּׂדֶה) [לַתְּחוּם] וְיֹאמַר. תְּקָנָה לִי שְׁבִיתָה בְּמָקוֹם הַזֶּה. וּמַמְתִּין שָׁם עַד שֶׁחֲשֵׁיכָה. וְחוֹזֵר וּבָא לְעִירוֹ. וְתַנֵּי כֵן. מַעֲשֶׂה בְּמִשְׁפַּחַת בֵּית מַמָּה וּמִשְׁפַּחַת בֵּית גּוֹרְיוֹן מֵרוּמָה. שֶׁהָיוּ מְחַלְּקִין גְּרוֹגְרוֹת לָעֲנִיִּים בִּשְׁנֵי בַצּוֹרֶת. וְהָיוּ עֲנֵיֵּי שִׁיחִין יוֹצְאִין וּמְעָרְבִין בְּרַגְלֵיהֶן. וּמַמְתִּינִים שָׁם עַד שֶׁתֶּחְשַׁךְ. וּלְמָחָר הָיוּ נִכְנָסִין וְאוֹכְלִין שָׁם וְחוֹזְרִין. וְכָל מַה שֶּׁהֵן עוֹשִׁין עַל פִּי חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׁין.

הלכה ט

משנה: מִי שֶׁיָּצָא לֵילֵךְ לְעִיר שֶׁמְּעָרְבִין בָּהּ וְהֶחֱזִירוֹ חֲבֵירוֹ הוּא מוּתָּר לֵילֵךְ וְכָל בְּנֵי הָעִיר אֲסוּרִין דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל שֶׁהוּא יָכוֹל לְעָרֵב וְלֹא עֵירֵב הֲרֵי זֶה חֲמָר גַּמָּל׃

הלכה: פיס׳. מִי שֶׁיָּצָא לֵילֵךְ לְעִיר. פָּתַר לַהּ תְּרֵין פְּתָרִין. אָמַר. אֲנָא מְעָרֵב עָלֶיךְ וְעַל בְּנֵי קַרְתָּךְ. וְעֵירֵב עַל בְּנֵי קַרְתֵּיהּ וְלֹא עֵירֵב עִילּוֹי. הוּא אָסוּר לֵילֵךְ בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ וּמוּתָּר בִּשְׁאָר כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבְּעִירוֹ. וְהֵן מוּתָּרִין בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ וַאֲסוּרִין בִּשְׁאָר כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבְּעִירָן. פָּתַר לָהּ פְּתַר חוֹרָן. אָמַר לֵיהּ. אֲנָא מְעָרֵב עָלֶיךְ וְעַל בְּנֵי קַרְתָּךְ. וְלֹא עֵירֵב לֹא עָלוֹי וְלֹא עַל בְּנֵי קַרְתֵּיהּ. הוּא מוּתָּר לֵילֵךְ בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ. שֶׁכְּבָר קָנוּ לוֹ רַגְלָיו מֵאֶתְמוֹל. וְהֵן אֲסוּרִין לֵילֵךְ בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ וּמוּתָּרִין בִּשְׁאָר כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבְּעִירוֹ.

הלכה י

משנה: מִי שֶׁיָּצָא חוּץ לַתְּחוּם אֶפִּילוּ אַמָּה אַחַת לֹא יִכָּנֵס. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר שְׁתַּיִם יִכָּנֵס שָׁלֹשׁ לֹא יִכָּנֵס. מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ חוּץ לַתְּחוּם אֲפִילוּ אַמָּה אַחַת לֹא יִכָּנֵס. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילוּ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה יִכָּנֵס שֶׁאֵין הַמְּשׁוֹחוֹת מְמַצִּין אֶת הַמִּידּוֹת מִפְּנֵי הַטּוֹעִים׃

הלכה: פיס׳. מִי שֶׁיָּצָא חוּץ לַתְּחוּם כול׳. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חִינְנָא וְרַב חַסְדַּיי תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. לֹא מַר אֶלָּא שְׁתַּיִם. הָא שְׁתַּיִם וְכָל שֶׁהוּא יִכָּנֵס. דְּהוּא דְּרִבִּי לָעְזָר. דְּרִבִּי לָעְזָר אָמַר. שְׁתַּיִם יִכָּנֵס. שָׁלֹשׁ לֹא יִכָּנֵס. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵה. אָמְרִין דְּבַתְרֵהּ. שָׁלוֹשׁ לֹא יִכָּנֵס. הָא שָׁלֹשׁ פָּחוּת כָּל שֶׁהוּא יִכָּנֵס. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מַה דָמַר רִבִּי לָעְזָר בְּיוֹצֵא. הָא בְמַחְשִׁיךְ לֹא. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. הִיא אָדָא הִיא אָדָא. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מַה דָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּמַחְשִׁיךְ. הָא בְיוֹצֵא לֹא. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. הִיא אָדָא הִיא אָדָא.

פרק ה

הלכה א

משנה: כֵּיצַד מְעַבְּרִין אֶת הָעֳרִים בַּיִת נִכְנָס בַּיִת יוֹצֵא פָּגוּם נִכְנָס פָּגוּם יוֹצֵא. הָיוּ שָׁם גְּדוּדִיּוֹת גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים וְכֵן גְּשָׁרִים וּנְפָשׁוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן בֵּית דִּירָה מוֹצִיאִין אֶת הַמִּידָּה כְּנֶגְדָּה וְעוֹשִׂין אוֹתָהּ כְּמִין טַבְלָא מְרוּבַּעַת כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִשְׂכָּר אֶת הַזָּוִיּוֹת׃

הלכה: כֵּיצַד מְעַבְּרִין אֶת הָעֳרִים כול׳. בַּיִת נִכְנָס. מוֹצִיאִין אוֹתוֹ כְּנֶגֶד הָעִיר. פָּגוּם יוֹצֵא. מוֹצִיאִין אֶת הָעִיר כְּנֶגְדּוֹ׃

רַב אָמַר. מְאַבְּרִין. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. מְעַבְּרִין. מָאן דְּמַר. מְאַבְּרִין. מוֹסִיפִין לָהּ אֵבֶר. מָאן דְּמַר. מְעַבְּרִין. כְּאִשָּׁה עוֹבָרָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר עַד שֶׁיֵּאוֹתוּ לְאוֹרוֹ. רַב אָמַר. יֵאוֹתוּ. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. יֵעוֹתוּ. מָאן דְּמַר. יֵאוֹתוּ. אַךְ בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם. מָאן דְּמַר. יֵעוֹתוּ. לָדַעַת לָעוּת אֶת יָעֵף דָּבָר. תַּמָּן תַּנִּינָן. לִפְנֵי אֵידֵיהֶן שֶׁלְּגוֹיִם. רַב תַּנֵּי. אֵידֵיהֶן. וּשְׁמוּאֵל תַּנֵּי. עֵידֵיהֶן. מָאן דְּמַר. אֵידֵיהֶן. כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם. וּמָאן דָּמַר. עֵידֵיהֶן. וְעֵידֵיהֶם הֵמָּה וגו׳. מַה מְקַיֵּים שְׁמוּאֵל טַעֲמֵיהּ דְּרַב. וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה. שֶׁהֵן עֲתִידִין לְבַייֵשׁ עוֹבְדֵיהֶן לְיוֹם הַדִּין.

רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מוֹסִיפִין לָהּ אֵבֶר. תְּלָה עֵינוֹיי וְאִיסְתַּכֵּל בֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. לָמָּה אַתְּ מִסְתַּכֵּל בִּי. צָרַךְ לָךְ צְחַק לָךְ. לֹא צָרַךְ לָךְ הִפְלִיג עָלֶיךָ. תְּלַת עֶשֶׂר שְׁנִין עֲבַר עָלַיִל קוֹמֵי רַבֵּיהּ דְּלָא צְרִיךְ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. אִילּוּלֵא דַייוֹ אֶלָּא שֶׁהָיָה מְקַבֵּל פְּנֵי רַבּוֹ. שֶׁכָּל הַמְקַבֵּל פְּנֵי רַבּוֹ כְּאִילּוּ מְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה. רִבִּי בֶּרֶכְיָה רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. כְּתִיב וּמשֶׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וגו׳. כַּמָּה הָוָה רָחִיק. רִבִּי יִצְחָק אָמַר. מִיל. וְהָיָה כָּל מְבַקֵּשׁ מֹשֶׁה אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא וְהָיָה כָּל מְבַקֵּשׁ יי. מִיכָּן שֶׁכָּל הַמְקַבֵּל פְּנֵי רַבּוֹ כְּאִילּוּ מְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה. רִבִּי חֶלְבּוֹ רִבִּי חוּנָה בְּשֵׁם רַב. כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהוּ הַתִּשְׁבִּי וגו׳. וַהֲלֹא אֲלֵיהוּ טִירוֹנִין לִנְבִיאִים הָיָה. אֶלָּא מְלַמֵּד שֶׁכָּל עֲמִידוֹת שֶׁעָמַד לִפְנֵי אַחְיָה הַשִּׁילוֹנִי רַבּוֹ כִּילּוּ עָמַד לִפְנֵי הַשְּׁכִינָה. רִבִּי חֶלְבּוֹ בְּשֵׁם אִילֵּין דְּבֵית שִׁילֹה. אֲפִילּוּ אֲלֵיהוּ מְבַקֵּשׁ מַיִם לִפְנָיו הָיָה אֱלִישָׁע נוֹתֵן עַל יָדָיו. מַה טַעֲמָא. פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן שָׁפָט אֲשֶׁר לָמַד תּוֹרָה אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא אֲשֶׁר יָצַק מַיִם עַל יְדֵי אֵלִיָּהוּ. כְּתִיב וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת יי לִפְנֵי עֵלִי. וַהֲלֹא לֹא מְשָׁרֵת אֶלָּא לִפְנֵי עֵלִי. אֶלָּא מְלַמֵּד שֶׁכָּל שִׁירוּת שֶׁשָּׁרַת לִפְנֵי עֵלִי רַבּוֹ כִּילּוּ שָׁרַת לִפְנֵי שְׁכִינָה. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכוֹל לֶחֶם עִם חוֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים. וְכִי לִפְנֵי הָאֱלֹהִים אָכְלוּ. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁהַמְקַבֵּל פְּנֵי חֲבֵירוֹ כִּילּוּ מְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מֵאֵיכָן מְעַבְּרִין. כְּנֶגֶד הַשְּׁקוֹף עַד אַלְפַּיִן אַמָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה לְרִבִּי יָסָא בַּר אָחָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא אֶלָּא כְּנֶגֶד הַפָּגוּם. אֲבָל מִכְּנֶגֶד הָעִיר אֲפִילוּ כַמָּה. אָמַר לֵיהּ. אוֹף אֲנָא סְבַר כֵּן. אָמַר לֵיהּ. וּמַה חֲמִית מֵימַר פָּגוּם. אוֹ נֹאמַר הֶהֵן גַּוּ פָּגוּם. אָמַר רַב נַחְמָן. עַד רֹאשָׁהּ דִּמְדִינָתָא. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמְרָה כֵן. דָּמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. יָכוֹל אֲנִי לַעֲשׂוֹת שֶׁיִּהוּ מַהֲלְכִין מִצּוֹר לְצִידוֹן מִטִּיבֵּרְיָה לְצִיפּוֹרִין עַל יְדֵי מְעָרוֹת וְעַל יְדֵי בּוּרְגָּנִסִין.

מַהוּ לִיתֵּן פָּגוּם לְפָגוּם. מִילְתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמְרָה כֵן. נוֹתְנִין פָּגוּם לְפָגוּם. דָּמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. יָכוֹל אֲנִי לַעֲשׂוֹת שֶׁתְּהֵא בֵּית מָעוֹן מִתְעַבֶּרֶת עִם טִיבֵּרְיָא וְאַתְּ רוֹאֶה אֶת הְאִיצְטַדְיִן כְּילּוּ הִיא מְלֵיאָה בָתִּים. וְהַקַּצָּרִין נָתוּן בְּתוֹךְ שִׁבְעִים וְשִׁירַיִים לָאִצְטַדְיִן. וּבֵית מָעוֹן נָתוּן בְּתוֹךְ שִׁבְעִים וְשִׁירַיִים לַקַּצָּרִים. וְאֵין תִּמְשַׁח מִן פֵּיגְמָא. לֵית נַפְשָׁה דִּסְרִיקִין בְּתוֹךְ שִׁבְעִים וְשִׁירַיִים. וְאֵין תִּמְשַׁח מִן פְּחוֹרְתָה. נַפְשָׁה דִּסְרִיקִין בְּתוֹךְ שִׁבְעִים וְשִׁירַיִים.

מַהוּ לִיתֵּן עִיבּוּר לְעִיבּוּר. מִילְתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמְרָה כֵן. נוֹתְנִין עִיבּוּר לְעִיבּוּר. דָּמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. יָכוֹל אֲנִי לַעֲשׂוֹת שֶׁיִּהוּ מַהֲלְכִין מִצּוֹר לְצִידוֹן מִטִּיבֵּרְיָה לְצִיפּוֹרִין עַל יְדֵי מְעָרוֹת וְעַל יְדֵי בּוּרְגָּנִין. כָּאן לְהַילּוּךְ וְכָאן לְעִיבּוּר.

רִבִּי אָחָא אָמַר. אִתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה רוֹבָה וּבַר קַפָּרָא. חַד אָמַר הַדָּא דְאַתְּ מַר בְּעִיר גְּדוֹלָה. אֲבָל בְּעִיר קְטַנָּה לֹא תְהֵא הַתּוֹסֶפֶת יְתֵירָה עַל הָעִיקָּר. וְחָרְנָה אָמַר. בֵּין גְּדוֹלָה בֵּין קְטַנָּה דַּיּוֹ אַלְפַּיִם.

אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מַעֲשֶׂה בְתַלְמִיד וְותִיק לָמַד עִיבּוּרוֹ בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים וּמֻחֲצָה לִפְנֵי רַבּוֹ. וּבָא וְעִיבֵּר אֶת הַגָּלִיל. וְלֹא הִסְפִּיק לְעַבֵּר אֶת הַדָּרוֹם עַד שֶׁנִּטְרְפָה הַשָּׁעָה.

רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. עִיר שֶׁהִיא בְנוּיָה כְמִין קֶשֶׁת. אִם יֵשׁ בֵּין זוֹ לְזוֹ אַרְבָּעַת אַלְפַּיִם חָסֵר אַחַת. מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. אַרְבָּעַת אַלְפַּיִם. אֵין לוֹ מְמָקוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. אָמַר רִבִּי אָחָא. סָבַר רִבִּי שְׁמוּאֵל. אֵין יְתֵּן סַנְדָּלוֹי הָכָא הוּא אֲתֵי בְּרָא וְנַסֵּי לוֹן. וְאֵין יְתֵּן סַנְדָּלוֹי הָכָא הוּא אֲתֵי בְּרָה וְנַסֵּי לוֹן. מִן כָּאן אֲתָא בְרָא וּמִן כָּאן אֲתָא בְרָא. מֵרוּחַ אַחַת אָסוּר מִשְּׁתֵּי רוּחוֹת מוּתָּר.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. הָיְתָה עִיר אַחַת גְּדוֹלָה וְיֵשׁ בָּהּ חָרִישׁ עָמוֹק עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. אַתְּ רוֹאֶה אוֹתוֹ כְּילּוּ מָלֵא עָפָר וּצְרוֹרוֹת. וְאִם לָאו. אַתְּ רוֹאֶה אוֹתוֹ כְּמִפּוּלְשׁ.

רִבִּי בָּא אַמִּי בַּר יְחֶזְקֵאל בְּשֵׁם רַב. עִיר שֶׁהִיא בְנוּיָה עַל שִׁפַּת הַנַּחַל. אִם יֵשׁ בֵּינָהּ לַנַּחַל אַרְבָּעָה טְפָחִים. מוֹדֵד מִן הַחוֹמָה. שְׁלֹשָׁה. מוֹדֵד מִשִּׁפַּת הַנַּחַל הַחִיצוֹנָה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בַּנַּחַל יוֹתֵר מִשִּׁבְעִים וְשִׁירַיִים. מַה נָן קַיְימִין. אִם בְּמִתְלַקֶּטֶת עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ

שָׁלֹשׁ. מוֹדֶד מִשְּׁפַת הַנַּחַל הַחִיצוֹנָה. אִם מִתּוֹךְ אַרְבַּע מוֹדֶד מִן הַחוֹמָה. אֶלָּא אִם כֵּן אָנָן קַיָּימִין מִשָּׁלֹשׁ וְעַד אַרְבַּע.

רַב אָמַר. עִיר שֶׁהִיא בְנוּיָה אוֹהָלִים. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מוֹדֵד מֵאֲהָלוֹ. הָיוּ שָׁם שְׁלֹשָׁה צָרִיפִין וּשְׁלֹשָׁה בּוּרְגָנִין. מוֹדֵד מִן הַחִיצוֹן. הָתִיב אִסְּי. וְהָכְתִיב וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הֵיאַךְ הָיוּ נִפְנִין לַחוּץ. רִבִּי חִייָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי שׁוּבְתַּיי מַקְשֵׁי. הֵיאַךְ הָיוּ יוֹצְאִין לְבֵית מִדְרָשׁוֹ שֶׁלְמִשָּׁה. מִשָּׁה עָשָׂה לָהֶן שְׁלֹשָׁה צָרִיפִין וּשְׁלֹשָׁה בּוּרְגָנִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכֵּיוָן שֶׁהָיוּ חוֹנִין וְנוֹסְעִין עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהָיוּ חוֹנִין לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִכָּיוָן שֶׁהִבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ. כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. עָלֶיהָ אָמַר רִבִּי אַבִּין. מִשָּׁה עָשָׂה לָהֶן שְׁלֹשָׁה צָרִיפִין וּשְׁלֹשָׁה בּוּרְגָנִין.

מְרַבְּעָה רִיבּוּעַ עוֹלָם. כְּדֵי שֶׁיְּהֵא מַעֲרָבוֹ לְמַעֲרָבוֹ שֶׁלְעוֹלָם וּדְרוֹמָה לִדְרוֹמוֹ שֶׁלְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אִם אֵין יוֹדֵעַ לְכַוֵּין אֶת הָרוּחוֹת צֵא וְלַמֵּד מִן הַתְּקוּפָה. מֵאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁהַחַמָּה זוֹרַחַת בְּאֶחָד בִּתְקוּפַת תַּמּוּז עַד מְקוֹם שֶׁהִיא זוֹרַחַת בְּאֶחָד בִּתְקוּפַת טֵבֵת אֵילּוּ פְנֵי מִזְרָח. מִמְּקוֹם שֶׁהַחַמָּה שׁוֹקַעַת בְּאֶחָד בִּתְקוּפַת טֵבֵת עַד מְקוֹם שֶׁהִיא שׁוֹקַעַת בְּאֶחָד בִּתְקוּפַת תַּמּוּז אֵילּוּ פְנֵי הַמַּעֲרָב. וְהַשְּׁאָר צָפוֹן וְדָרוֹם. הָדָא הוּא דִכְתִיב הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן. הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם בַּיּוֹם. וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן בַּלַּיְלָה. סוֹבֵב סוֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ. אֵילּוּ פְנֵי הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב.

נִיחָא בְשִׁילּוֹ וּבְבֵית עוֹלָמִים. דְּמַר רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כַּמָּה יָגְעוּ נְבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים לַעֲשׂוֹת שַׁעַר הַמִּזְרָחִי שֶׁתְּהֵא הַחַמָּה מְצַמְצֶמֶת בּוֹ בְּאֶחָד בִּתְקוּפַת טֵבֵת וּבְאֶחָד בִּתְקוּפַת תַּמּוּז. שִׁבְעָה שֵׁמוֹת נִקְרְאוּ לוֹ. שַׁעַר סוּר. שַׁעַר הַיְסוֹד. שַׁעַר חֲרִיסִית. שַׁעַר אֵיתוֹן. שַׁעַר הַתָּוֵוךְ. שַׁעַר חָדָשׁ. שַׁעַר הָעֶלְיוֹן. שַׁעַר סוּר. שֶׁשָּׁם הָיוּ טְמֵאִים פּוֹרְשִׁין. הָדָא הוּא דִכְתִיב סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ. שַׁעַר הַיְסוֹד. שֶׁשָּׁם הָיוּ מְיַיסְּדִין אֶת הַהֶלְכָה. שַׁעַר חֲרִיסִית. שֶׁהוּא מְכוּוָּן כְּנֶגֶד זְרִיחַת הַחַמָּה. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר הָאוֹמֵר לַחֲרֵס וְלֹא יִזְרָח. שַׁעַר הָאֵיתוֹן. שֶׁהוּא מְשַׁמֵּשׁ כְּנִיסָה וִיצִיאָה. שַׁעַר הַתָּוֵוךְ. שֶׁהוּא מְיוּסָּד בֵּין שְׁנֵי שְׁעָרִים. שַׁעַר חָדָשׁ. שֶׁשָּׁם חִידְּשׁוּ סוֹפְרִים אֶת הַהֶלְכָה. שַׁעַר הָעֶלְיוֹן. שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מֵעֲזֶרֶת יִשְׂרָאֵל הַחִיל וְעֲזֶרֶת הַנָּשִׁים. וּמַעֲלָה יְתֵירָה הָיְתָה בְּבֵית הָעוֹלָמִים.

וּבַמִּדְבָּר מִי הָיָה מְכַוֵּין לָהֶן אֶת הָרוּחוֹת. אָמַר רִבִּי אָחָא. אָרוֹן הָיָה מְכַוֵּין לָהֶם אֶת הָרוּחוֹת. הָדָא הוּא דִכְתִיב וְנִסְעוּ הַקְּהָתִים נוֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ. זֶה הָאָרוֹן. וְהֵקִימוּ בְּנֵי מְרָרִי. אֶת הַמִּשְׁכָּן עַד בּוֹאָם. בְּנֵי קְהָת שֶׁעֲלֵיהֶן הָיָה הָאָרוֹן נָתוּן.

כֵּיצַד הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְהַלְכִין בַּמִּדְבָּר. רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה. חַד אָמַר. כְּתֵיבָה. וְחָרְנָה אָמַר. כְּקוֹרָה. מָאן דַּמַר כְּתֵיבָה. כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ. מָאן דַּמַר כְּקוֹרָה. מְאַסֵּף

לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְצַבָּאוֹתָם. מָאן דָּמַר כְּקוֹרָה. וּמַה מְקַיֵּים כְּתִיבָה. כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ. מַה בַּחֲנָייָתָן עַל פִּי הַדִּיבֵּר אַף בְּנְסִיעָתָם עַל פִּי הַדִּיבֵּר. מָאן דָּמַר כְּתִיבָה. מַה מְקַיֵּים כְּקוֹרָה. מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְצַבָּאוֹתָם. לְפִי שֶׁהָיָה שִׁבְטוֹ שֶׁלְדָּן מְרוּבֶּה בְּאוֹכְלוֹסִין הָיָה נוֹסֵעַ בַּאַחֲרוֹנָה. וְכָל מִי שֶׁהָיָה מְאַבֵּד דָּבָר הָיָה מַחֲזִירוֹ לוֹ הָדָא הוּא דִכְתִיב מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְצַבָּאוֹתָם.

תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אַף זִיזֵיהָ וְכָתְלֶיהָ הָיוּ נִמְדָּדִין עִמָּהּ. בָּעֵי רַב הוֹשַׁעְיָה. אֲוִיר חָצֵר מָהוּ שֶׁיִּמּוֹד עִמָּהּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. בַּיִת שֶׁנִּפְרָץ מֵרוּחַ אַחַת נִמְדָּד עִמָּהּ. מִשְּׁתֵּי רוּחוֹת אֵין נִמְדָּד עִמָּהּ. רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. בְּשֶׁנִּיטְּלָה קוֹרָתוֹ. אֲבָל אִם לֹא נִיטְּלָה קוֹרָתוֹ נִמְדָּד עִמָּהּ. אִם בְּשֶׁנִּיטְּלָה קוֹרָתוֹ לֹא כַאֲוִיר חָצֵר הוּא. תַּמָּן הוּקַף לְבֵית דִּירָה. בְּרַם הָכָא לֹא הוּקַף לְדִירָה. וּכְשֶׁהוֹא מוֹדֵד לֹא יְהֵא מוֹדֵד מִן הָאֶמְצָעִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַפְסִיד. אֶלָּא מִן הַקְּרָנוֹת.

הלכה ב

משנה: נוֹתְנִין קַרְפֵּף לָעִיר דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא אָמְרוּ בַקַּרְפֵּף אֶלָּא בְּבֵין שְׁתֵּי עֲיָירוֹת אִם יֵשׁ לָזוֹ שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִים וְלָזוֹ שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁירַיִים עוֹשֶׂה קַרְפֵּף לִשְׁתֵּיהֶן לִהְיוֹת כְּאֶחָת. וְכֵן שָׁלשָׁה כְפָרִים הַמְּשׁוּלָּשִׁים אִם יֵשׁ בֵּין שְׁנֵיהֶן הַחִיצוֹנִים מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְאַחַת וּשְׁלִישׁ עֲשָׂה הָאֶמְצָעִי אֶת שְׁלִשְׁתָּן לִהְיוֹת אֶחָד׃

הלכה: פיס׳. נוֹתְנִין קַרְפֵּף לָעִיר כול׳. רַב חוּנָה בְשֵׁם. רִבִּי מֵאִיר וְרַבָּנִין מִקְרָא אֶחָד דּוֹרְשִׁין. רִבִּי מֵאִיר דָּרַשׁ. מִקִּיר הָעִיר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר וְחוּצָה. מִיכָּן שֶׁנּוֹתְנִין קַרְפֵּף לָעִיר. רַבָּנִין דּוֹרְשִׁין וָחוּצָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר מִקִּיר הָעִיר. אֶלָּא מִיכָּן (שֶׁאֵין) [שֶׁנּוֹתְנִין קַרְפֵּף לָעִיר. הָדָא אָמְרָה שֶׁנּוֹתְנִין קַרְפֵּף לָעִיר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אַבּוּנָה רִבִּי נָחוּם בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא. סְלָקַת מַתְנִיתָא.

פיס׳. וְכֵן שָׁלשָׁה כְפָרִים הַמְּשׁוּלָּשִׁין כול׳. שְׁמוּאֵל אָמַר. בָּעֲשׂוּיִים שׁוּרָה. בַּר קַפָּרָא אָמַר. בָּעֲשׂוּיִים צוֹבָה. הַיידְנוּ אֶמְצָעִי. נִיחָא מָאן דָּמַר. בָּעֲשׂוּיִים שׁוּרָה. הַהֶנוּ אֶמְצָעִי. מָאן דְּאָמַר. בָּעֲשׂוּיִים צוֹבָה. הַיידְנוּ אֶמְצָעִי. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בֶּרֶכְיָה. אֵין תִּמְשַׁח מִן הָהֵן. הַהֶנוּ אֶמְצָעִי. אֵין תִּמְשַׁח מִן הָהֵן. הַהֶנוּ אֶמְצָעִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנַנְיָה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא הָאֶמְצָעִי מוּפְלָג יוֹתֵר מֵאַלְפַּיִם אַמָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. תַּנִּינָן. אִם יֵשׁ בֵּין שְׁנֵי הַחִיצוֹנִים מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְאַחַת וּשְׁלִישׁ עֲשָׂה הָאֶמְצָעִי שְׁלִשְׁתָּן. לְהַתִּיר שְׁנֵי הַחִיצוֹנִים. הָיוּ שְׁנַיִם. הָאֶמְצָעִי מָהוּ שֶׁיְּהוֹן לְכָאן וּלְכָאן. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּשֶׁהָיוּ שְׁנַיִם מְהַלְּכִין. אֲבָל אִם הָיָה אֶחָד מְהַלֵּךְ נִידּוֹן לְכָאן וּלְכָאן.

הלכה ג

משנה: אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא בְחֶבֶל שֶׁל חֲמִשִּׁים אַמָּה לֹא פָּחוֹת וְלֹא יֶתֶר. וְלֹא יִמּוֹד אֶלָּא כְנֶגֶד לִבּוֹ. הָיָה מוֹדֵד הִגִּיעַ לְגַיְא אוֹ לְגָדֵר מַבְלִיעוֹ וְחוֹזֵר לְמִדָּתוֹ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא חוּץ לַתְּחוּם. אִם אֵינוֹ יָכוֹל לְהַבְלִיעוֹ בָּזוֹ אָמַר רִבִּי דוֹסְתַּי בֵּי רִבִּי יַנַּאי מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר שָׁמַעְתִּי שֶׁמְּקַדְּרִין בֶּהָרִים׃

הלכה: פִּיסִי אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא בְחֶבֶל שֶׁלְחֲמִשִּׁים אַמָּה כול׳. כַּמָּה הִיא מִידַּת הַתְּחוּם. אַרְבָּעִים חֲבָלִים. לֹא פָּחוֹת שֶׁהוּא נִמְתָּח וְנִשְׁכָּר. וְלֹא יֶתֶר. שֶׁהוּא נִקְמָז וּמַפְסִיד. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מוֹדֵד בְּחֶבֶל שֶׁלְפִשְׁתָּן. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. בְּחֶבֶל שֶׁלְשַׁלְשֶׁלֶת. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. בְּחֶבֶל שֶׁלְאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹשׁוּעַ. אֵין לָךְ מִידָּה שֶׁלְאֶמֶת אֶלָּא שַׁלְשֶׁ[לֶ]ת. אֲבָל מַה אֶעֱשֶׂה וְכָתוּב בַּנְּבִיאִים חֲבָלִים וּפְתִיל פִּשְׁתִּים בְּיָדוֹ וּקְנֵה הַמִּדָּה.

הָיָה מִמֶּנּוּ לַנַּחַל שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ אַמָּה. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. מוֹדֵד בְּחֶבֶל שֶׁלְחֲמִשִּׁים אַמָּה וְחוֹזֵר לַאֲחוֹרָיו עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמָּה. וְחָרָנָה אָמַר. מוֹדֵד בְּחֶבֶל שֶׁלְחֲמִשִּׁים אַמָּה וְהַשְּׁאָר מוֹדֵד בְּחֶבֶל שֶׁלְאַרְבַּע אַמּוֹת. הָיָה הַנַּחַל צַר מִלְּמַעֲלָן וְרָחָב מִלְּמַטָּה. עַד חֲמִשִּׁים אַמָּה אַתְּ רוֹאֶה אוֹתוֹ כְּיִלּוּ מָלֵא עָפָר וּצְרוֹרוֹת. וְאִם לָאוּ אַתְּ רוֹאֶה אוֹתוֹ כִּי מִיתְרַפֵּס וְעוֹלֶה מִתְרַפֵּס וְיוֹרֵד. הָיָה הַנַּחַל מְעוּקָם. רִבִּי חַסְדַּיי אָמַר. מְצוֹפּוֹת וּמְשַׁעֵר בָּהּ בְּעֵינָיו בַּמִּישׁוֹר וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה כֵּן בָּהָר. רִבִּי אַחָא רִבִּי חִינְנָא רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. וְהוּא שֶׁתְּהֵא מִידָּה יוֹצְאָה בָהָר אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדֵי מָקוֹם. רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אָבוּנָה בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי יוּדָן מַטֵּי בָהּ בְּשֵׁם רַב. הָעֶלְיוֹן כָּנֶגֶד רֹאשׁוֹ וְהַתַּחְתּוֹן כְּנֶגֶד רַגְלָיו כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁמְּקַדְּדִימִין. הָעֶלְיוֹן כָּנֶגֶד רֹאשׁוֹ וְהַתַּחְתּוֹן כְּנֶגֶד מָתְנָיו כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁמְּקַדְּדִין. מַה פְּלִיגִין. כְּנֶגֶד לִבּוֹ רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְקַדְּדִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין מְקַדְּדִין.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם מַר עוּקְבָּן. אֵין מְקַדְּדִין אֶלָּא בְחֶבֶל שֶׁלְחֲמִשִּׁים אַמָּה. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חַסְדַּאי אֵין מְקַדְּדִין אֶלָּא בֶּהָרִים וְלֹא בְמָקוֹם עֶגְלָה עֲרוּפָה. נִיחָא כְּמָאן דְּאָמַר. אֶלֶף מִגְרָשׁ וְאַלְפַּיִם תְּחוּם שַׁבָּת. בְּרַם כְּמָאן דְּמַר. אֶלֶף אַמָּה מִגְרָשׁ וְאַלְפַּיִם שָׁדוֹת וּכְרָמִים. כְּלוּם לְמָדוּ לִתְחוּם שַׁבָּת לֹא מִתְּחוּם עָרֵי הַלְוִיִּם. לְעִיקָּר אֵין מְקַדְּדִין לִטְפֵילָה מְקַדְּדִין.

וּמָנַיִין שֶׁלֹּא הָיוּ קוֹבְרִין בְּתְחוּם עָרֵי הַלְוִיִּם. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָה. וּמִגְרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם וּלְכָל חַיָּיתָם. לַחַיִּים נִיתְּנוּ. לֹא נִיתְּנוּ לִקְבָרוֹת.

הלכה ד

משנה: אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא מִן הַמּוּמְחֶה. רִיבָּה לְמָקוֹם אֶחָד וּמִיעֵט לְמָקוֹם אַחֵר שׁוֹמְעִים לַמַּרְבֶּה. אֶפִּילוּ עֶבֶד אֶפִּילוּ שִׁפְחָה נֶאֱמָנִין לוֹמַר עַד כָּאן תְּחוּם שַׁבָּת שֶׁלֹּא אָמְרוּ חֲכָמִים בַּדָּבָר לְהַחְמִיר אֶלָּא לְהָקֵל׃

הלכה: פיס׳. אֵין מוֹדְדִין אֶלָּא מִן הַמּוּמְחֶה כול׳. הַהֶדְיוֹט שֶׁרִיבָּה אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִגִּיעוּךְ סוֹף תְּחוּמֵי שַׁבָּת שֶׁאֵינָן מְחוּוָרִין מִדָּבָר תּוֹרָה. רִבִּי מָנָא בָעֵי. נִיחָא אַלְפַּיִם אַמָּה אֵינוֹ מְחוּוָר. אַרְבַּעַת אֲלָפִים אַמָּה מְחוּוָר הוּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. אֵין לָךְ מְחוּוָר מִכּוּלָּם אֶלָּא תְּחוּם שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל כְּמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל.

הלכה ה

משנה: עִיר שֶׁל יָחִיד שֶׁנַּעֲשֵׂית שֶׁל רַבִּים מְעָרְבִים אֶת כּוּלָּהּ וְשֶׁל רַבִּים שֶׁנַּעֲשֵׂית שֶׁל יָחִיד אֵין מְעָרְבִין אֶת כּוּלָּהּ אֶלָּא אִם כֵּן עָשָׂה לָהּ כְּעִיר חֲדָשָׁה שֶׁבִּיהוּדָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ חֲמִשִּׁים דִּיוּרִין דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שָׁלֹשׁ חֲצֵירוֹת שֶׁל שְׁנֵי שְׁנֵי בָתִּים׃

הלכה: פיס׳. עִיר שֶׁלְּיָחִיד שֶׁנַּעֲשֵׂית שֶׁל רַבִּים כול׳. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אֵין מְעָרְבִין אוֹתָהּ חֲצָיָין. מְחִלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָה. כֵּיצַד מַתִּירִין רְשׁוּת הָרַבִּים. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. לֶחִי מִיכָּן וְלֶחִי מִיכָּן. קוֹרָה מִיכָּן וְקוֹרָה מִיכָּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן וְעוֹשֶׂה צוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. וְהָכָא אָמַר הָכֵין. לֹא עַל הָדָא אִיתְאֲמַרַת אֶלָּא עַל הָדָא. אֶפִּילוּ עִיר גְּדוֹלָה כְּאַנְטוֹכְיָא וְאֵין בָּהּ אֶלָּא דֶּלֶת אַחַת בִּלְבַד מְעָרְבִין עָלֶיהָ. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אֵין מְעָרְבִין אוֹתָהּ חֲצָיָין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. בְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁנָּתְנוּ קוֹרָתָן עַל (גַּבֵּי) [פֶּתַח] הַמָּבוֹי אֵילּוּ מוּתָּרִין וְאֵילּוּ אֲסוּרִין. נָתְנוּ אֵילּוּ וְאֵילּוּ. אֵילּוּ וְאֵילּוּ אֲסוּרִין. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן אֶת הַקּוֹרָה עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי וּמַתִּיר אֶת הַמָּבוֹי חֲמִשָּׁה מְבוּאוֹת פְּתוּחוֹת לְמָבוֹי. נָתְנוּ קוֹרָתָן בְּאֶמְצַע הַמָּבוֹי. אֵילּוּ מוּתָּרִין וְאֵילּוּ אֲסוּרִין. נָתְנוּ אֵילּוּ וְאֵילּוּ אֵילּוּ וְאֵילּוּ אֲסוּרִין. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן אֶת הַקּוֹרָה עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי וּמַתִּיר אֶת הַמָּבוֹי. חַד רִבִּי פִּינְחָס סְלַק לְהָכָא. חֲזָא בְּפֶתַח דְּשֶׁקְתָא דִּגְזוֹרַאי אָמַר לֶהֱוֵן. חִלְּקְתֶם עֵירוּבְכֶם. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוּדָה בַּר שָׁלוֹם. לְחִיזּוּק בְּתִּים נַעֲשֵׂית.

אֶלָּא אִם כֵּן עָשָׂה חוּצָה לָהּ כְּעִיר חֲדָשָׁה שֶׁבִּיהוּדָה. כְּגוֹן צָנָן וַחֲדָשָׁה וּמִגְדַּל גַּד. שֶׁיֵּשׁ בָּהּ חֲמִשָּׁה דִּיוּרִין. אֲפִילּוּ אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטַף. אַסִּי אָמַר. וּבִלְבַד יִשְׂרָאֵל. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל שְׁמְעוֹן בַּר חִייָה בְשֵׁם רַב. בִּפְתוּחִין לְתוֹכָהּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִכֵּיוָן שֶׁהֵן פְּתוּחִין לְתוֹכָהּ נַעֲשׂוּ כוּלָּן רְשׁוּת אַחַת.

הלכה ו

משנה: מִי שֶׁהָיָה בַמִּזְרָח וְאָמַר לִבְנוֹ לְעֶרֶב לוֹ בַמַּעֲרָב. בַּמַּעֲרָב וְאָמַר לִבְנוֹ לְעֶרֶב לוֹ בַמִּזְרָח אִם יֵשׁ מִמֶּנּוּ וּלְבֵיתוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה וּלְעֵירוֹבוֹ יוֹתֵר מִיכָּן מוּתָּר לְבֵיתוֹ וְאָסוּר לְעֵירוֹבוֹ. לְעֵירוֹבוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה וּלְבֵיתוֹ יוֹתֵר מִיכָּן מוּתָּר לְעֵירוֹבוֹ וְאָסוּר לְבֵיתוֹ. הַנּוֹתֵן אֶת עֵירוּבוֹ בְּעִיבּוּרָהּ שֶׁל עִיר לֹא עָשָׂה כְלוּם. נָתַנּוּ חוּץ לַתְּחוּם מַה שֶּׁנִּשְׁכַּר הוּא מַפְסִיד׃

הלכה: פיס׳. מִי שֶׁהָיָה בַמִּזְרָח כול׳. מִן קוֹשְׁיֵי מַקְשֵׁי לֵהּ בַּר קַפָּרָא. לְמִזְרָח בְּנוֹ וּלְמַעֲרָב בְּנוֹ. נִיחָא אִם יֵשׁ מִמֶּנּוּ וּלְבֵיתוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה וּלְעֵירוֹבוֹ יוֹתֵר מִיכָּן. מוּתָּר לְבֵיתוֹ וְאָסוּר לְעֵירוֹבוֹ. לְעֵירוֹבוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה וּלְבֵיתוֹ יוֹתֵר מִיכָּן. מוּתָּר לְעֵירוֹבוֹ וּלְבֵיתוֹ אָסוּר.

הלכה ז

משנה: אַנְשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר קְטַנָּה. וְאַנְשֵׁי עִיר קְטַנָּה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר גְּדוֹלָה. כֵּיצַד מִי שֶׁהָיָה בְעִיר גְּדוֹלָה וְנָתַן אֶת עֵירוּבוֹ בְּעִיר קְטַנָּה. אוֹ בְּעִיר קְטַנָּה וְנָתַן אֶת עֵירוּבוֹ בְּעִיר גְּדוֹלָה מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֵין לוֹ מִמָּקוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה׃

הלכה: פיס׳. אַנְשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר קְטַנָּה כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אַנְשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה מְהַלְּכִין אֶת כָּל הָעִיר קְטַנָּה. אַנְשֵׁי הָעִיר קְטַנָּה אֵינָן מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר גְּדוֹלָה. כְּיצַד. לֵית כָּאן כֵּיצַד.

עִיר מָהוּ שֶׁתַּעֲלֶה מִמִּדַּת אַלְפַּיִים. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין עִיר עוֹלָה מִמִּדַּת אַלְפַּיִים. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. עִיר עוֹלָה מִמִּדַּת אַלְפַּיִים. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ בְנֵי טִיבֶּרְיָא מְהַלְּכִין אֶת כָּל חֲמָתָה. וּבְנֵי חֲמָתָה אֵינָן מַגִּיעִין אֶלָּא עַד הַכִּיפָּה. וְעַכְשָׁיו בְּנֵי חֲמָתָה וּבְנֵי טִיבֶּרְיָא עִיר אַחַת הִיא. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. מַעֲשֶׂה בְרוֹעֶה אֶחָד זָקֵן שֶׁבָּא וְאָמַר לִפְנֵי רִבִּי. זָכוּר אֲנִי שֶׁהָיוּ בְנֵי מִגְדָּל עוֹלִין לְחֲמָתָה וּמְהַלְּכִין אֶת כָּל חֲמָתָה וּמַגִּיעִין לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַסְּמוּכָה לַגֶּשֶׁר. וְהִתִּיר רִבִּי שֶׁיִּהוּ בְנֵי מִגְדָּל עוֹלִין לְחֲמָתָה וּמְהַלְּכִין אֶת כָּל חֲמָתָה וּמַגִּיעִין לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה עַד הַגֶּשֶׁר. וְעוֹד הִתִּיר רִבִּי שֶׁיִּהוּ בְנֵי גֶדֶר יוֹרְדִין לְחֲמָתָהּ וְעוֹלִין לְגַדֵּר. וּבְנֵי חֲמָתָהּ אֵינָן עוֹלִין לְגַדֵּר. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִפְּנֵי הָרְשׁוּיוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא מִן הַטַּעַם הַזֶּה אֶלָּא בְּגִין דְּתַנִּינָן. אַנְשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר קְטַנָּה. וְאֵין אַנְשֵׁי עִיר קְטַנָּה מְהַלְּכִין אֶת כָּל עִיר גְּדוֹלָה.

רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מַה פְּלִיגִין. בְּשֶׁנָּתְנוּ עֵירוּבָן בִּפְלַטֵיָא. אֲבָל אִם נָתְנוּ עֵירוּבָן בְּבָתִּים אַף רִבִּי עֲקִיבָה מוֹדֶה. רִבִּי בָּא בָּרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי בָּעֵי. הָיְתָה עִיר שֶׁעִירְבָה וְנָתְנוּ עֵירוּבָן בִּפְלַטֵיָא לֹא כְמִי שֶׁנָּתְנוּ עֵירוּבָן בְּבָתִּים.

עִיר שֶׁחָרְבָה. רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר. מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֵין לוֹ מָקוֹם עִירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. רִבִּי בַּא בַּר כַּהֲנָא רַב חִיָּיה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. הַנּוֹתֵן עֵירוּבוֹ בְּדִיר אוֹ בְסַהַר מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. וְדִיר וְסַהַר לֹא כְמִי שֶׁחָרְבוּ בָּתִּים וְדִיוּרִין.

עִיר חֲדָשָׁה מוֹדֵד מִן הַבָּתִּים וְיִשָּׁנָה מוֹדֵד מִן הַחוֹמָה. אֵי זוֹ הִיא חֲדָשָׁה וְאֵי זוֹ הִיא יְשָׁנָה. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב חַסְדַּאי. בָּנָה בָתִּים וְאַחַר כָּךְ בָּנָה חוֹמָה. זוֹ הִיא חֲדָשָׁה. בָּנָה חוֹמָה וְאַחַר כָּךְ בָּנָה בָתִּים. זוֹ הִיא יְשָׁנָה. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. בֵּין זוֹ וּבֵין זוֹ חֲדָשָׁה. וְאֵי זוֹ הִיא יְשָׁנָה. כָּל שֶׁהָיוּ בָהּ דִּיוּרִין וְחָרְבוּ. רִבִּי זְעִירָא בְדַעְתֵּיהּ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. בָּנָה תִּשְׁעָה לְשֵׁם קַרְפֵּף וְאֶחָד לְשֵׁם דַּיָּיר. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. וַאֲפִילוּ בָּנָה אֶת הָעֲשִׂירִי לְשֵׁם דַּיָּיר. הֲרֵי הוּא כְדִירָה.

הלכה ח

משנה: אָמַר לָהֶן רִבִּי עֲקִיבָה אֵי אַתֶּם מוֹדִין לִי בְּנוֹתְנִין אֶת עֵירוּבוֹ עַל פִּי הַמְּעָרָה שֶׁאֵין לוֹ מִמְּקוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. אָמְרוּ לוֹ אֵימָתַי בִּזְמַן שֶׁאֵין בָּהּ דִּיוּרִין אֲבָל בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ בָּהּ דִּיוּרִין מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. נִמְצָא קַל בְּתוֹכָהּ מֵעַל גַּבָּהּ. וְלַמּוֹדֵד שֶׁאָמְרוּ נוֹתְנִין לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה שֶׁאֲפִילוּ סוֹף מִידָּתוֹ כְּלָה בַמְּעָרָה:

הלכה: פיס׳. אָמַר לָהֶן רִבִּי עֲקִיבָה אֵי אַתֶּם מוֹדִין לִי כול׳. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קַל הוּא הַקּוֹנֶה שְׁבִיתָה בְקַרְפֵּף מִן הַנּוֹתֵן עֵירוּבוֹ בַּקַּרְפֵּף. הַקּוֹנֶה שְׁבִיתָה בְקַרְפֵּף מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלּוֹ וְחוּצָה לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה. הַנּוֹתֵן עֵירוּבוֹ בַּקַּרְפֵּף אֵין לוֹ מָקוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. אָמַר. תִּקָּנָה לִי שְׁבִיתָה בְקַרְפֵּף. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מַחֲלוֹקֶת רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוּדָא. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. עִיקַּר עֵירוּב בַּכְּפָר. בַּנּוֹתֵן עֵירוּבוֹ בַּקַּרְפֵּף אֵין לוֹ מָקוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. עִיקַּר עֵירוּב בְּרַגְלָיו. בָּאוֹמֵר. תִּקָּנָה לִי שְׁבִיתָה בְקַרְפֵּף מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלּוֹ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה.

גַּג הַמְגֻדָּל נִידּוֹן כְּעִיר. גַּג הַמְּעָרָה נִידּוֹן כְּשָׂדוֹת. מַה. דִּיוּרִין מַמָּשׁ. אוֹ אֲפִילוּ רְאוּיָה לְדִיוּרִין. מִן מַה דָּמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. אַתְּ רוֹאֶה אוֹתָהּ כְּיִלּוּ מְלֵיאָה מַיִם וְטִיט. הָדָא אָמְרָה אֲפִילוּ רְאוּיָה לְדִיוּרִין. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר. הָדָא אָמְרָה עִיר שֶׁיֵּשׁ לָהּ שְׁנֵי פְתָחִים. אִם יֵשׁ בֵּין זֶה לָזֶה אַרְבַּעַת אֲלָפַיִם אַמָּה חָסֵר אַחַת. מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. אַרְבַּעַת אַלְפַּיִם אַמָּה. אֵין לוֹ מְמִקּוֹם עֵירוּבוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה. אָמַר רִבִּי בָּא. אַסְבְּרֵי רִבִּי זְעִירָא. אֵין יִתֵּן סַנְדְּלוֹי הֲכָא הוּא אָתֵא בְּרָא וְנַסֵּי לוֹן. אֵין יִתֵּן סַנְדְּלוֹי הֲכָא הוּא אָתֵי בְּרָא וְנַסֵּי לוֹן. מַה בֵּין אָתֵי בְרָא וּמַה בֵּין אָתֵי בְרָא. מֵרוּחַ אַחַת אָסוּר מִשְּׁתֵּי רוּחוֹת מוּתָּר.

רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רַב חִינְנָא אִם הָיְתָה גַגָּהּ שֶׁלְמְעָרָה אַרְבָּעַת אֲלָפִים אַמָּה. מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה. עַל גַּבֵּי חוֹמָה אֲפִילוּ כַמָּה מוּתָּר. אִם הָיָה גַגָּהּ שֶׁלְמְעָרָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים אַמָּה. מְהַלֵּךְ אֶת כּוּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ עַל יְדֵי נִיבָּרִיוֹת. אֲחוֹרֵי הַגַּגִּין מָהֶן. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אֵינְיָא בַּר פָּזִי בְשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה רִבִּי אָחָא מַטֵּי בָהּ בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. אֲחוֹרֵי הַגַּגִּים מְטַלְטְלִין בָּהֶן אֲפִילוּ כוֹר אֲפִילוּ כוֹרִיִּים. רִבִּי מֵאִיר אָמַר. מְטַלְטְלִין בָּהֶן עַד בֵּית סְאָתַיִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִילְּתֵיהּ דְּרַב פְּלִיגָא עָלוֹי. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת. שְׁמוּאֵל אָמַר. עַד בֵּית סְאָתַיִם. רַב אָמַר. מְטַלְטְלִין בָּהֶן וְאֲפִילוּ כוֹר אֲפִילוּ כוֹרִיִּים. הֵיא אֲחוֹרֵי הַגַּגִּים הֵיא אֲחוֹרֵי הַסְּפִינָה.

פרק ו

הלכה א

משנה: הַדָּר עִם הַנָּכְרִי בֶּחָצֵר אוֹ עִם מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בָּעֵירוּב הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עָלָיו. רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר עַד שֶׁיִּהוּ שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה׃

הלכה: הַדָּר עִם הַנָּכְרִי בֶּחָצֵר כול׳. חָצֵר שֶׁלְּנָכְרִי כְּדִיר וְסַהַר שֶׁלְּבְהֵמָה. מְתִיבִין רַבָּנִין לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. אִילּוּ יִשְׂרָאֵל וּבְהֵמָה שֶׁהָיוּ דָרִים בְּחָצֵר שֶׁמָּא אֵין הַבְּהֵמָה אוֹסֶרֶת. כְּשֵׁם שֶׁהַבְּהֵמָה אוֹסֶרֶת כָּךְ הַגּוֹי אוֹסֵר. מְתִיב רִבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב לְרַבָּנִין. אִילּוּ יִשְׂרָאֵל וּבְהֵמָה שֶׁהָיוּ דָרִין בְּחָצֵר מָה הַבְּהֵמָה אוֹסֶרֶת. כְּשֵׁם שֶׁאֵין הַבְּהֵמָה אוֹסֶרֶת כָּךְ הַגּוֹי אֵינוֹ אוֹסֵר.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. רִבִּי הוֹשַׁעְיָה בָעֵי. מַה צְרִיכָה כְּהָדָא דְתַנֵּי רִבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. בְּרַם כְּרַבָּנִין חֲלוּקִין עַל רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי.

הלכה ב

משנה: אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַעֲשֶׂה בִצְדוּקִי אֶחָד שֶׁהָיָה דָר עִמָּנוּ בַּמָּבוֹי בִּירוּשָׁלַם אָמַר לָנוּ אַבָּא מַהֲרוּ וְהוֹצִיאוּ אֶת כָּל הַכֵּלִים לַמָּבוֹי עַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא וְיֶאֱסוֹר עֲלֵיכֶם. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּלָשׁוֹן אַחֶרֶת מַהֲרוּ וַעֲשׂוּ צָרְכֵיכֶם בַּמָּבוֹי עַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא וְיֶאֱסוֹר עֲלֵיכֶם׃

הלכה: פיס׳. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַעֲשֶׂה בִצְדוּקִי אֶחָד כול׳. רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם כַּהֲנָא. אֵין הֲלָכָה כְרִבִּי יְהוּדָה. דִּלְא כֵן מָה אֲנָן אָמְרִין. רִבִּי יוּדָא וַחֲכָמִים. תְּהֵא הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָא. אֶלָּא בְּגִין דְּמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲלָכָה כִּדְבָרֵי מִי שֶׁהוּא מֵיקַל בְּהִלְכוֹת עֵירוּבִין. וּמִדְּרִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וְקַשְׁיְינָן עֲלֵיהּ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כִּדְבָרֵי מִי שֶׁמַּקֵל בְּהִלְכוֹת עֵירוּבִין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן

לֵוִי הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. וְקַשְׁיֵינָן עָלַהּ. סָבְרִין מֵימַר בְּיָחִיד אֲצָל יָחִיד. אֲבָל יָחִיד אֲצָל חֲכָמִים לֹא. אָתָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲלָכָה כְרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וַאֲפִילוּ חֲכָמִים חֲלוּקִין עָלָיו. וְכָא תָּהֵא הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה אֲפִילוּ חֲכָמִים חוֹלְקִין עָלָיו.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. חָצֵר שֶׁיֵּשׁ לָהּ שְׁנֵי פְתָחִים וְיִשְׂרָאֵל וְגוֹי דָּרִין בְּתוֹכָהּ. בְּיִשְׂרָאֵל אַתְּ מְהַלֵּךְ אַחַר הָרַגִיל. וּבְגוֹי אַתְּ מְהַלֵּךְ אַחַר שֶׁאֵינוֹ רָגִיל. הָיָה יִשְׂרָאֵל מִיכָּן וְיִשְׂרָאֵל מִיכָּן וְגוֹי בָּאֶמְצַע. אֶחָד יִשְׂרָאֵל וְאֶחָד גּוֹי הוֹלְכִין אַחַר הָרַגִיל. בִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ הָרַגִיל. נַעֲשָׂה שֶׁאֵינוֹ רָגִיל רָגִיל. הִשְׁכִּיר רְשׁוּתוֹ הָרַגִיל. נַעֲשָׂה שֶׁאֵינוֹ רָגִיל רָגִיל. עֵירֵב שֶׁאֵינוֹ רָגִיל. לֹא הוּתַּר הָרַגִיל.

גֵּר תּוֹשָׁב וְעֶבֶד תּוֹשָׁב מְשׁוּמָּד בְּגִילּוּי פָּנִים הַרֵי הוּא כְגוֹי לְכָל דָּבָר. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. הַקָּוֶסְטוֹר אוֹסֵר מִיַּד וְאַכְסַנְיָיא לְאַחַר שְׁלֹשִׁים. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. הַקָּוֶסְטוֹר אוֹסֵר לְאַחַר שְׁלֹשִׁים וְאַכְסַנְיָיא אֵינָהּ אוֹסֶרֶת לְעוֹלָם. מָאן דָּמַר. הַקָּוֶסְטוֹר אוֹסֵר מִיַּד. בְּרַגִיל. וְאַכְסַנְיָיא לְאַחַר שְׁלֹשִׁים. בְּשֶׁאֵינוֹ רָגִיל. וּמָאן דָּמַר. הַקָּוֶסְטוֹר אוֹסֵר לְאַחַר שְׁלֹשִׁים. בְּאִילֵּין דְּעַיְילִין דְּלָא בְרְשׁוּת. וְאַכְסַנְיָיא אֵינָהּ אוֹסֶרֶת לְעוֹלָם. בְּאִילֵּין דְּעַיְילִין דְּלָא בְרְשׁוּת.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. בִּיטּוּל רְשׁוּת בֵּינֵיהוֹן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. יֵשׁ לוֹ בִיטּוּל רְשׁוּת. וְרַבָּנִין אָמְרִין. אֵין לוֹ בִיטּוּל רְשׁוּת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. יֵשׁ לוֹ בִיטּוּל רְשׁוּת. וְאַתְּ אָמַר. מַהֲרוּ אַף עַל גַּב דְּרִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. יֵשׁ לוֹ בִיטּוּל רְשׁוּת. מוֹדֶה הוּא שֶׁזָּכוּ בַּמָּבוֹי תְּחִילָּה. וְתַנֵּי כֵן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ כְיִשְׂרָאֵל. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. כֵּינִי מָתְנִיתָא. אֵינוֹ אוֹסֵר. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בִיטּוּל רְשׁוּת. מַה פְּלִיגִין. לַחֲזוֹר בּוֹ. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ וְחוֹזֵר בּוֹ. וְרַבָּנִין אוֹמְרִין. מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ וְאֵינוֹ חוֹזֵר בּוֹ. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ וְחוֹזֵר בּוֹ. וְאַתְּ אָמַר. מַהֲרוּ. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ וְחוֹזֵר בּוֹ. מוֹדֶה הוּא שֶׁזָּכוּ בַּמָּבוֹי תְּחִילָּה. וְתַנֵּי כֵן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ כְיִשְׂרָאֵל. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. כֵּינִי מָתְנִיתָא. אֵינוֹ אוֹסֵר.

הלכה ג

משנה: אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב בֵּיתוֹ אָסוּר מִלְּהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא לוֹ וְלָהֶם וְשֶׁלָּהֶם מוּתָּרִין לוֹ וְלָהֶן. נָתְנוּ לוֹ רְשׁוּתָן הוּא מוּתָּר וְהֵן אֲסוּרִין. הָיוּ שְׁנַיִם אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה שֶׁאֶחָד נוֹתֵן רְשׁוּת וְנוֹטֵל רְשׁוּת וּשְׁנַיִם נוֹתְנִין רְשׁוּת וְאֵינָן נוֹטְלִין רְשׁוּת:

הלכה: פיס׳. אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב כול׳. שֶׁלָּהֶם מוּתָּרִין לוֹ וְלָהֶם. שֶׁבִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ. מָהוּ שֶׁתַּחֲזוֹר חֲלִילָה. תַּלְמִידוֹ דְּרַב בְּשֵׁם רַב. חוֹזֶרֶת חֲלִילָה. שְׁמוּאֵל

אָמַר. אֵין חוֹזֶרֶת חֲלִילָה. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל שְׁמוּאֵל. שֶׁלָּהֶם מוּתָּרִין לוֹ וְלָהֶם. שֶׁבִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ. וְהַתַּנְיָנָן נָתְנוּ לוֹ רְשׁוּתָן. הוּא מוּתָּר וְהֵן אֲסוּרִין. פָּתַר לָהּ. לְצָדָדִין הִיא מַתְנִיתָא.

תַּנֵּי. אֶחָד שֶׁלֹּא עֵירֵב נוֹתֵן רְשׁוּת לִשְׁנַיִם שֶׁעֵירְבוּ. וְאֵין שְׁנַיִם שֶׁעֵירְבוּ נוֹתְנִין רְשׁוּת לְאֶחָד שֶׁלֹּא עֵירֵב. וְלֹא שְׁנַיִם שֶׁעֵירְבוּ נוֹתְנִין רְשׁוּת לִשְׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵירְבוּ. וְלֹא שְׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵירְבוּ נוֹתְנִין רְשׁוּת לִשְׁנַיִם שֶׁעֵירְבוּ. וְאֵין שְׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵירְבוּ נוֹתְנִין רְשׁוּת לִשְׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵירֵיבוּ. הַכֹּל נוֹתְנִין רְשׁוּת וְנוֹטְלִין רְשׁוּת חוּץ מִשְּׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵירְבוּ שֶׁהֵן נוֹתְנִין רְשׁוּת וְאֵינָן נוֹטְלִין רְשׁוּת.

רַב חַסְדַּאי אָמַר. עֲשָׂרָה יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ דָרִין בְּבַיִת אֶחָד. כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיךְ לְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ. אָמַר רִבִּי יָסָא. עֲשָׂרָה גוֹיִם שֶׁהָיוּ דָרִין בְּבַיִת אֶחָד. כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיךְ לְהַשְׁכִּיר רְשׁוּתוֹ. אָמַר רִבִּי בָּא. מַעֲשֶׂה בְאִשְׁתּוֹ שֶׁלְּפַרְסִי אֶחָד שֶׁהִשְׁכִּירָה חָצֵר שֶׁלֹּא מִדַּעַת בַּעֲלָהּ. אָתָא קוֹמֵי רִבִּי שְׁמוּאֵל וְשָׁרָא. סָבְרִין מֵימַר. אֲפִילּוּ שַׁמָּשׁוֹ וּלְקִיטוֹ. הֲלָכָה. יִשְׂרָאֵל מְבַטֵּל וְהַגּוֹי מַשְׁכִּיר. וִיבַטֵּל הוּא הַגּוֹי. חָזַר הוּא בוֹ. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ מַשְׁכִּיר חָזַר הוּא בוֹ. מִיכָּן וָהֵילַךְ בְּגֶזֶל הוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ.

עַד אֵיכָן. יֵיבָא כַּיי דָמַר רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי מָנָא בַּר תַּנְחוּם רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין קַרְקַע נִקְנֶה בְּפָחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה. מֵילְתֵיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. אֲפִילּוּ בְּאֶגוֹז. אֲפִילּוּ בְּתָמְרָה.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא כַּד הֲוָה נָפֵק לְאַכְסַנְיָיא. אִין הֲוָה מַשְׁכַּח מֵיעֲבֵד תַּקָּנָה הֲוָה עָבֵד. וְאִין לָא. מְבַדֵּר מָנוֹי. יְהַב חוּטְרָא הָכָא. סַנְדָּלָא הַכָא. דִּייסִיקְיָא הָכָא. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁהָיָה פּוּנְדָּקִי גּוֹי. אֲבָל אִם הָיָה פּוּנְדָּקִי יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ חָשׁוּד לְטַלְטֵל.

הלכה ד

משנה: מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין רְשׁוּת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים מִבְּעוֹד יוֹם וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מִשֶּׁתֶּחֱשַׁךְ. מִי שֶׁנָּתַן רְשׁוּתוֹ וְהוֹצִיא בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עָלָיו דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מֵזִיד אוֹסֵר שׁוֹגֵג אֵינוֹ אוֹסֵר:

הלכה: פיסׅ. מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין רְשׁוּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים כול'. מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין רְשׁוּת. כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. מֵאֵימָתַי מְבַטְּלִין רְשׁוּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מִשֶּׁתֶּחֱשַׁךְ. כֵּינִי מַתְנִיתָא. בֵּית (שַׁמַּי) [הִלֵּל] אוֹמְרִים. מִשֶּׁתֶּחֱשַׁךְ. דִּלְ כֵן הִיא מַתְנִיתָא מְקוּלֵי בֵּית שַׁמַּי וּמֵחוּמְרֵי בֵּית הִלֵּל.

מִי שֶׁנָּתַן רְשׁוּתוֹ וְהוֹצִיא. כֵּינִי מַתְנִיתָא. מִי שֶׁבִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ וְהוֹצִיא. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אֵינוֹ אוֹסֵר.

תַּנֵּי. שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ שׁוּתָּפִין בְּחָצֵר וּמֵת אֶחָד מֵהֶן. וְנָפַל הַבַּיִת יְרוּשָׁה לְאֶחָד מִן הַשּׁוּק. עַד שֶׁלֹּא חָשַׁיכָה הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. מִשֶּׁחָשַׁיכָה אֵינוֹ אוֹסֵר. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. דְּבֵית שַׁמַּי הִיא. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. אֵין מְבַטְּלִין רְשׁוּת מִשֶּׁתֶּחֱשָׁךְ. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מְבַטְּלִין רְשׁוּת מִשֶּׁתֶּחֱשָׁךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. מִכָּיוָן שֶׁמֵּת אֵין בֵּיטוּל רְשׁוּת גָּדוֹל מִזֶּה. הֲרֵי שֶׁהָיָה לְאֶחָד מִן הַשּׁוּק בָּיִת עִמָּהֶן בָּחָצֵר וָמֵת. וְנָפַל הַבַּיִת יְרוּשָׁה לְאֶחָד מֵהֶן. עַד שֶׁלֹּא חָשַׁיכָה הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. מִשֶּׁחָשַׁיכָה אֵינוֹ אוֹסֵר. עוֹד הִיא דְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. אֵין מְבַטְּלִין רְשׁוּת מִשֶּׁתֶּחֱשָׁךְ. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מְבַטְּלִין רְשׁוּת מִשֶּׁתֶּחֱשָׁךְ. מָהוּ לְבַטֵּל רְשׁוּת מִשֶּׁתֶּחֱשָׁךְ. רִבִּי חִייָה רִבִּי יָסָא רִבִּי אִימָּא סָלְקוֹן לְחַמְתָּה דְגַדֵּר. שְׁאָלוּן לְרִבִּי חָמָא בַּר יוֹסֵף. וְשָׁרָא. שְׁמָעִין רִבִּי יוֹחָנָן וְאָמַר. יָפֶה עָשִׂיתֶם. שָׁמַע רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וְאָמַר. לֹא עָשִׂיתֶם יָפֶה. מַה פְלִיגִין. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. לֹא פְלִיגִין. מָאן דְּאָמַר. יָפֶה עָשִׂיתֶם. שֶׁשְּׁכַרְתֶּם. וּמָאן דְּאָמַר. לֹא עָשִׂיתֶם יָפֶה. שֶׁטִּילְטַלְתֶּם. רִבִּי בָּא אָמַר. פְּלִיגִי. מָאן דְּאָמַר. יָפֶה עָשִׂיתֶם. שֶׁשְּׁכַרְתֶּם וְשֶׁטִּילְטַלְתֶּם. מָאן דְּאָמַר. לֹא עָשִׂיתֶם יָפֶה. לֹא שֶׁשְּׁכַרְתֶּם וְלֹא שֶׁטִּילְטַלְתֶּם.

רִבִּי בָּא בָּעֵי. אַף לְעִנְיַן מְחִיצוֹת כֵּן. הֵיךְ עֲבִידָא. הָיוּ שְׁנַיִם וְעֵירְבוּ עֵירוּב אֶחָד. וּבָא הַגּוֹי וְהוֹסִיף. כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּאִיסּוּר. הָיוּ שְׁלֹשָׁה וְעֵירְבוּ שְׁנֵי עֵירוּבִין. וּבָא הַגּוֹי וּפָחַת. כְּבָר נִכְנְסָה שַׁבָּת בְּהֵיתֵר. חֲיִילֵיהּ דְּרִבִּי בָּא מִן הָדָא. כָּל שַׁבָּת שֶׁנִּכְנְסָה בְּהֵיתֵר מוּתָּר. בְּאִיסּוּר אָסוּר. חוּץ מִן הַמְבַטֵּל רְשׁוּת. וְמַר. חוּץ מִן הַמְבַטֵּל וּמִן הַמַּשְׁכִּיר. מָהוּ לְשַׁכּוֹר רְשׁוּת מִן הַפּוּנְדִּיק. רִבִּי חִינְנָה וְרִבִּי יוֹנָתָן סָלְקוֹן לְחַמְתָּה דְגַדֵּר. אָמְרִין. נַמְתִּין עַד שֶׁיָּבוֹאוּ זְקֵנֵי הַדָּרוֹם לְכָאן. אֲתָא רִבִּי (פַּרס) [נָתָן] דְּרוֹמָה וְשָׁאֲלוּן לֵיהּ וְשָׁרָא. שְׁמַע רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וְאָמַר. מֵאַחַר שֶׁהַגּוֹי בָּא וּמוֹצִיאֵנִי לֹא עָשִׂינוּ כְלוּם. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. מֵעַתָּה אֵין בָּתֵּינוּ שֶׁלָּנוּ. רִבִּי יוּסְטֵי בֵּירִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי בֵּייתוֹס. אֵין בָּתֵּינוּ שֶׁלָּנוּ לְדוּר עִמָּנוּ. הָא לְצֵאת אֵין מוֹצִיאִין אוֹתָנוּ. וּבְפוּנְדָּק מוֹצִיאִין אוֹתָנוּ.

הלכה ה

משנה: בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהָיָה שׁוּתָּף לִשְׁכֵינִים לָזֶה בַיַּיִן וְלָזֶה בַיַּיִן אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב. לָזֶה בַיַּיִן וְלָזֶה בַשֶּׁמֶן צְרִיכִין לְעָרֵב. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֶחָד זֶה וְאֶחָד זֶה אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב׃

הלכה: פיסי׳. בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהָיָה שׁוּתָּף לִשְׁכֵינִים כולי׳. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. בְּדֶרֶךְ הָאָרֶץ שָׁנוּ. לָזֶה בַיַּיִן וְלָזֶה בַיַּיִן. הוֹאִיל וְאֵינוֹ מַקְפִּיד עַל תַּעֲרוּבְתּוֹ אֵין צָרִיךְ לְעָרֵב. לָזֶה בַיַּיִן וְלָזֶה בַשֶּׁמֶן. הוֹאִיל וְהוּא מַקְפִּיד עַל תַּעֲרוּבְתּוֹ צָרִיךְ לְעָרֵב. רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. בִּנְתוּנִים בְּכְלִי אֶחָד הִיא מַתְנִיתָא. אָמַר רִבִּי זְרִיקָן. טַעֲמַיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לִשְׁתּוֹתָן אֲנִיגָרוֹן. תַּנֵּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן תַּדַּאי אוֹמֵר. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֲסוּרִין עַד שֶׁיֵּעָרְבוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן תַּדַּאי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי

זְעִירָא. אַתְיָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן תַּדַּאי כְּרִבִּי מֵאִיר. הֵיידֵן רִבִּי מֵאִיר. אָמַר רִבִּי מָנָא. רִבִּי מֵאִיר דּוּ אָמַר. עַל יְדֵי עֵירוּב עַל יְדֵי שִׁיתּוּף. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. רִבִּי מֵאִיר דּוּ אָמַר שֶׁאֵין מְעָרְבִין לְאָדָם אֶלָּא לְדַעְתּוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מָנָא כְּרִבִּי זְעִירָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב כְּרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בָּעֲירוּבִין וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַף בְּמִגִּילַת אֶסְתֵּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר.

הלכה ו

משנה: חָמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁשָּׁבְתוּ בְטַרִיקְלִין אֶחָד בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים עֵירוּב לְכָל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים עֵירוּב אֶחָד לְכוּלָּן. וּמוֹדִין שֶׁאִם מִקְצָתָן שְׁרוּיִין בַּחֲדָרִים אוֹ בָעֲלִיּוֹת שֶׁהֵן צְרִיכִין עֵירוּב לְכָל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה:

הלכה: פיס׳. חָמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁשָּׁבְתוּ בְטַרִיקְלִין כול׳. טְרִיקְלִין לִפְנֵיהֶם כְּחָצֵר שֶׁלְּבָתִּים. הָיוּ שָׁם פַּפִּילְיוֹנוֹת. כְּמִי שֵׁהֵן בָּתִּים. מָה נָן קַיָימִין. אִם בְּשֶׁהָיוּ פַּפִּילְיוֹנוֹת מַגִּיעוֹת עַד הַקּוֹרוֹת. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהֵן מְעָרְבִין עֵירוּב לְכָל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה. אֵין שָׁם פַּפִּילְיוֹנוֹת מַגִּיעוֹת עַד הַקּוֹרוֹת. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁמְּעָרְבִין עֵירוּב אֶחָד לְכוּלָּן. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיָימִין בְּשֶׁהָיוּ פַּפִּילְיוֹנוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. שׁוּין שֶׁאִם הָיוּ שׁוּתָפִין בָּעִיסָּה וּבְתַבְשִׁיל שֶׁהֵן מְעָרְבִין עֵירוּב אֶחָד לְכוּלָּן. רִבִּי שְׁיָין בְּעֵי. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ מִקְצָתָן שְׁרוּיִין בַּחֲדָרִים אוֹ בָעֲלִיּוֹת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. שְׁנֵי בָתִּים זֶה לִפְנִים מִזֶּה. עֵירֵב הַפְּנִימִי אֵין הַחִיצוֹן צָרִיךְ לְעָרֵב. עֵירֵב הַחִיצוֹן הַפְּנִימִי צָרִיךְ לְעָרֵב. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. אַף בְּמִצְרַיִם חָלִיפִין. נָתַן עַל הַפְּנִימִי צָרִיךְ לִיתֵּן עַל הַחִיצוֹן. נָתַן עַל הַחִיצוֹן אֵינוֹ צָרִיךְ לִיתֵּן עַל הַפְּנִימִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אֲפִילּוּ לֹא עֵירֵב הַפְּנִימִי אֵין הַחִיצוֹן צָרִיךְ לְעָרֵב. לָמָּה. נַעֲשָׂה בֵּית שַׁעַר. מִילְּתֵיהּ אָמְרָה. אֵין בֵּית שַׁעַר לְיָחִיד. מִילְּתֵיהּ דְּרַב אָמְרָה. יֵשׁ בֵּית שַׁעַר לְיָחִיד. דָּמַר רִבִּי בָּא בַּר יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. הָדָא דְתֵימַר בְּבֵית שַׁעַר שֶׁלְּיָחִיד. אֲבָל בְּבֵית שַׁעַר שֶׁלְּרַבִּים הֲרֵי זֶה עֵירוּב. וְהַדָּר שָׁם הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עָלָיו. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. בִּשְׁנֵי בְנֵי אָדָם. אֶחָד שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת וְאֶחָד שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת. עֵירֵב זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת הוּתַּר זֶה שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת. עֵירֵב זֶה שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לֹא הוּתַּר זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת.

הלכה ז

משנה: הָאַחִין הַשּׁוּתָפִין שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין עַל שׁוּלְחַן אֲבִיהֶן וְיֹשְׁנִין בְּבָתֵּיהֶן צְרִיכִין עֵירוּב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. לְפִיכָךְ אִם שָׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב בִּיטֵּל רְשׁוּתוֹ. אֵימָתַי בִּזְמַן שֶׁמּוֹלִיכִין אֶת עֵירוּבָן לְמָקוֹם אֶחָד אֲבָל אִם הָיָה עֵירוּב בָּא אֶצְלָן אוֹ שֶׁאֵין עִמָּהֶן דִּיוּרִין בֶּחָצֵר אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב:

הלכה: פיס'. הָאַחִין הַשּׁוּתָפִין שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין עַל שׁוּלְחַן אֲבִיהֶן כול'. עִיקַּר דִּירָה אֵיכָן הִיא. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. אִתְפַּלְגוֹן רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. בְּמָקוֹם פִּיתָּן. וְחַד אָמַר. בְּמָקוֹם שֵׁינָה. וְלָא יָדְעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה שָׁבוּת. הֲוֵי דּוּ אָמַר. בְּמָקוֹם פִּיתָּן. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל שְׁמוּאֵל. הָאַחִין שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין כוּל'. רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. בְּמְקַבְּלֵי פְּרָס מֵאֲבִיהֶן הִיא מַתְנִיתָא. מִכָּל מָקוֹם אֵינָן שׁוּתָּפִין בְּמַה שֶׁהֵן אוֹכְלִין. אָמַר רִבִּי בָּא. אַסְבָּרִי רִבִּי שְׁמוּאֵל שֶׁאֵין אֲבִיהֶן זַכָּה לָהֶן אֶלָּא בְּמַה שֶׁהֵן אוֹכְלִין בִּלְבַד. מֵעַתָּה אֲפִילוּ אֵין עֵירוּב בָּא אֶצְלָן. עֲשׂוּ אוֹתוֹ כְּבֵית שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ אֶת הָעֵירוּב. שְׁמוּאֵל אָמַר. הוּא וּבָנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ מְעָרְבִין בְּכִכָּר אֶחָד. מַה וּפְלִיג. תַּמָּן הוּא אָמַר. בְּמָקוֹם פִּיתָּן. וְהָכָא אָמַר הָכֵין. פָּתַר לָהּ בְּשֶׁהָיוּ שְׁנַיִם שׁוּתָּפִין בּוֹ. וַתְיָיא כַּיי דְּמַר רִבִּי אַחָוָא בְּרִבִּי זְעִירָא. מְעָרְבִין בַּחֲצִי כִכָּר. וְתַנִּינָן. אֲפִילוּ מַאֲפֶה סְאָה וְהִיא פְרוּסָה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ. וְתֵימַר הָכֵין. פָּתַר לָהּ בְּשֶׁהָיוּ שְׁנַיִם שׁוּתָּפִין בּוֹ.

בַּיִת שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ אֶת הָעֵירוּב. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא דְמָכַת אִימֵּיהּ. אָמַר רִבִּי יָסָא לְרִבִּי אַבָּהוּ. תְּנִי לָהּ. וְתַנָּא לָהּ. בַּיִת שֶׁמִּי אוֹסְרִין וּבַיִת הִלֵּל מַתִּירִין. רִבִּי הַמְנוּנָא אָמַר. בַּיִת שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ אֶת הָעֵירוּב אֵינוֹ צָרִיךְ כְּלוּם. רִבִּי חַסְדַּאי אָמַר. נַעֲשָׂה כְשׁוּתָּף. אָמַר לֵיהּ רִבִּי הַמְנוּנָא. מִלֵּיהוֹן דְּרַבָּנִין לָא שָׁבְקִין לָךְ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. מָבוֹי שֶׁצִּידּוֹ אֶחָד גּוֹי וְצִידּוֹ אֶחָד יִשְׂרָאֵל. רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב אָמַר. עֵירְבוּ דֶּרֶךְ פְּתָחִים הַגּוֹי אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. אַבָּא בַּר חוּנָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילוּ עֵירְבוּ דֶּרֶךְ הַחֲלוֹנוֹת אֵין הַגּוֹי אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. אֵין תֵּימַר כְּשׁוּתָּף הוּא. יֵיסָר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁנָּתְנוּ עֵירוּבָן בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת. אִם מִבְּלִי מָקוֹם הֲרֵי זֶה מוּתָּר. אִם בִּשְׁבִיל לַחֲלוֹק עֵירוּבָן אָסוּר.

רִבִּי יוֹסֵה מֵיקַל לְהַהוּא דְאָמְרָה. עִיגּוּל הוּא דְּרַב. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן מְבָרֵךְ עָלוֹי בְּלֵילֵי שׁוּבְתָא. לוֹמַר שֶׁנַּעֲשָׂה בּוֹ מִצְוָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. מְעָרְבִין בְּבֵית יָשָׁן מִפְּנֵי דַרְכֵי שָׁלוֹם. אָמַר רִבִּי אַבּוּן בְּדִיּוּר יָשָׁן הוּא מַתְנִיתָא.

הלכה ח

משנה: חָמֵשׁ חֲצֵירוֹת פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְתוּחוֹת לַמָּבוֹי עֵירְבוּ בַחֲצֵירוֹת וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי מוּתָּרִין בַּחֲצֵירוֹת וַאֲסוּרִין בַּמָּבוֹי וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי מוּתָּרִין כָּאן וְכָאן. עֵירְבוּ בַחֲצֵירוֹת וְנִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר וְלֹא עֵירֵב מוּתָּרִין כָּאן וְכָאן. מִבְּנֵי הַמָּבוֹי וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף מוּתָּרִין בַּחֲצֵירוֹת וַאֲסוּרִין בַּמָּבוֹי שֶׁהַמָּבוֹי לַחֲצֵירוֹת כֶּחָצֵר לַבָּתִּים׃

הלכה: פיס'. חָמֵשׁ חֲצֵירוֹת פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ כול'. וַאֲסוּרִין בַּמָּבוֹי שֶׁהַמָּבוֹי לַחֲצֵירוֹת כֶּחָצֵר לַבָּתִּים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְתוּחוֹת לַמָּבוֹי. אֲבָל אִם הָיוּ פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ

וּאֵינָן פְּתוּחוֹת לַמָּבוֹי אֲפִילוּ עֵירְבוּ אֲסוּרוֹת. אָמַר רִבִּי יָסָא. דְּרִבִּי עֲקִיבָה הִיא. דְּרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. דְּרִיסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת.

עֵירְבוּ בַחֲצֵירוֹת וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. עַל יְדֵי עֵירוּב וְעַל יְדֵי שִׁיתּוּף. נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר . רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַף בְּמַגִּילַּת אֶסְתֵּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר. בָּעֵירוּבִין וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר . רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וּבְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. יֵשׁ לוֹ בִּיטּוּל רְשׁוּת. מוֹדֶה שֶׁאִם שָׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵירֵב שֶׁהוּא נִסְמָךְ עַל שִׁיתּוּפוֹ. מָאן אִית לֵיהּ עַל יְדֵי עֵרוּב וְעַל יְדֵי שִׁיתּוּף. לֹא רִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. עַל יְדֵי עֵירוּב וְעַל יְדֵי שִׁיתּוּף. אָמַר לֵיהּ. מַה אַתְּ מַשְׁכַּח עֲלַייהוּ הֵילְכוֹת עֵירוּבִין. רִבִּי אָחָא רִבִּי אִילַא. יְיבָא כְחַד מִינְּהוֹן. דְּחַד מִינְּהוֹן אָמַר. שֶׁמָּא יֵלֵךְ לְחָצֵר שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה שִׁיתּוּף. אֵי זוֹ הִיא חָצֵר שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה שִׁיתּוּף. זוֹ חָצֵר רוֹגֶלֶת. וְהוּא רוֹאֶה אוֹתָן מְעָרְבִין וְלֹא מִשְׁתַּתְּפִין. אַף הוּא סָבוּר לוֹמַר. שֶׁמָּא עֵירוּב מוֹעִיל בְּלֹא שִׁיתּוּף. וְאֵין עֵירוּב מוֹעִיל בְּלֹא שִׁיתּוּף. וְחָרְנָה אָמַר. שֶׁמָּא יֵלֵךְ לְחָצֵר שֶׁכְּבָר שִׁיתֵּף. וְהוּא רוֹאֶה אוֹתָן מְעָרְבִין וְלֹא מִשְׁתַּתְּפִין. אַף הוּא לֹא מְעָרֵב וְלֹא מִשְׁתַּתֵּף.

פְּשִׁיטָא מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִין בְּמָבוֹי. מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת אִם רָצוּ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּמָבוֹי אֵינָן מִשְׁתַּתְּפִין. וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בְּמָבוֹי אִם רָצוּ לְעָרֵב מְעָרְבִין. וְתַנֵּי. מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין כְּאַחַת. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת אוֹ מִשְׁתַּתְּפִין בְּמָבוֹי. אִם מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת מוּתָּרִין בַּחֲצֵירוֹת וַאֲסוּרִין בְּמָבוֹי. וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בְּמָבוֹי מוּתָּרִין כָּאן וְכָאן. אָמַר לָהֶן. אַף אַתֶּם מְשַׁכְּחִין עֲלֵינוּ הֵילְכוֹת עֵירוּבִין. שֶׁהַמָּבוֹי לַחֲצֵירוֹת כֶּחָצֵר לַבָּתִּים.

כַּמָּה חֲצֵירוֹת יִהְיוּ בְּמָבוֹי. רַב וּשְׁמוּאֵל תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אֵין פָּחוּת מִשְּׁתַּיִם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילוּ חָצֵר מִיכָּן וּבַיִת מִיכָּן. בַּיִת מִיכָּן וְחָנוּת מִיכָּן. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב בָּעֵי. מָבוֹי אֵין פָּחוּת מִשְּׁנַיִם חֲצֵירוֹת. חָצֵר אֵין פָּחוּת מִשְּׁנֵי בָתִּים. מָבוֹי שֶׁאָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ שָׁוֶה אֵינוֹ נִיתָּר בְּלֶחִי וְקוֹרָה אֶלָּא בְּפַסִּים כְּחָצֵר. שְׁמוּאֵל שָׁאַל לְרַב. כַּמָּה יְהֵא אָרְכּוֹ יוֹתֵר עַל רָחְבּוֹ. וְהוּא אָמַר לֵיהּ. כָּל שֶׁהוּא. הָכֵן דְּרַייָא דְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל מְרַבְּעָן.

אָמַר רִבִּי יָסָה. עַד דַּאֲנָא תַמָּן שְׁמָעִית קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל לִשְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וָמֵת. אֲמַר לֵיהּ. יִפָּלוּ לִנְדָבָה. מוֹתָר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לְיַם הַמֶּלַח. רִבִּי לְעָזָר אָמַר. יִפָּלוּ לִנְדָבָה. בְּעוֹן קוֹמוֹי מָהוּ לְבַטֵּל רְשׁוּת מֵחָצֵר לְחָצֵר. אָמַר לוֹן. מְבַטְּלִין רְשׁוּת מֵחָצֵר לְחָצֵר.

בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ מַר תַּמָּן בִּכְלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּחָצֵר מְטַלְטְלִין אוֹתָן בֶּחָצֵר. וְדִכְוָותָהּ. כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּמָּבוֹי. וּבְשַׁבָּת שׁוֹאֲלִין לֵהּ. וְלֹא אֲגִיבוֹן.

דְּלָא רִבִּי יָסָא אָמַר אֶלָּא כָּל מִלָּא וּמִלָּא בְּאַתָּרָה. כַּד דַּאֲתוֹן לְעֵירוּבִין אֲמַר לוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּמָּבוֹי. רַב אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. רַב כְּדַעְתֵּיהּ וְרִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן דּוּ אָמַר. קוֹרָה מַתֶּרֶת בְּלֹא שִׁיתּוּף. הֲווֹי דּוּ אָמַר. מְטַלְטְלִין בְּכָל הַמָּבוֹי. רַב דּוּ אָמַר. אֵין קוֹרָה מַתֶּרֶת בְּלֹא שִׁיתּוּף. הֲווֹי דּוּ אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לְאֵי זֶה דָּבָר מִשְׁתַּתֵּף בְּכָל הַמָּבוֹי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כָּל הָרְשׁוּיוֹת כְּאַחַת.

פְּשִׁיטָא. נִסְמָכִין עַל שִׁיתּוּפֵי הַמָּבוֹי. מָהוּ לִיסְמֹךְ עַל שִׁיתּוּפֵי חֲצֵירוֹת. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא וְרִבִּי זְעִירָא תְּרֵיהוֹן. חַד בְּשֵׁם מַר עוּקְבָּן וְחַד בְּשֵׁם רַב נַחְמָן בַּר יְהוּדָה. נִסְמָכִין עַל שִׁיתּוּפֵי חֲצֵירוֹת בְּשַׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה מִדּוֹחַק. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. כְּגוֹן אַנְשֵׁי בַּר דִּילָיָה שֶׁאֵינָן מַקְפִּידִין עַל פִּרוּטָתָן. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. וַאֲפִילוּ לֹא כְגוֹן אַנְשֵׁי בַּר דִּילָיָה שֶׁאֵין מַקְפִּידִין עַל פִּרוּטָתָן.

תַּנֵּי. מַעֲשֶׂה שֶׁהָיוּ מְסוּבִּין בַּאֲוִיר חָצֵר וְקִדְּשָׁה עֲלֵיהֶן הַשַּׁבָּת. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי שְׁמוּאֵל וְאָמַר. מִכֵּיוָן שֶׁהִתְחִילוּ בְתַבְשִׁיל מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. הָדָא אָמְרָה. וַאֲפִילוּ מְסוּבִּין בַּאֲוִיר חָצֵר. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילוּ לֹא עֵירְבוּ. הָדָא אָמְרָה. וַאֲפִילוּ לֹא כִיוְונוּ. הָדָא אָמְרָה. שֶׁאֵין שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת. הָדָא אָמְרָה. נִסְמָכִין עַל שִׁיתּוּפֵי חֲצֵירוֹת בְּשַׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה מִדּוֹחַק.

פְּשִׁיטָא. עֵירוּב צָרִיךְ בְּיִת. שִׁיתּוּף מָהוּ שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ בְּיִת. (רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַב. נוֹתְנוֹ בֵּין בַּאֲוִיר בֵּין בְּחָצֵר בֵּין בַּאֲוִיר בֵּין בְּמָבוֹי.) מִילְּתֵיהּ דְּרַב אָמְרָה. עֵירוּב צָרִיךְ בְּיִת. מִילְּתֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל אָמְרָה. שִׁיתּוּף צָרִיךְ בְּיִת. מַתְנִיתָא דִשְׁמוּאֵל פְּלִיגָה עָלוֹי. שִׁיתּוּף נוֹתְנוֹ בְּבֵית שַׁעַר. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נוֹתְנוֹ בֵּין בַּאֲוִיר חָצֵר בֵּין בַּאֲוִיר מָבוֹי.

הלכה ט

משנה: שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ עֵירְבָה הַפְּנִימִית וְלֹא עֵירְבָה הַחִיצוֹנָה הַפְּנִימִית מוּתֶּרֶת וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה. הַחִיצוֹנָה וְלֹא הַפְּנִימִית שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. עֵירְבָה זוֹ לְעַצְמָהּ וְזוֹ לְעַצְמָהּ זוֹ מוּתֶּרֶת בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ מוּתֶּרֶת בִּפְנֵי עַצְמָהּ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹסֵר אֶת הַחִיצוֹנָה שֶׁדִּרְיַסַת הָרֶגֶל אוֹסַרְתָּהּ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין דִּרְיַסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת:

הלכה: פיסי. שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ כולי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. דִּרְבִּי עֲקִיבָה הִיא. דִּרְבִּי עֲקִיבָה אָמַר. דִּרְיַסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת. אָמַר רִבִּי לָא בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. דִּרְיַסַת הָרֶגֶל אֲסוּרָה וְאוֹסֶרֶת.

הלכה י

משנה: שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵירֵב הַפְּנִימִית מוּתֶּרֶת וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה. מִן הַפְּנִימִית וְלֹא עֵירֵב שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. נָתְנוּ אֶת עֵירוּבָן לְמָקוֹם אֶחָד שָׁכַח אֶחָד בֵּין מִן הַפְּנִימִית בֵּין מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵירֵב. שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. וְאִם הָיוּ שֶׁל יְחִידִים אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב:

הלכה: פיס'. שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה כול'. שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵירֵב. הַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה שֶׁלֹּא עֵירְבָה. וְהַפְּנִימִית אֲסוּרָה שֶׁנִּתְנוּ עֵירוּבָן בְּמָקוֹם אָסוּר. שָׁכַח אֶחָד מִן הַפְּנִימִית וְלֹא עֵירֵב. הַפְּנִימִית אֲסוּרָה שֶׁלֹּא עֵירְבָה. וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה שֶׁנִּתְנוּ עֵירוּבָן בְּמָקוֹם אָסוּר. שֶׁזִּרִיסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת. שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵירֵב. נִיחָא הַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה שֶׁלֹּא עֵירְבָה. הַפְּנִימִית לָמָּה. מִפְּנֵי שֶׁנִּתְנוּ עֵירוּבָן בְּמָקוֹם אָסוּר. הֲרֵי לֹא נָתְנוּ עֵירוּבָן בְּמָקוֹם אָסוּר. אֶלָּא שֶׁזִּרִיסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת. הֲרֵי אֵין כָּאן זִרִיסַת הָרֶגֶל אוֹסֶרֶת. אָמַר רִבִּי יָסָא. מִכֵּיוָן שֶׁנִּתְנוּ בְּמָקוֹם אֶחָד נַעֲשׂוּ כּוּלָּן רְשׁוּת אַחַת.

רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. אֵין תּוֹרַת חָצֵר לַגּוֹי. אֵין תּוֹרַת דַּקָּה לַגּוֹי. אֵין תּוֹרַת חָצֵר לַגּוֹי שֶׁאִם הָיָה שָׁרוּי בָּעֲלִיּוֹנָה אַתְּ מוֹרִידוֹ לִסּוֹר. אֵין תּוֹרַת דַּקָּה לַגּוֹי שֶׁאִם הָיָה שָׁרוּי בַּפְּנִימִית אַתְּ מוֹצִיאוֹ לִסּוּר. רִבִּי לָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. יֵשׁ תּוֹרַת חָצֵר לַגּוֹי. שֶׁאִם הָיוּ יִשְׂרָאֵל וְגוֹי דָּרִים בַּפְּנִימִית לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר עַד שֶׁיִּהוּ שְׁנֵיהֶן יִשְׂרָאֵל. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ דָּקָה לְפָנִים מִבֵּיתוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. בְּיִשְׂרָאֵל אֵינוֹ אוֹסֵר וּבְגוֹי אוֹסֵר. מִחְלְפָא שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי בָּא. תַּמָּן אָמַר רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. כּוֹתֶל שֶׁהִקִּיפוּהוּ סוּלָּמוֹת מִיכָּן וּמִיכָּן מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. תַּמָּן עַל יְדֵי סוּלָּמוֹת הֵן נִידּוֹנִין כִּפְתָחִים. בְּרַם הָכָא דֶּרֶךְ הָעֲלִיּוּנִים לִירֵד לְמַטָּן. אֵין דֶּרֶךְ הַתַּחְתּוֹנִים לַעֲלוֹת לְמַעֲלָן.

פרק ז

הלכה א

משנה: חַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד. פָּחוּת מֵאַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה אוֹ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד:

הלכה: חַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת כול'. הַסְּרִיגִים מְמַעֲטִין בָּהּ לְעִנְיַן שַׁבָּת. אֲבָל לְעִנְיַן חֲזָקוֹת אֵין מְמַעֲטִין בָּהּ. קַשׁ וְתֶבֶן אֵין מְמַעֲטִין בָּהּ. עָפָר וּצְרוֹרוֹת מְמַעֲטִין בָּהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. עָלוּ בָהּ עֲשָׂבִים אֵין מְמַעֲטִין בָּהּ.

בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אַבָּא. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר בְּחַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. וְדִכְוָותָהּ בְּחַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁנֵי בָּתִּים. אֶמַר לוֹן. אִין. וְדִכְוָותָהּ בְּחַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁנֵי גַגִּים. אֲמַר לוֹן. אִין. מָהוּ לְעָרֵב דֶּרֶךְ לוּלִים. אָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי. מַחֲלוֹקֶת רַב וּשְׁמוּאֵל. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת. שְׁמוּאֵל אָמַר. עַד בֵּית סְאָתַיִם. רַב אָמַר. מְטַלְטְלִין בָּהֶן אֲפִילוּ כוֹר אֲפִילוּ כוֹרַיִים.

לֹא סוֹף דָּבָר כָּל אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה. אֶלָּא אֲפִילוּ מִקְצַת אַרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה כְּמִי שֶׁכָּל אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה. הָיָה בָהּ הֵיקֵף תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה טְפָחִים. אֲפִילוּ כָּל שֶׁהוּא בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה כְּמִי שֶׁכָּל אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה. הַיְתָה עֲגוּלָה וְהָיָה בוֹ הֵיקֵף תִּשְׁעִים וכו׳.

מָהוּ לְמַעֵט בְּכֵלִים. רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי אָמַר. מְמַעֲטִין בְּכֵלִים. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי יְצְחָק בַּר טָבְלַיי אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין מְמַעֲטִין בְּכֵלִים. תַּמָּן אָמְרֵי. מַחֲלוֹקֶת רִבִּי חִייָה רַבָּה וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירְבִּי יוֹסֵי. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחַד אָמַר. מוּתָּר. מָאן דָּמַר. אָסוּר. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וִיטַלְטְלֶנּוּ. הוֹרֵי רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיֶיה לְמִיכְבּוֹשׁ עֲלוֹי כּוֹף.

תַּנֵּי. בַּכֹּל מְמַעֲטִין. בָּאֲבָנִים וּבִלְבֵינִים וּבְסוּלָּם צוֹרִי וּבְסוּלָּם מִצְרִי. וְהוּא שֶׁקְּבָעוֹ. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. וַאֲפִילוּ לֹא קְבָעוֹ. וְהָא תַנֵּי. וְהוּא שֶׁקְּבָעוֹ. אָמַר רִבִּי בָּא. וְהוּא שֶׁיְּיחַדּוֹ לָכֶן. הוֹרֵי רִבִּי לָא כְּדֵין תַּנָּייָה. וְהוּא שֶׁקְּבָעוֹ. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן. חַד בְּשֵׁם מַר עוּקְבָּן וְחַד בְּשֵׁם רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בֵּין שְׁלִיבָה לִשְׁלִיבָה פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה. צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים. וְהָעֲמוּדִין מַשְׁלִימִין לְאַרְבָּעָה. יָסָא אָמַר. כּוֹפֶת שֶׁהַדְּרִיגוֹ מְמַעֵט. מִכָּל מָקוֹם אֵין הָעוֹמְדִין מַשְׁלִימִין לְעֲשָׂרָה. נַעֲשֵׂית כִּשְׁלִיבָה עֲבָה. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא. צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא מָשׁוּךְ מִן הַכּוֹתֶל אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדֵי מָקוֹם. רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא. אוֹתָהּ שְׁלִיבָה שֶׁהִיא מְמָעֶטֶת אֶת הָעֲשָׂרָה צְרִיכָה שֶׁתְּהֵא מְשׁוּכָה מִן הַכּוֹתֶל אַרְבָּעָה טְפָחִים כְּדֵי מָקוֹם. רִבִּי יַעֲקֹב דְּרוּמְיָא בָעֵי. הֲבִיא דוֹפָן שֶׁלִּשְׁבָעָה טְפָחִים וּמֶחֱצָה וְהִגְבִּיהוּ מִן הָאָרֶץ פָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה. מוּתָּר. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. כָּל הַפָּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה כְּסָתוּם. וְכָא אַתְּ אָמַר. כָּל הַפָּחוּת מֵאַרְבָּעָה כְּסָתוּם. אִין אַתְּ בָּעֵי מַקְשֵׁיא הָכֵין קְשֵׁי הֲבִיא דוֹפָן שֶׁלְּאַרְבָּעָת טְפָחִים וְכָל שֶׁהוּא וְהִגְבִּיהוּ מִן הָאָרֶץ שְׁנֵי טְפָחִים חָסֵר כָּל שֶׁהוּא. יֵיבָא כַּיי דְּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחְלֵל מִצְטָרְפִין לְאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחְלֵל.

הלכה ב

משנה: כּוֹתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת גָּבוֹהַּ. עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. הָיוּ בְרֹאשׁוֹ פֵּירוֹת אֵילּוּ עוֹלִין מִיכָּן וְאוֹכְלִין וְאֵילּוּ עוֹלִין מִיכָּן וְאוֹכְלִין וּבִלְבַד שֶׁלֹּא

יוֹרִידוּ לְמַטָּן. נִפְרַץ הַכּוֹתֶל עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד מִפְּנֵי שֶׁהוּא כַּפֶּתַח. יוֹתֵר מִיכָּן מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם׃

הלכה: פיס׳. כּוֹתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת כול׳. וְלָמָּה לִי רָחָב אַרְבָּעָה. וַאֲפִילוּ אֵינוֹ רָחָב אַרְבָּעָה. בְּגִין מַתְנֵי הָדָא דְתַרְתֵּי אֵילּוּ עוֹלִין מִיכָּן וְאוֹכְלִין וְאֵילּוּ עוֹלִין מִיכָּן וְאוֹכְלִין. לֹא הֲיָה רָחָב אַרְבָּעָה. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב. אָסוּר לְכָאן וּלְכָאן. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב. מוּתָּר לְכָאן וּלְכָאן. מְחֻלְפָּא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי בָּא. תַּמָּן אָמַר רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. זָרָקָה וְנָחָה עַל רָאשֵׁי מְחִיצוֹת חַיָּיב. וְכָא אָמַר הָכֵין. תַּמָּן אַתְּ רוֹאֶה אוֹתָהּ כִּילּוּ מְלֵיאָה עָפָר וּצְרוֹרוֹת. וְהָכָא מָה אִית לָךְ. תֵּדַע לָךְ דָּמַר רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. זִיזִין וּכְתָלִים שֶׁהֵן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה מוּתָּר לְכָאן וּמוּתָּר לְכָאן וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיק. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי בָּא. תַּמָּן אָמַר רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. זָרָקָה וְנָחָה עַל רָאשֵׁי הַמְּחִיצוֹת חַיָּיב. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן. אַתְּ רוֹאֶה אוֹתָהּ כִּילּוּ מְלֵיאָה עָפָר וּצְרוֹרוֹת. אוֹף הָכָא כֵּן.

שְׁמַעְנוּ מְחִיצוֹת בְּרָשׁוּת הַיָּחִיד. שְׁמַעְנוּ מְחִיצוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. כּוֹתֶל שֶׁהִקִּיפוּהוּ סוּלְמוֹת מִיכָּן וּמִיכָּן מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִכְּיוָן שֶׁלֹּא כִּיוְונוּ נַעֲשׂוּ כִּפְתָחִים.

תַּנֵּי. כָּל כּוֹבְשֵׁי כְבָשִׁים עוֹלֶה אַמָּה וְכוֹנֵס שָׁלֹשׁ. חוּץ מִכִּיבּוּשׁוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא כְּמִתְלַקֵּט עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ וּשְׁלִישׁ אֶצְבַּע. שֶׁהַמִּזְבֵּחַ עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִיבּוּשׁוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. עָשָׂה מִסְטָוֶה עַל פְּנֵי כָל הַכּוֹתֶל וְיֵשׁ בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים. מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. אַרְבַּע אַמּוֹת מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם.

הָדָא דְאַתְּ אָמַר בִּגְדוֹלָה. אֲבָל בִּקְטַנָּה בְּרוּבָּהּ אֵי זוֹ הִיא גְדוֹלָה וְאֵי זוֹ הִיא קְטַנָּה. כָּל שֶׁרוּבָּהּ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר בְּעֶשֶׂר. הָא פָּחוּת מֵעֶשֶׂר בְּרוּבָּהּ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּאֶמְצַע. אֲבָל מִן הַצַּד לֹא בְדָא. וְהֵי דֵינוֹ צַד וְהֵי דֵינוֹ אֶמְצַע. נֵימַר. אִם יֵשׁ שָׁם עוֹמֶד אַרְבָּעָה הַיְינוּ אֶמְצַע. אִם לַאו הַיְינוּ צַד.

הלכה ג

משנה: חָרִיץ שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת עָמוֹק עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד אֲפִילּוּ מָלֵא קַשׁ אוֹ תֶבֶן. מָלֵא עָפָר אוֹ צְרוֹרוֹת מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם׃

הלכה: פיס׳. הָא תֶבֶן לְבַטְּלוֹ לֹא בִיטֵּל. מַתְנִיתָא דְּלֹא כְרִבִּי יוֹסֵי. דְּרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. תֶּבֶן וּבִיטְּלוֹ מְבוּטָּל. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. וּמַה דָּמַר רִבִּי יוֹסֵי. בְּשֶׁבָּלְלוֹ בָעָפָר. יֵשׁ תֶּבֶן שֶׁהוּא כְעָפָר וְעָפָר שֶׁהוּא כְתֶבֶן. תֶּבֶן שֶׁאֵין עָתִיד לְפַנּוֹתוֹ הֲרֵי הוּא כְעָפָר. וְעָפָר שֶׁעָתִיד לְפַנּוֹתוֹ הֲרֵי הוּא כְתֶבֶן. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי חִיפָּהוּ מַחֲצָלִיּוֹת בִּיטֵּל.

אִיתָא חֲמִי. מִילֶּהוּ מַחֲצָלִיּוֹת לֹא בִיטֵּל. חִיפָּהוּ מַחֲצָלִיּוֹת בִּיטֵּל. מִילֶּהוּ חָרִיּוֹת צְרִיכָה. רִבִּי זְרִיקָן רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רֵישׁ לָקִישׁ. וְאַפִּילוּ רַוק.

הלכה ד

משנה: נָתַן עָלָיו נֶסֶר כָּל שֶׁהוּא רָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים וְכֵן שְׁתֵּי כְצוֹצְרָיוֹת זוֹ כְנֶגֶד זוֹ מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד. פָּחוּת מִיכָּן מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד׃

הלכה: פיס׳. אִית תַּנֵּי מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. אִית תַּנֵּי. מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם. מָאן דְּמַר. מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. פָּחוּת מִיכָּן בְּנֶסֶר. מָאן דְּמַר. מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם. פָּחוּת מִיכָּן בְּחָלָל.

הלכה ה

משנה: מַתְבֵּן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין אֶחָד. אֵילּוּ מַאֲכִילִין מִיכָּן וְאֵילּוּ מַאֲכִילִין מִיכָּן. נִתְמַעֵט הַתֶּבֶן מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם׃

הלכה: פיס׳. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אֵילּוּ מְמַלְּאִין קוּפָּתָן מִיכָּן וּמַאֲכִילִין. וְאֵילּוּ מְמַלְּאִין קוּפָּתָן מִכָּאן וּמַאֲכִילִן. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. כַּד הֲווִינָן יָתְבִין קוֹמֵי מְנַחֵם הֲווִינָן אָמְרִין. שֶׁלֹּא תֹאמַר אֵינוֹ כְסוֹתֵר אוֹהָלִים אֶלָּא כְסוֹמֵךְ אוֹהָלִים. שֶׁאִם הָיָה הַתֶּבֶן מְרוּדָּד שֶׁהוּא סוֹמְכוֹ לְצִידֵי הַקּוּפָּה. רַב הוֹשַׁעְיָה בָעֵי. עֲשָׂאוֹ לְסַדִּין וּסְמָכוֹ לַכֹּפֶא מָהוּ. נֶאֱמַר כָּאן לְשָׁעָה וְנֶאֱמַר כָּאן לְשָׁהוֹת.

תַּנֵּי. מַתְבֵּן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. זֶה פּוֹתֵחַ פִּתְחוֹ מִיכָּן וּמַאֲכִיל וְזֶה פּוֹתֵחַ פִּתְחוֹ מִיכָּן וּמַאֲכִיל. נִתְמַעֵט הַתֶּבֶן מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין עַד שֶׁיַּעֲרְבוּ. לְפִיכָךְ אִם רָצָה אֶחָד מֵהֶם לִסְתּוֹם אֶת פִּתְחוֹ וּלְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ. הוּא אָסוּר וַחֲבֵירוֹ מוּתָּר. (וְכֵן בְּבָבוֹר) [חָרִיץ] שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. הָדָא אָמְרָה. שֶׁאֵין מְבַטְּלִין מֵחָצֵר לְחָצֵר. הָדָה אָמְרָה. אֲפִילּוּ לֹא עֵירְבוּ. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ לֹא כִיוְונוּ. הָדָא אָמְרָה. שֶׁאֵין שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בְּרֹשׁוּת אַחַת. הָדָא אָמְרָה. לָזֶה בְּפֶתַח וְלָזֶה בְּפֶתַח שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין. וְכֵן הָבַּיִת שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. וּדְלֹא כְרִבִּי מֵאִיר דְּאָמַר. בַּיִת הַנָּעוּל אָסוּר.

הלכה ו

משנה: כֵּיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בַּמָּבוֹי מַנִּיחַ אֶת הֶחָבִית וְאוֹמֵר הֲרֵי זוֹ לְכָל בָּנַי הַמָּבוֹי וּמְזַכֶּה לָהֶן עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים וְעַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִים וְעַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ. אֲבָל אֵינוֹ מְזַכֶּה לֹא עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים מִפְּנֵי שֶׁיָּדָן כְּיָדוֹ׃

הלכה: פיס׳. תַּנֵּי. אֵין מְזַכֶּה לְהֶן בְּחָבִית שֶׁבְּמַרְתֵּף. אָמַר רַב הוֹשַׁעְיָה. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִשְׁתֶּנָּה.

מָה נָן קַיָימִין. אִם בִּגְדוֹלָה. זָכָה בְסִימָנִין. אִם בִּקְטַנָּה. הַקָּטָן זָכָה. אָמַר רִבִּי יוּדָן בַּר שָׁלוֹם קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. תִּיפְתָּר כְּמָאן דְּמַר. הַקָּטָן תּוֹרֵם. אָמַר לֵיהּ. וַאֲפִילּוּ כְמָאן דְּמַר. אֵין הַקָּטָן תּוֹרֵם. הַקָּטָן זָכָה. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנִין דְּתַמָּן נִיחָה. תַּמָּן אָמְרִין בְּשֵׁם רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. כָּל שֶׁנּוֹתְנִין לוֹ אֲגוּז וּמַשְׁלִיכוֹ צָרוֹר וְנוֹטְלוֹ הַמּוֹצֵא בְיָדוֹ כְמוֹצֵא לְאַשְׁפָּה דְמֵי. אֲגוּז וְנוֹטְלוֹ צָרוֹר וּמַשְׁלִיכוֹ גְּזֵילוֹ גָּזֵל מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. אֲגוּז וּצְרוֹר וְנוֹטְלוֹ וּמַצְנִיעוֹ וּמֵבִיאוֹ לְאַחַר זְמַן גְּזֵילוֹ גָּזֵל גָּמוּר. זָכָה לְעַצְמוֹ אֲבָל לֹא לַאֲחֵרִים. רַב הוּנָא אָמַר. כְּשֵׁם שֶׁזָּכָה לְעַצְמוֹ כָּךְ זוֹכֶה לַאֲחֵרִים. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאֵין מַתָּנָתוֹ מַתָּנָה. דִּכְתִיב כִּי יִתֵּן אִישׁ. מַתְּנַת אִישׁ מַתָּנָה. מַתְּנַת קָטָן אֵינָהּ מַתָּנָה. דִּבְרֵי חֲכָמִים. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן רִבִּי יַעֲקֹב בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לְעוֹלָם אֵין גְּזֵילוֹ מְחוּוָר עַד שֶׁיָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ בְּדִין. אֲבָל לְקָרְבָּן וְלִשְׁבוּעָה כָּל עַמָּא מוֹדֵיי עַד שֶׁיָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. בְּרַם כְּרַבָּנִן דְּהָכָא רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. מֵעַתָּה אַף לְעַצְמוֹ לֹא יִזְכֶּה. דִּכְתִיב אֶל רֵעֵהוּ. עַד שֶׁיִּהְיֶה כְרֵעֵהוּ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. יָרְדוּ לָהּ בְּשִׁשִּׁיטַת הַפָּייוֹטוֹת. דְּתַנִּינָן. הַפָּייוֹטוֹת מִקְחָן מֶקַח וּמִמְכָּרָן מִמְכָּר בַּמַּטַלְטְלִין. וְהָא תַנִּינָן. אֲבָל אֵין מְזַכֶּה לֹא עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים. וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים. מִפְּנֵי שֶׁיָּדָן כְּיָדוֹ. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. כָּאן בְּשֶׁיֵּשׁ דַּעַת לְתִינוֹק. כָּאן בְּשֶׁאֵין דַּעַת לְתִינוֹק.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשּׁוֹאֵל פָּרָה וְשִׁלְּחָהּ לוֹ בְיַד בְּנוֹ בְיַד עַבְדּוֹ בְיַד שְׁלוּחוֹ... וָמֵתָה פָּטוּר. לֵית הָדָא אָמְרָה שֶׁהָעֶבֶד מְזַכֶּה מֵרַבּוֹ לְאַחֵר. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. תִּיפְתָּר בְּעֶבֶד עִבְרִי אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר בְּעֶבֶד כְּנַעֲנִי. תִּיפְתָּר בְּאוֹמֵר לוֹ. פְּתַח לָהּ וּבָאָה מֵאֵילֶיהָ. וְתַנֵּי כֵן. הִנְהִיגָהּ הִמְשִׁיכָהּ קָרָא לָהּ וּבָאת נִתְחַייֵב לְשַׁלֵּם כְּשׁוֹאֵל. רִבִּי זְעִירָה שָׁמַע לָהּ מִן אָבָל אֵין מְזַכֶּה לֹא עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים מִפְּנֵי שֶׁיָּדָן כְּיָדוֹ. לֵית הָדָא אָמְרָה שֶׁאֵין הָעֶבֶד זוֹכֶה מֵרַבּוֹ עַל אַחֵר. תִּיפְתָּר כְּרִבִּי מֵאִיר דְּאָמַר. יַד עֶבֶד כְּיַד רַבּוֹ דָּמֵי. וְהָא תַנֵּי. אִשְׁתּוֹ. אִית לָךְ מֵימַר דְּרִבִּי מֵאִיר עֶבֶד יַד אִשָּׁה כְּיַד בַּעֲלָהּ. רִבִּי חֲנַנְיָה בְשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. תִּיפְתָּר כֹּהֵן תַּנָּייָא. דְּתַנָּיָא. אִשְׁתּוֹ אֵינָהּ פּוֹדָה לוֹ מַעֲשֵׂר שֵׁינִי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. אִשְׁתּוֹ פּוֹדָה לוֹ מַעֲשֵׂר שֵׁינִי. דְּהֵן תַּנָּייָא עֶבֶד רִבִּי מֵאִיר יַד עֶבֶד כְּיַד רַבּוֹ וְלָא עֶבֶד יַד אִשָּׁה כְּיַד בַּעֲלָהּ.

הלכה ז

משנה: נִתְמַעֵט הָאוֹכֶל מוֹסִיף וּמְזַכֶּה וְאֵין צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. נִיתְוַסְפוּ עָלֵיהֶן מוֹסִיף וּמְזַכֶּה וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ:

הלכה: פיס׳. מָהוּ מוֹדִיעַ. הֲלָכָה. לֵית הָדָא אָמְרָה שֶׁאֵינוֹ מְזַכֶּה לָהֶם בְּגוּפוֹ שֶׁלְאוֹכֶל. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. תִּיפְתָּר שֶׁגְּרָרוּהוּ הָעַכְבָּרִים.

הלכה ח

משנה: כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרוֹ בִּזְמַן שֶׁהֵן מְרוּבִּין מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת לְכוּלָּן. וּבֶזְמַן שֶׁהֵן מוּעָטִין כַּגְּרוֹגֶרֶת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד׃

הלכה: פיס׳. רַב אָמַר. מְרוּבִּין שִׁבְעָה עָשָׂר. מוּעָטִין שִׁשָּׁה עָשָׂר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל שֶׁאֵילּוּ יֵיחָלְקוּ וְיֵשׁ בּוֹ כִּגְרוֹגֶרֶת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְרוּבִּין. וְאִם לָאו הֵן מוּעָטִין. פיס׳. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. וְלָא פְלִיגִי. מַה דְאָמַר רַב כְּרִבִּי מֵאִיר. מָאן דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה.

כַּמָּה הֵן שִׁירֵי עֵירוּב. כַּיי דָמַר רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אֲזוֹב שֶׁהִזָּה בּוֹ פַּעַם אֶחָד כְּשֵׁר. מִיכָּן וָאֵילַךְ שִׁירַיִים. אוֹף הָכָא כֵּן.

הלכה ט

משנה: אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בִּתְחִילַּת הָעֵירוּב אֲבָל בְּשִׁירֵי הָעֵירוּב כָּל שֶׁהוּא. לֹא אָמְרוּ לְעָרֵב בַּחֲצֵירוֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא לְשַׁכַּח אֶת הַתִּינוֹקוֹת׃

הלכה: פיס׳. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מִפְּנֵי מַה מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת. מִפְּנֵי דַרְכֵי שָׁלוֹם. מַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה דְבוּבָה לַחֲבֵירָתָהּ. וְשָׁלְחָת עֵירוּבָהּ בְּיַד בְּרָהּ. נִסְתַּיְּהּ וְכָפַפְתֵּיהּ וּנְשַׁקְתֵּיהּ. אֲתַא אָמַר לְאִימֵּיהּ. אָמְרָה. הָכֵין רַחְמָה לִי וְלָא הֲוָות יָדְעָה. מִתּוֹךְ כָּךְ עָשׂוּ שָׁלוֹם. הָדָא הוּא דִכְתִיב דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.

הלכה י

משנה: בַּכֹּל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמֶּלַח דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר כְּכָר הוּא עֵירוּב. אֲפִילּוּ מַאֲפֵה סְאָה וְהִיא פְרוּסָה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ. כִּכָּר בְּאִיסָּר וְהוּא שָׁלֵם מְעָרְבִין בּוֹ׃ נוֹתֵן אָדָם מָעָיו לַחֲנָווֹנִי אוֹ לַנַּחְתּוֹם כְּדֵי שֶׁיִּזְכֶּה לוֹ בָּעֵירוּב דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא זָכוּ לוֹ מְעוֹתָיו. וּמוֹדִין בַּשְּׂאָר כָּל אָדָם שֶׁזָּכוּ לוֹ מְעוֹתָיו שֶׁאֵין מְעָרְבִין לְאָדָם אֶלָּא מִדַּעְתּוֹ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּעֵירוּבֵי הַתְּחוּמִין אֲבָל בְּעֵירוּבֵי הַחֲצֵירוֹת מְעָרְבִין לְדַעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ לְפִי שֶׁזָּכִין לוֹ לְאָדָם שֶׁלֹּא בְּפָנָיו וְאֵין חָבִין לוֹ אֶלָּא בְּפָנָיו׃

הלכה: פיס׳. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאֵין הַמַּעוֹת קוֹנוֹת דְּבַר תּוֹרָה. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ בָא לוֹ אֶצֶל הַחֲנָווֹנִי. שַׁנְייָא הִיא. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיוֹצִיאֶנּוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חִינְנָא. אַבָּא לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא זָכוּ לוֹ מְעוֹתָיו. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהַמָּעוֹת

קוֹנוֹת דְּבַר תּוֹרָה. מוֹדִין בִּשְׁאָר כָּל אָדָם שֶׁזִּכּוּ לוֹ מְעוֹתָיו. שֶׁכֵּן חָנְוָונִי מְזַכֶּה לָהֶן עַל יְדֵי אַחֵר. שֶׁאֵין מְעָרְבִין לְאָדָם אֶלָּא מִדַּעְתּוֹ. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. עַל יְדֵי עֵירוּב וְעַל יְדֵי שִׁיתּוּף. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בָּעֵירוּבִין וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יַעֲקֹב בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַף בְּמִגִּילַּת אֶסְתֵּר נָהֲגוּ הַכֹּל כְּרִבִּי מֵאִיר .
רִבִּי יִצְחָק בֶּן חֲקוּלָה בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן נְסִיָּיא. מְעָרְבִין לְאָדָם עַל כּוֹרְחוֹ. וְתַנֵּי כֵן. כּוֹפִין בְּנֵי מָבוֹי זֶה לָזֶה לַעֲשׂוֹת לָהֶם לֶחִי וְקוֹרָה. וְהָתַנֵּי. הֲרֵי שֶׁאָמְרוּ לוֹ לְעָרֵב וְהוּא אֵינוֹ מְמָאֵן. הָיָה מְמָאֵן כּוֹפִין אוֹתוֹ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. תִּיפְתָּר כְּדִבְרֵי הַכֹּל שֶׁהָיָה צָדוּק. וְהָתַנֵּי. הַשּׁוֹכֵחַ וְלֹא עֵירֵב בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָן אוֹמֵר. מֵזִיד אוֹסֵר. שׁוֹגֵג אֵינוֹ אוֹסֵר. מֵזִיד אוֹסֵר. מְעָרְבִין לוֹ עַל כָּרְחוֹ. אֶלָּא מִשּׁוּם קְנָס. מַעֲתָּה הוּא אָסוּר וַחֲבֵירוֹ מוּתָּר. מְכַיָּון שֶׁיְּכוֹלִין לְעָרֵב וְלֹא עֵירֵב קוֹנְסִין אוֹתוֹ. וְלֵית לֵיהּ לְרִבִּי מֵאִיר. זָכִין לָאָדָם שֶׁלֹּא בְפָנָיו וְאֵין חָבִין לוֹ. סְבַר רִבִּי מֵאִיר. לֵית הָדָא זְכוּ. לֹא בָעֵי בַר נַשׁ יֵיעוֹל חֲבֵרַיָּיא לְבֵיתֵיהּ בַּר מִדַּעְתֵּיהּ.
רִבִּי בָּא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי בְּשֵׁם רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁעֵירְבָה לַחֲמוּתָהּ בְּלֹא דַעְתָּהּ. וְאָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל וּבִיקֵּשׁ לֶאֱסוֹר. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִיָּיה. כָּךְ שְׁמַעְתִּי מֵאָבִיךָ. כָּל מָה שֶׁאַתּ יָכוֹל לְהַקֵּל בְּעֵירוּבִין הָקֵל.

פרק ח

הלכה א

משנה: כֵּיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בַּתְּחוּמִין מַנִּיחַ אֶת הֶחָבִית וְאוֹמֵר הֲרֵי זֶה לְכָל בְּנֵי עִירִי לְכָל מִי שֶׁיֵּלֵךְ לְבֵית הָאֵבֶל אוֹ לְבֵית הַמִּשְׁתֶּה וְכָל מִי שֶׁקִּיבֵּל עָלָיו מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה אָסוּר שֶׁאֵין מְעָרְבִין מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ׃

הלכה: כֵּיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בַּתְּחוּמִין כול׳. וְלֹא תַנִּיתָהּ. מְזַכּוּן. וְלָמָּה לֹא תַנִּינָן מְזַכּוּן. שְׁמוּאֵל אָמַר. תַּמָּן תַּנִּינָן. מְזַכּוּן. צָרִיךְ לְזַכּוֹת. בְּרַם הָכָא דְּלָא תַנִּינָן. מְזַכּוּן. אֵינוֹ צָרִיךְ לְזַכּוֹת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. קוּלֵּי חוֹמְרִין בַּדָּבָר. מָה אִינּוּן תַּמָּן שֶׁעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת מִדִּבְרֵיהֶן אַתְּ אוֹמֵר. מְזַכִּין. עֵירוּבֵי תְחוּמִין מִדִּבַּר תּוֹרָה לֹא כָל שֶׁכֵּן. אַתְיָיא דְּרַב כְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כָּל הָרְשׁוּיוֹת כְּאַחַת.

הלכה ב

משנה: כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרוֹ מָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְזוֹנוֹ לַחוֹל אֲבָל לֹא לַשַּׁבָּת דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לַשַּׁבָּת אֲבָל לֹא לַחוֹל אֵילּוּ וָאֵילּוּ מִתְכַּוְּונִין לְהָקֵל. רִבִּי

יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר מִכְּכָר בַּפּוּנְדְּיוֹן מֵאַרְבַּע סְאִין בַּסֶּלַע. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִשְּׁתֵּי יָדוֹת לַכִּכָּר מִשָּׁלֹשׁ לַקַּב. חֲצָיֶיהָ לְבֵית הַמְנוּגָּע וַחֲצִי חֲצָיֶיהָ לִפְסוֹל אֶת הַגְּוָיֶיהָ׃

הלכה: פיס׳. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. בְּחוֹלָא דְלֵית לֵיהּ מַה לוֹכַל הוּא אוֹכֵל פִּיתָא צַיבְחָר. בְּשַׁבְּתָא דְּאִית לֵיהּ מַה לוֹכַל אוֹכֵל פִּיתָא סַגִּין. רִבִּי יוּדָן אוֹמֵר. בְּחוֹלָא דְלֵית לֵיהּ מַה לוֹכַל אוֹכֵל פִּיתָא סַגִּין. בְּשׁוּבְתָא דְּאִית לֵיהּ מַה לוֹכַל אוֹכֵל פִּיתָא צַיבְחָר.

וְתַנֵּי כֵן. קְרוֹבִים דִּבְרֵיהֶן לִהְיוֹת שָׁוִין. אִיתָא חֲמִי. אֶהֱן עֲבַד עִיגּוּלָא תְּרֵי עֶשֶׂר בֵּיעִין. וְאֶהֱן עֲבַד עִיגּוּלָא תְּמַנְיָ. וְתֵימַר הָכֵן. רַב הוּנָא אָמַר. צֵא מֵהֶן שְׁלִישׁ לִיצִיאָה. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן נְפַק לֵיהּ לְאֵילֵין נַחְתּוֹמַיָּא כְּהָדָא דְּרַב הוּנָא וּלְחוּד כָּהֵן שִׁיעוּרָא.

הלכה ג

משנה: אַנְשֵׁי חָצֵר וְאַנְשֵׁי מִרְפֶּסֶת שֶׁשָּׁכְחוּ וְלֹא עֵירְבוּ כָּל שֶׁגָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים לַמִּרְפֶּסֶת פָּחוּת מִכָּן לֶחָצֵר. חוּלְיַת הַבּוֹר וְהַסֶּלַע גְּבוֹהִים עֲשָׂרָה טְפָחִים לַמִּרְפֶּסֶת פָּחוּת מִיכָּן לֶחָצֵר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בִּסְמוּכָה אֲבָל בִּמְפוּלֶּגֶת אֲפִילוּ הִיא גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים לֶחָצֵר. אֵי זוֹ הִיא סְמוּכָה כָּל שֶׁאֵינָהּ רְחוֹקָה אַרְבָּעָה טְפָחִים׃

הלכה: פיס׳. וְלֹא שֶׁל תַּחְתּוֹנִים הִיא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. זֹאת אוֹמֶרֶת. חוּרְבַת רְאוּבֵן בְּתוֹךְ חָצֵר שִׁמְעוֹן וְשִׁמְעוֹן מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ. כְּמִי שֶׁהִיא שֶׁלּוֹ.

פְּשִׁיטָא הָדָא מִילְּתֵיהּ. לָזֶה בְּפָתַח וְלָזֶה בְּפָתַח שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין מִן הַבַּיִת שָׁבוּ שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת. לָזֶה בִּזְרִיקָה וְלָזֶה בְּשִׁילְשׁוּל. שְׁמוּאֵל אָמַר. שִׁילְשׁוּל מוּתָּר שֶׁהוּא כְּדַרְכּוֹ. וּזְרִיקָה אֲסוּרָה שֶׁאֵינָהּ כְּדַרְכָּהּ. רַב אָמַר. לֹא עָשָׂה כְלוּם. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל רַב. כָּל שֶׁגָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים לַמִּרְפֶּסֶת. פָּחוּת מִכָּן לֶחָצֵר. לֹא לָזֶה בִּזְרִיקָה וְלֹא לָזֶה בְּשִׁילְשׁוּל הִיא מַתְנִיתָא. בְּתוֹךְ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים לָעֶלְיוֹנָה שֶׁהִיא לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים לַתַּחְתּוֹנָה. מַה פְלִיגִין רַב וּשְׁמוּאֵל. בְּשָׁוֶוה.

הָיָה שָׁם חוּרְבָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נוֹתֵן חוּרְבָה לְבַעֲלֶיהָ. עַד כְּדוֹן בְּמִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּרְבָה דֶּרֶךְ פְּתְחוֹ. הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּרְבָה דֶּרֶךְ חַלּוֹן. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. אֲפִילוּ כֵן נוֹתֵן חוּרְבָה לְבַעֲלֶיהָ.

רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשֵׁם רַב הוֹשַׁעְיָה. הָיוּ שָׁלֹשׁ. זֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּרְבָה דֶּרֶךְ פְּתְחוֹ וְזֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּרְבָה דֶּרֶךְ פְּתְחוֹ. וְהָאֶמְצָעִית אֲסוּרָה. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁהָאֶמְצָעִית שֶׁלִּשְׁנֵיהֶן. אֲבָל אִם הָיְתָה אֶמְצָעִית לְאֶחָד מִן הַשּׁוּק. זֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאַחַת וְזֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאַחַת וּבַשֵּׁנִית.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחָלַל מִצְטָרְפִין לְאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. עַד שֶׁיְּהֵא עוֹמֵד שָׁכָאן וְעוֹמֵד שָׁכָאן רָבָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. פְּשִׁיטָא לְרִבִּי

זְעִירָא שֶׁאֵין הָעוֹמֵד מִצַּד הָאֶחָד מִצְטָרֵף. פְּשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁיְּהֵא הָעוֹמֵד מִצַּד אֶחָד רָבָה. לֹא צְרִיכָה דְּלֹא אֲפִילוּ עוֹמֵד הַשֵּׁנִי.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִשְׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה הִיא מַתְנִיתָא. פָּחוּת מִשְׁלֹשָׁה אֲפִילוּ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר מוּתָּר. אַרְבָּעָה אֲפִילוּ פָּחוּת מֵעֶשֶׂר אָסוּר. אֶלָּא אֲנָן קַיְימִין מִשְׁלֹשָׁה וְעַד אַרְבָּעָה.

בְּשֶׁאֵין שָׁם תִּקְרָה. אֲבָל יֵשׁ שָׁם תִּקְרָה אֲפִילוּ גְבוֹהַּ כַּמָּה שֶׁלְּתַחְתּוֹנִים הִיא. אָמַר רִבִּי. בְּשֶׁאֵין שָׁם נָקֵב. אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם נָקֵב מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַנָּקֵב.

הלכה ד

משנה: הַנּוֹתֵן אֶת עֵירוּבוֹ בְּבֵית שַׁעַר בְּאֶכְסֶדְרָה וּמַרְפֶּסֶת אֵינוֹ עֵירוּב וְהַדָּר שָׁם אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו. בְּבֵית הַתֶּבֶן בְּבֵית הַבָּקָר בְּבֵית הָעֲצִים בְּבֵית הָאוֹצָרוֹת הֲרֵי זֶה עֵירוּב וְהַדָּר שָׁם אוֹסֵר עָלָיו. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם יֵשׁ שָׁם תְּפוּסַת יָד שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו׃

הלכה: פיס׳. רִבִּי יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. הָדָא דְאַתְּ מַר בְּבֵית שַׁעַר שֶׁלְּיָחִיד. אֲבָל בְּבֵית שַׁעַר שֶׁלְּרַבִּים הֲרֵי זֶה עֵירוּב וְהַדָּר שָׁם אוֹסֵר עָלָיו׃

דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. אֲפִילוּ יָתֵד לִתְלוֹת בָּהּ מִנְעָלוֹ. רִבִּי בָּא בַּר חִינְנָא אָמַר. אֲפִילוּ נְשָׁתוֹת אֲפִילוּ טַבֶּלָא. רַב אָמַר. וּבִלְבַד דָּבָר הַנִּיטָּל בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי בָּא. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁהָיָה לוֹ לוּל שֶׁלְּתַרְנְגוֹלִין לִפְנֵים מִבֵּיתוֹ שֶׁלְּחֲבֵירוֹ. נִכְנָס שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּתוֹ. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רַב. אָמַר. כֵּיוָן שֶׁזְּקוּק לִיתֵּן לִפְנֵיהֶן מַיִם כְּמִי שֶׁהוּא דָּבָר הַנִּיטָּל בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יַעֲקֹב בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי יוֹחָנָן סָלְקוֹן לְעַכְבְּרֵי וְסָמְכוֹן עַל הָדָא דְּרִבִּי יַנַּאי. חִזְקִיָּה לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא רִבִּי חִייָה רִבִּי אַסִּי וְרִבִּי אַמִּי סָלְקוֹן לְעַכְבְּרֵי וְשָׁמְעוּן מִן דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה.

הלכה ה

משנה: הַמַּנִּיחַ אֶת בֵּיתוֹ וְהָלַךְ לִשְׁבוֹת בָּעִיר אַחֶרֶת אֶחָד נָכְרִי וְאֶחָד יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זֶה אוֹסֵר דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵינוֹ אוֹסֵר. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר נָכְרִי אוֹסֵר יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ אוֹסֵר שֶׁאֵין דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לָבוֹא בַשַּׁבָּת. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילוּ הִנִּיחַ אֶת בֵּיתוֹ וְהָלַךְ לִשְׁבוֹת אֲצֶל בִּתּוֹ בְּאוֹתָהּ הָעִיר אֵינוֹ אוֹסֵר שֶׁכְּבָר הִסִּיעַ מִלִּיבּוֹ׃

הלכה: פיס׳. הָדָא הִיא דְרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. הַבַּיִת הַנָּעוּל אוֹסֵר. יָכוֹל לָבוֹא עַל יְדֵי עֵירוּב וְעָבַר וּבָא. מַר עוּקְבָּן בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי (שִׁמְעוֹן) [מֵאִיר].

הלכה ו

משנה: בּוֹר שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת אֵין מְמַלְּין מִמֶּנּוּ בַּשַּׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לוֹ מְחִיצָה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים בֵּין מִלְמַטָּן בֵּין מִתּוֹךְ אוֹגְנוֹ. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בֵּית שַׁמַּאי

אוֹמְרִים מִלְמַטָּן וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מִלְמַעְלָן. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה לֹא תְהֵא מְחִיצָה גְּדוֹלָה מִן הַכּוֹתֶל שֶׁבֵּינֵיהֶן׃

הלכה: פיס׳. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן פְּלִיגִין. דָּמַר רִבִּי יַעֲקֹב בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וְהוּא שֶׁתְּהֵא מְחִיצָה מְשׁוּעַרַת בַּמַּיִם לְשַׁלְשֶׁל דְּלִי. וְלֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אֶחָד. שִׁיעֲרוּ לוֹמַר. אֵין הַדְּלִי מְהַלֵּךְ יוֹתֵר מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים. רִבִּי טֶבֶלַאי בְּשֵׁם רַב. אֵין חוּרְבָּה לַמַּיִם. הָיָה שָׁם תִּקְרָה. רוֹאֶה אַתָּה כְּילוּ יוֹרֶדֶת וְסוֹתֶמֶת. הָיָה שָׁם אֻמְלַתְרָה. אַתְּ רוֹאֶה אוֹתָהּ כְּילוּ יוֹרֶדֶת וְסוֹתֶמֶת.

מִיחְלַף שִׁיטַּת רִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן אָמַר. רִבִּי יוּדָן פּוֹטֵר בַּמַּיִם. שֶׁאֵין בָּהֶן מַמָּשׁ. וָכָא אָמַר הָכֵין.

אָמַר רִבִּי הוּנָא. וְהוּא שֶׁתְּהֵא מְחִיצָה בוֹלֶטֶת לְתוֹךְ חָלָל שֶׁלְּבוֹר.

הלכה ז

משנה: אַמַּת הַמַּיִם שֶׁהִיא עוֹבֶרֶת בֶּחָצֵר אֵין מְמַלִּין מִמֶּנָּה בַּשַּׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לָהּ מְחִיצָה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים בַּכְּנִיסָה וּבַיְצִיאָה. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בְאַמָּה שֶׁל אָבֵל שֶׁהָיוּ מְמַלִּין מִמֶּנָּה עַל פִּי זְקֵנִים בַּשַּׁבָּת אָמְרוּ לוֹ מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיָה בוֹ כַּשִּׁיעוּר׃

הלכה: פיס׳. מַתְנִיתִין בָּעֲמוּקָה עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה וּבְפָרוּצָה מִיכָּן וּמִיכָּן. נִפְרְצָה מֵרוּחַ אַחַת נוֹתֵן לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן. נִפְרְצָה מִיכָּן וּמִיכָּן נוֹתֵן לֶחִי וְקוֹרָה מִיכָּן וְעוֹשֶׂה צוּרַת פֶּתַח מִיכָּן. לֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. תִּיפְתַּר שֶׁהָיוּ בָתִּים מִצַּד אֶחָד.

פְּשִׁיטָא הָדָא מִילְּתָא. עֲמוּקָה עֲשָׂרָה וְאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה מוּתָּר לְטַלְטֵל וּמוּתָּר לְמַלּוֹת. רְחָבָה אַרְבָּעָה וְאֵינָהּ עֲמוּקָה עֲשָׂרָה פְּשִׁיטָא שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטֵל. מָהוּ לְמַלּוֹת. רִבִּי חִינְנָא אָמַר. מוּתָּר. רִבִּי מָנָא אָמַר. אָסוּר. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל רִבִּי מָנָא. אָמְרוּ לוֹ. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיָה בָהּ כַּשִּׁיעוּר. לֹא הָיְתָה לֹא עֲמוּקָה עֲשָׂרָה וְלֹא רְחָבָה אַרְבָּעָה. אֲבָל אִם הָיְתָה עֲמוּקָה עֲשָׂרָה וְאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה אָסוּר. וַאֲפִילּוּ רְחָבָה אַרְבָּעָה וְאֵינָהּ עֲמוּקָה עֲשָׂרָה מוּתָּר. מַה דַּהֲוָה עוֹבְדָא הֲוָה עוֹבְדָא.

הלכה ח

משנה: כְּצוֹצְרָא שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִן הַיָּם אֵין מְמַלִּין מִמֶּנָּה בַּשַּׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לָהּ מְחִיצָה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן. וְכֵן שְׁתֵּי כְצוֹצְרִיּוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ עָשׂוּ לְעֶלְיוֹנָה וְלֹא עָשׂוּ לַתַּחְתּוֹנָה שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת עַד שֶׁיְּעָרֵיבוּ׃

הלכה: פיס'. רִבִּי זְעִירָא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. וְהוּא שֶׁתְּהֵא מְחִיצָה מְשׁוּקַעַת בַּמַּיִם כְּמִלּוֹא הַדְּלִי. וְלֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מְשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת. אָמַר רַב הוּנָא. וְהוּא שֶׁתְּהֵא מְחִיצָה בְּתוֹךְ שִׁלְשָׁה טְפָחִים לַכְּצוֹצְרָה.

תַּנֵּי. רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַבְיָה אוֹמֵר. כְּצוֹצְרָה שֶׁהִיא לְמַעֲלָה מִן הַיָּם פּוֹחֶת אֶת הַמַּעֲזִיבָה וּמְשַׁלְשֵׁל וּמְמַלֵּא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. וְהוּא שֶׁיֵּשׁ בַּנָּקֵב אַרְבָּעָה טְפָחִים. וְהוּא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיִּהוּ מְחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. תַּמָּן אָמְרֵי. אֲפִילּוּ אֵין מְחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה נַעֲשֹׂית כְּמְשַׁמֶּרֶת חַד. רִבִּי אִידִי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי חִייָה. מוּתָּר לְמַלּוֹת וְאָסוּר לִשְׁפּוֹךְ. אָמַר לֵיהּ. כַּד נִמְנָה חֲכָמִים נִמְנָה לָךְ עִמְּהוֹן. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִגְּהַר הֲוָה עִימֵּיהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִי לֹא אָמַר לֵיהּ. מוּתָּר לְמַלּוֹת. שֶׁמְּמַלֵּא מִמְּחִיצָתוֹ. וְאָסוּר לִשְׁפּוֹךְ. שֶׁשּׁוֹפֵךְ חוּץ לִמְחִיצָתוֹ.

אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. לֹא אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַבְיָה אֶלָּא בְיָם טִיבֶּרְיָה. שֶׁהֲהָרִים מַקִּיפִין אוֹתָהּ. רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. הֲהֵן פִּיסְרוֹס זָרָק מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ. אָמַר לֵיהּ. עַל דַּעְתָּךְ אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים לְעוֹלָם. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. לְעוֹלָם אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים עַד שֶׁתְּהֵא מְפוּלֶּשֶׁת מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ. מוּחְלָף שִׁיטַּת רֵישׁ לָקִישׁ. דְּאָמַר. אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים בָּעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא לְעָתִיד לָבֹא. שֶׁנֶּאֱמַר כָּל גֵּיא יִנָּשֵׂא. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רֵישׁ לָקִישׁ. אֵיזוֹ הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד. שִׁבְילֵי בֵית גִּלְגָּל. וְכֵן כַּיּוֹצֵא בָהֶן. רְשׁוּת הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לַטּוּמְאָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא אָמַר רִבִּי יוֹסֵי אֶלָּא לְעִנְיַין סוּכָּה. אֲבָל לְעִנְיַין שַׁבָּת אַף רִבִּי יוֹסֵי מוֹדֶה. מֵילְתֵיהּ דְּרִבִּי חֲנִינָא אָמְרָה אַף לְעִנְיַין שַׁבָּת. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָה. שִׁלְטוֹן בָּא לְצִיפּוֹרִי וְתָלוּ לוֹ קְטִיּוֹת. וְהִתִּיר רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי לְטַלְטֵל תַּחְתֵּיהֶן. כְּשִׁיטַּת אֲבִיו. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. אַתְייָא דְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָא כְּרִבִּי חֲנַנְיָה. וּתְרוַיְיהוֹן פְּלִיגֵי עַל שִׁיטַּת רִבִּי יוֹחָנָן. דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי יוּדָן וְרִבִּי יוֹסֵי וַחֲנַנְיָה בֶּן עֲקַבְיָה שִׁלְשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רִבִּי יְהוּדָה דְּנַשְׂרִים מְפוּלְּשִׁין. רִבִּי יוֹסֵי הָא דְסוּכָּה. רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַבְיָה דְּתַנֵּי. רִבִּי חֲנַנְיָה הִתִּיר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים. הִתִּיר כְּצוֹצְרָה. וּעִינָה שֶׁבַּיָּם. וַהֲבָאַת אֲלִינְטִית.

רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא דְאַתְּ מַר בְּמִשְׁתַּמְּשׁוֹת דֶּרֶךְ הַנָּקֵב. אֲבָל מִשְׁתַּמְּשׁוֹת לַחוּץ מוּתָּר. וְתַנֵּי כֵן. שָׁלֹשׁ כְּצוֹצְרִיּוֹת זוֹ עַל גַּבֵּי זוֹ אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִן הָעֶלְיוֹנָה לַתַּחְתּוֹנָה דֶּרֶךְ הָאֶמְצָעִית אֲבָל מִשְׁתַּמֵּשׁ מִן הֶחָצֵר לַגַּג וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא דְאַתְּ מַר מִבִּפְנִים. אֲבָל מִחוּץ אָסוּר. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. בֵּין מִבַּחוּץ בֵּין מִבִּפְנִים אָסוּר. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי זְעִירָא. מְשַׁלְשְׁלִין קְדֵירַת בָּשָׂר מֵעַל גַּבֵּי זִיז שֶׁגְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה

וְרַחַב אַרְבָּעָה. אִם הָיְתָה חֲלוֹן בְּנָתַיִים שֶׁלְּאַרְבָּעָה טְפָחִים אָסוּר. שֶׁאֵין מִשְׁתַּמְּשִׁין מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת דֶּרֶךְ רְשׁוּת. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. פְּתַר לָהּ (בשבויה) בְּשָׁוֶה.

הלכה ט

משנה: חָצֵר שֶׁהִיא פְחוּתָה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת אֵין שׁוֹפְכִין לְתוֹכָהּ מַיִם בַּשַּׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לָהּ עוּקָה מַחֲזֶקֶת סָאתַיִם מִן הַנֶּקֶב מִלְמַטָּן בֵּין מִבִּפְנִים בֵּין מִבַּחוּץ אֶלָּא שֶׁמִּבַּחוּץ צָרִיךְ לִקְמוֹר וּמִבִּפְנִים אֵינוֹ צָרִיךְ לִקְמוֹר: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר בֵּיב שֶׁהוּא קָמוּר אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שׁוֹפְכִין לְתוֹכוֹ מַיִם בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֲפִילּוּ גַּג אוֹ חָצֵר מֵאָה אַמָּה לֹא יִשְׁפּוֹךְ עַל פְּנֵי הַבֵּיב אֲבָל שׁוֹפֵךְ הוּא עַל הַגַּג וְהֵן יוֹרְדִין לַבֵּיב. הֶחָצֵר וְהָאֶכְסֶדְרָא מִצְטָרְפִין בְּאַרְבַּע אַמּוֹת: שְׁתֵּי דִיְיטוֹת זוֹ כְנֶגֶד זוֹ מִקְצָתָן עָשׂוּ עוּקָה וּמִקְצָתָן לֹא עָשׂוּ עוּקָה אֶת שֶׁעָשׂוּ עוּקָה מוּתָּרִין וְאֶת שֶׁלֹּא עָשׂוּ עוּקָה אֲסוּרִין:

הלכה: פיס׳. שִׁיעֲרוּ מָקוֹם תַּשְׁמִישׁ לָאָדָם סָאתַיִם. וְאַרְבַּע אַמּוֹת מַבְלִיעוֹת סָאתַיִם. נִיקְבָּה הָעוּקָה. אִית תַּנֵּי. אֵין צָרִיךְ לַפּוּק. וְאִית תַּנֵּי. צָרִיךְ לַפּוּק. נִתְמַלְּאֵת הָעוּקָה. אִית תַּנֵּי. צָרִיךְ לִשְׁפּוֹךְ. אִית תַּנֵּי. אֵין צָרִיךְ. אָמַר רִבִּי מָנָא. חַד תַּנָּא הוּא. מָאן דָּמַר. צָרִיךְ לַפּוּק. אוֹסֵר לִשְׁפּוֹךְ. מָאן דָּמַר. אֵין צָרִיךְ לַפּוּק. מוּתָּר לִשְׁפּוֹךְ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָה בַּר מַרְיָיה. הָכִי אָמַר רִבִּי יוֹנָה אָבוּךְ הָוָה בר. קְטִיפְרָס. מִבִּפְנִים אֲפִילּוּ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר מוּתָּר. מִבַּחוּץ אֲפִילּוּ פָּחוּת מֵעֶשֶׂר מוּתָּר. אֶלָּא אֲנָן קַיְימִין בְּשָׁוֶה.

מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. הֶחָצֵר וְהָאֶכְסֶדְרָה מִצְטָרְפִין בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. פְּתַר לָהּ בְּשָׁוֶה. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רֵישׁ לָקִישׁ. הַמַּרְפֶּסֶת הַגַּג וְהֶחָצֵר מִצְטָרְפִין בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. עוֹד הִיא בְּשָׁוֶה. דַּע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּתַנֵּי. הַבַּיִת וְהָעֲלִייָה הֶחָצֵר וְהָאֶכְסֶדְרָה אֵין מִצְטָרְפִין. לֹא בְשֶׁאֵין שָׁוִין.

אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב דְּתַנִּינָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. בֵּיב שֶׁקָּמוּר אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שׁוֹפְכִין בּוֹ מַיִם בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֲפִילּוּ גַּג אוֹ חָצֵר מֵאָה אַמָּה לֹא יִשְׁפּוֹךְ עַל פִּי הַבֵּיב. רִבִּי מֵאִיר דְּתַנֵּי. סִילוֹנוֹת שֶׁבַּכַּרְכִּין אַף עַל פִּי שֶׁנִּקּוּבִין יִשְׁפּוֹךְ לְתוֹכוֹ מַיִם בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וְתַנֵּי כֵן. אִם הָיְתָה מַזְחִילָה מוּתָּר. אִם עוֹנַת הַגִּשְׁמִים הִיא מוּתָּר. צִינּוֹרוֹת מְקַלְּחִין בּוֹ אָסוּר. וְהָתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. אִם הָיָה מָקוֹם צָנוּעַ מוּתָּר. הָדָא פְלִיגָא עַל רַב וְלֵית לֵיהּ קִיּוּם. דְּרַב אָמַר. כָּל שֶׁאָסוּר מִשּׁוּם מַרְאִית הָעַיִן אֲפִילּוּ בְּחַדְרֵי חֲדָרִים אָסוּר.

פרק ט

הלכה א

משנה: כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא גַג גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה אוֹ נָמוּךְ עֲשָׂרָה דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֶחָד גַּגּוֹת וְאֶחָד חֲצֵירוֹת וְאֶחָד קַרְפֵּיפוֹת רְשׁוּת אַחַת לְכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ לְתוֹכָן וְלֹא לְכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְתוֹךְ הַבַּיִת׃

הלכה: כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת כול׳. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִתְפַּלְגוֹן רַב וּשְׁמוּאֵל. שְׁמוּאֵל אָמַר. עַד בֵּית סְאָתַיִם. וְרַב אָמַר. מְטַלְטְלִין בָּם אֲפִילוּ כוֹר וַאֲפִילוּ כוֹרַיִים. הֲווּ בָעֵי מֵימַר. מַה פָּלִיגֵי רִבִּי מֵאִיר וְרַבָּנִן. בְּשֶׁעֵירְבוּ. אֲבָל בְּשֶׁלֹּא עֵירְבוּ. פָּתַר לָהּ כְּשֶׁהָיוּ כוּלָּן לְאָדָם אֶחָד. מַתְנִיתִין שֶׁהָיוּ כוּלָּן עוֹלִין אוֹ בְסוּלָּם צוּרִי אוֹ בְסוּלָּם מִצְרִי. אֲבָל אִם הָיוּ כוּלָּן עוֹלִין בְּסוּלָּם מִצְרִי וְאֶחָד עוֹלֶה בְסוּלָּם צוּרִי. אוֹתוֹ שֶׁלְּצוּרִי נַעֲשֶׂה כְּפָתַח וְהַשְּׁאָר נַעֲשֶׂה כְּמִטְרַפֵּס וְעוֹלֶה כְּמִטְרַפֵּס וְיוֹרֵד.

מָהוּ לְטַלְטֵל בְּכוּלּוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר. מְטַלְטֵל בְּכוּלּוֹ. רַב אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. מַתְנִיתִין פְּלִינָא עַל רַב. גַּג גָּדוֹל סָמוּךְ לְקָטָן. הַגָּדוֹל מוּתָּר וְהַקָּטָן אָסוּר. נִיחָא הַגָּדוֹל מוּתָּר בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. וְהַקָּטָן אָסוּר בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. וְיֵשׁ אָסוּר בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. רַב וּשְׁמוּאֵל אָמְרֵי. שְׁנוּתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בִּפְנֵי פִּתְחוֹ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל אָמַר. בְּשֶׁהָיָה שָׁם פֶּתַח פָּתוּחַ לַגַּג. אֲפִילוּ כֵן הַגָּדוֹל מוּתָּר. שֶׁלֹּא נִפְרָץ בִּמְלוֹאוֹ. וְהַקָּטָן אָסוּר. שֶׁנִּפְרָץ בִּמְלוֹאוֹ.

רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לִי בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בָּחָצֵר שֶׁמְּטַלְטְלִין אוֹתָן בָּחָצֵר. מַה נִשְׁתַּנָּה גַּג מֵחָצֵר. אָמְרוּ לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בְּחָצֵר שֶׁאֵין לָהּ דִּיּוּרִין לְמַטָּה. תֹּאמַר בְּגַג שֶׁיֵּשׁ לוֹ דִּיּוּרִין לְמַטָּה. אָמַר לָהֶן. הֲרֵי שֶׁהָיְתָה הֶחָצֵר לְמַעֲלָה מִן הַגַּג מָהוּ. אָמְרוּ לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בְּחָצֵר שֶׁאֵין כָּל אֶחָד מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ. תֹּאמַר בְּגַג שֶׁכָּל אֶחָד מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ. אָמַר לָהֶן. הֲרֵי שֶׁהָיְתָה הֶחָצֵר חֲלוּקָה בִּפְסִיסִיּוֹת מָהוּ. עַד כָּאן הָיְתָה תְשׁוּבָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִיכָּן וְהֵילְךְ הָיוּ מֵשִׁיבִין לְפָנָיו. אָמְרוּ לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בְּחָצֵר שֶׁמְּחִיצוֹתֶיהָ עוֹלוֹת עִמָּהּ. תֹּאמַר בְּגַג שֶׁאֵין מְחִיצוֹתָיו עוֹלוֹת עִמּוֹ. וַהֲוָה מֵימַר לוֹן. אוֹף אֲנָא אִית לִי עָמוֹק כְּגוֹבָה.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יוּדָה. בִּשְׁעַת הַשְּׁמָד הָיִינוּ נוֹטְלִין אֶת הַסֶּפֶר וְהָיִינוּ עוֹלִין מֵחָצֵר לְגַג וּמִגַּג לְגַג אַחֵר וְיוֹשְׁבִין וְקוֹרִין. וְלֹא אָמַר אָדָם דָּבָר. אָמְרוּ לוֹ. אֵין שְׁעַת הַשְּׁמָד רְאָיָיה. אָמַר רִבִּי. שׁוֹנִין הָיִינוּ אֶצֶל רִבִּי שִׁמְעוֹן (בְּבִקְעָה) [בְּתִקוֹעַ]. וְהָיִינוּ נוֹטְלִין שָׁם וַאֲלִינְטִית וְהָיִינוּ

נִכְנָסִין מֵחָצֵר לְגַג וּמִגַּג לְקַרְפַּף וּמִקַּרְפַּף לְקַרְפַּף. עַד שֶׁהֵיינוּ מַגִּיעִין לְקַרְפַּף הַסָּמוּךְ לְמַעֲיָין וְיוֹרְדִין וְטוֹבְלִין בּוֹ.

אַשְׁכָּחַת אָמַר. אַרְבַּע פַּלְגָּוון. כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת הֵן. רִבִּי יוּדָן אוֹמֵר. חָצֵר וְגַגּוֹת רְשׁוּת אַחַת הֵן. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. חָצֵר וְגַג וְקַרְפַּף אַחַת הֵן לַכֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְתוֹכָן וְלֹא לַכֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְתוֹךְ הַבַּיִת.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בְּשֶׁלֹּא עֵירְבוּ. אֲבָל בְּשֶׁעֵירְבוּ נַעֲשֵׂית חָצֵר כְּבָתִּים. וְהַגַּגּוֹת רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמָן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. הֵיא עֵירְבוּ הֵיא שֶׁלֹּא עֵירְבוּ. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל רִבִּי זְעִירָא. לֹא לְכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְתוֹךְ הַבַּיִת. אִם בְּשֶׁלֹּא עֵירְבוּ. הָדָא צוֹרְכָא. לְהוֹצִיא מִן הַגַּג אָסוּר. לֹא כָל שֶׁכֵּן לַגַּג. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא קוֹמֵי רִבִּי לָא. בְּשֶׁעֵרְבָה זוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אֲפִילּוּ כֵן לֹא לַכֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ לְתוֹכוֹ.

פִּיסְ'. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַתְיָיא דִשְׁמוּאֵל לְרַב וּתְרַוֵייהוּ פְּלִיגִין עַל שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִּינָן. כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת. שְׁמוּאֵל אָמַר. עַד בֵּית סְאָתַיִם. רַב אָמַר. מְטַלְטְלִין בָּהֶן אֲפִילּוּ כוֹר וַאֲפִילּוּ כוֹרַיִים.

הלכה ב

משנה: גַּג גָּדוֹל סָמוּךְ לְקָטָן הַגָּדוֹל מוּתָּר וְהַקָּטָן אָסוּר. חָצֵר גְּדוֹלָה שֶׁנִּפְרְצָה לִקְטַנָּה הַגְּדוֹלָה מוּתֶּרֶת וְהַקְּטַנָּה אֲסוּרָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כִּפְתְחָהּ שֶׁל גְּדוֹלָה.

הלכה: גַּג גָּדוֹל סָמוּךְ לְקָטָן הַגָּדוֹל מוּתָּר וְהַקָּטָן אָסוּר. מַתְנִיתִין בְּאוֹתוֹ הַגַּג. אֲבָל בְּגַג אַחֵר אָסוּר. בְּשֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה. אֲבָל אִם הָיָה שָׁוֶה מוּתָּר. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל שְׁמוּאֵל. חָצֵר גְּדוֹלָה שֶׁנִּפְרְצָה לִקְטַנָּה הַגְּדוֹלָה מוּתֶּרֶת וְהַקְּטַנָּה אֲסוּרָה. וְיִטַּלְטְלוּ בָהּ עַד מָקוֹם מְחִיצוֹת. חֲבֵרַייָה אָמְרִין קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי אֲחִייָה. מַה דָמַר שְׁמוּאֵל. בְּשַׁבָּת זוֹ. מַה דְהִיא מַתְנִיתִין. בְּשַׁבָּת הַבָּאָה. מָה נָן קַייָמִין. אִם בְּשֶׁעֵירְבוּ עֵירוּב אֶחָד. בֵּין בַּשַּׁבָּת זוֹ בֵין בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה יְהוּ מוּתָּרִין. אִם בְּשֶׁלֹּא עֵירְבוּ כָּל עִיקָּר. בֵּין בַּשַּׁבָּת זוֹ בֵין בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה יְהוּ אֲסוּרִין. מַה דַהֲוָה עוֹבְדָא הָכִי הֲוָה עוֹבְדָא. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא קוֹמֵי רִבִּי לָא. בְּשֶׁעֵירְבָה זוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אֲפִילּוּ כֵן הַגְּדוֹלָה מוּתֶּרֶת. שֶׁנִּפְרְצָה בִּמְלוֹאָהּ. וְקִטַנָּה אֲסוּרָה. שֶׁלֹּא נִפְרְצָה בִּמְלוֹאָהּ.

הלכה ג

משנה: חָצֵר שֶׁנִּפְרְצָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים הַמַּכְנִיס מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אוֹ מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לְתוֹכָהּ חַייָב דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁהִיא כַּכַּרְמְלִית:

הלכה: פיס׳. רִבִּי זְרִיקָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. לֹא אָמַר רִבִּי לָעְזָר אֶלָּא מִמְּקוֹם מְחִיצוֹת בְּשֶׁנִּיטְּלוּ רָאשֵׁי זָוִיוֹת מִיכָּן וּמִיכָּן. וּבִלְבַד בְּאַרְבָּעָה. רִבִּי זְעִירָא וְרִבִּי אִילָא תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אָסוּר שֶׁלֹּא מִמְּקוֹם מְחִיצוֹת. אֲבָל מִמְּקוֹם מְחִיצוֹת אֲפִילוּ רַבָּנָן מוֹדוּ. אָמַר רִבִּי זְרִיקָן. זִימְנִין סַגֵּין פָּשְׁטִית עִם רִבִּי יַעֲקֹב בַּר בּוּן וְלֹא שְׁמְעִית מִינֵּיהּ דָּא מִילְּתָא. אָמְרִין לֵיהּ. וְלֵית בַּר נַשׁ חֲוֵי שְׁמַע מִילָּה דְּלֵית חַבְרֵיהּ שְׁמִיעַ לֵיהּ. רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. בְּשֶׁנִּיטְּלוּ רָאשֵׁי זָוִיוֹת מִיכָּן וּמִיכָּן. וּבִלְבַד בְּשָׁוֶוה.

הלכה ד

משנה: חָצֵר שֶׁנִּפְרְצָה מִשְּׁתֵּי רוּחוֹת וְכֵן בַּיִת שֶׁנִּפְרַץ מִשְּׁתֵּי רוּחוֹתָיו וְכֵן מָבוֹי שֶׁנִּיטְּלָה קוֹרָתוֹ אוֹ לְחָיָיו מוּתָּרִין בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת וַאֲסוּרִין לֶעָתִיד לָבוֹא דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אִם מוּתָּרִין בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת מוּתָּרִין לֶעָתִיד לָבוֹא. וְאִם אֲסוּרִין לֶעָתִיד לָבוֹא אֲסוּרִין בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת:

הלכה: פיס׳. וְלָמָּה לִי מִשְּׁתֵּי רוּחוֹתֶיהָ. אֲפִילוּ מֵרוּחַ אַחַת. וְלֹא רַב הוּא. דְּרַב אָמַר. חָצֵר נִיתֶּרֶת בִּשְׁנֵי פַסִּין. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זֵירָא. בְּמַחֲלוֹקֶת. מָאן דְּמַר תַּמָּן בְּפַס אֶחָד וְכָא בִּשְׁנֵי פַסִּין. מָאן דְּמַר תַּמָּן בִּשְׁנֵי פַסִּין וְכָא בְּפַס אֶחָד. נִפְרָץ מִן הָאֶמְצַע מוּתָּר. שְׁמוּאֵל אָמַר. אָסוּר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אֵין לִית הָדָא אוֹלְפַּן דִּשְׁמוּאֵל קַשְׁיָא. נִפְרָץ כָּל אוֹתוֹ הָרוּחַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. הָדָא הִיא אֶכְסֶדְרָה. אִילּוּ אֶכְסֶדְרָה. שֶׁמָּא אֵינָהּ מוּתֶּרֶת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא אָמַר רִבִּי לְעָזָר אֶלָּא בְּחָצֵר וּבְמָבוֹי. אֲבָל בַּבַּיִת כְּגָשֶׁר הוּא. רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרֵי. אָסוּר בֵּין בְּשַׁבָּת זוֹ בֵּין בְּשַׁבָּת הַבָּאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כּוֹשְׁתּ וְקִירוּיָה וּמָבוֹי וְגֵר וְעַם הָאָרֶץ. חֲמָרִים. כּוֹשְׁתּ. דִּתְנָן. הַכּוֹשְׁתּ וְהַחֲכָם וְרָאשֵׁי בָשָׂמִים נִלְקָחִים בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר וְאֵינוֹ מְטַמֵּא טוּמְאַת אוֹכְלִין דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. אִם נִלְקָחִים בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. מְטַמְּאִין טוּמְאַת אוֹכְלִין. וְאִם אֵינָן מְטַמֵּא טוּמְאַת אוֹכְלִין. אַף הֵן לֹא יִלָּקְחוּ בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חֲמָרִים. מְטַמְּאִין טוּמְאַת אוֹכְלִין וְאֵין נִיקְחִין בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר.

קִרוּיָיה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן קִרוּיָה שֶׁהִטְבִּילָהּ בְּמַיִם שֶׁהֵן רְאוּיִין לְקַדֵּשׁ וכו׳. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוֹמְרִין. אֵין מְקַדְּשִׁין בָּהּ לֹא בַתְּחִילָּה וְלֹא בַסּוֹף.

מָבוֹי. דְּתַנִּינָן תַּמָּן וְכֵן מָבוֹי שֶׁנִּיטְּלָה קוֹרָתוֹ כוי. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוֹמְרִין. אֲסוּרִין בֵּין בְּשַׁבָּת זוֹ בֵין בְּשַׁבָּת הַבָּאָה.

גֵּר. דְּתַנֵּי. גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּיר וְהָיוּ לוֹ יֵינוֹת. וְאָמַר. בָּרִי לִי שֶׁלֹּא נִתְנַסָּךְ מֵהֶן. בִּזְמַן שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל גַּב עַצְמָן. טְהוֹרִים לוֹ וּטְמֵאִים לָאֲחֵרִים. עַל גַּב אֲחֵרִים. טְמֵאִין בֵּין לוֹ וּבֵין לָאֲחֵרִים. רִבִּי

עֲקִיבָה אוֹמֵר. אִם טְהוֹרִין לוֹ. יְהוּ טְהוֹרִין לְאֲחֵרִים. אִם טְמֵאִין לָאֲחֵרִים. טְמֵאִים לוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לְחוֹמְרִין. טְמֵאִין בֵּין לוֹ וּבֵין לָאֲחֵרִים.

עַם הָאָרֶץ. דְּתַנֵּי. עַם הָאָרֶץ שֶׁנִּתְמַנָּה לִהְיוֹת חָבֵר. וְהָיוּ לוֹ טָהֳרוֹת וְאָמַר. בָּרִי לִי שֶׁנַּעֲשׂוּ בְטַהֲרָה. בִּזְמַן שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל גַּב עַצְמוֹ. טְהוֹרוֹת לוֹ וּטְמֵאוֹת לָאֲחֵרִים. עַל גַּב אֲחֵרִים. טְמֵאוֹת בֵּין לוֹ בֵּין לָאֲחֵרִים. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. אִם טְהוֹרוֹת לוֹ טְהוֹרוֹת לָאֲחֵרִים. אִם טְמֵיאוֹת לָאֲחֵרִים. טְמֵאוֹת לוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוֹמְרִין. טְמֵאוֹת בֵּין לוֹ בֵּין לָאֲחֵרִים.

הלכה ה

משנה: הַבּוֹנֶה עֲלִיָּיה עַל גַּבֵּי שְׁנֵי בָתִּים וְכֵן גְּשָׁרִים הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. וְעוֹד אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מְעָרְבִין בְּמָבוֹי הַמְפוּלָּשׁ וַחֲכָמִים אוֹסְרִין:

הלכה: פיס'. רַב הוּנָא אָמַר. אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים מְקוּרֶה. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָה. וְלֹא מִן הַמִּדְבָּר לָמַדְתָּ. וּמִדְבָּר מְקוּרֶה הָיָה. מַתְנִיתִין לֹא אָמְרָה כֵן. אֶלָּא וְכֵן גְּשָׁרִים הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. לֹא אָמַר אֶלָּא וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. הוּא חַיָּיב חַטָּאת אֵין כָּאן.

מָהוּ שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ מְחִיצָה. רַבָּא אָמַר. צָרִיךְ מְחִיצָה. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. אֵין צָרִיךְ מְחִיצָה. אָמְרוּ חֲבֵרַיָּיא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. יְאוּת אָמַר רִבִּי בָּא. דְּתַנִּינָן. אָמַר רִבִּי יוּדָן. לֹא תְהֵא מְחִיצָה גְּבוֹהָה מִכּוֹתֶל שֶׁבֵּינֵיהֶן. אָמַר לוֹן. תַּמָּן שֶׁיֵּשׁ שָׁם תִּקְרָה אֵין צָרִיךְ מְחִיצָה. בְּרַם הָכָא שֶׁאֵין שָׁם תִּקְרָה צָרִיךְ מְחִיצָה. דְּאָמַר רַב יְהוּדָה. הָדָא דְאָתְּ מַר. מְפוּלָּשִׁין לְבַקְעָה. אֲבָל אִם הָיוּ מְפוּלָּשִׁין לִרְשׁוּת הָרַבִּים אָסוּר. בְּשֶׁאֵין שָׁם מְחִיצָה. אֲבָל יֵשׁ שָׁם מְחִיצָה מוּתָּר.

פרק י

הלכה א

משנה: הַמּוֹצִיא תְפִילִּין מַכְנִיסָן זוּג זוּג. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר שְׁנַיִם שְׁנַיִם. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בַּיְשָׁנוֹת אֲבָל בַּחֲדָשׁוֹת פָּטוּר. מְצָאָן צְבָתִים אוֹ כְרִיכוֹת מַחְשִׁיךְ עֲלֵיהֶן וּמְבִיאָן. וּבַסַּכָּנָה מְכַסָּן וְהוֹלֵךְ לוֹ:

הלכה: הַמּוֹצֵא תְפִילִּין כול'. הַמּוֹצֵא תְפִילִּין מַכְנִיסָן זוּג זוּג. דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ. אַחַת בְּרֹאשׁוֹ וְאַחַת בִּזְרוֹעוֹ. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר שְׁנַיִם. שְׁנַיִם בְּרֹאשׁ וּשְׁנַיִם בִּזְרוֹעַ.

רִבִּי אַבָּהוּ רִבִּי אֶלְעָזָר. הַנּוֹתֵן תְּפִילִּין בַּלַּיְלָה עוֹבֵר בְּעֲשֵׂה. שֶׁנֶּאֱמַר וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחוּקָּה הַזֹּאת מִיָּמִים יָמִימָה. יָמִים וְלֹא לֵילוֹת. וְהָא רִבִּי אַבָּהוּ יְתִיב וּמַתְנֵי בְּרַמְשָׁא וּתְפִילִּין עֲלוֹי. מִצְדְּדִין הָיוּ כְמִין פִּיקְרִין הָיוּ בְיָדוֹ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. לֹא מַר אֶלָּא. הַנּוֹתֵן. אֲבָל אִם הָיוּ

עָלָיו מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. מִצָּוָתָן עַד שֶׁתִּיכְלֶה רֶגֶל מִן הַשּׁוּק. אִית דְּבָעֵי נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְהָיוּ לְךָ לְאוֹת. מִי שֶׁצְּרִיכִין אוֹת. יָצְאוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים שֶׁהֵן גּוּפָן אוֹת. וְלֹא כְבָר כָּתוּב מִיָּמִים יָמִימָה. לֵית לָךְ אֶלָּא כַּיי דָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל מִילָּה דְלָא מְחוּוָרָא מְסַמְּכִין לֵיהּ מִן אַתְרִין סַגִּין.

נָשִׁים מְנַיִין. וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם. וְלֹא בְנוֹתֵיכֶם. הַחַיָּיב בַּתּוֹרָה חַיָּיב בִּתְפִילִּין. נָשִׁים שֶׁאֵין חַיָּיבוֹת בַּתּוֹרָה אֵין חַיָּיבוֹת בִּתְפִילִּין. הָתִיבוּן. הֲרֵי מִיכַל בַּת שָׁאוּל הָיְתָה לוֹבֶשֶׁת תְּפִילִּין. אֵשֶׁת יוֹנָה הָיְתָה עוֹלָה לְרֶגֶל. וְלֹא מִיחוּ בְיָדָם חֲכָמִים. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אִשְׁתּוֹ שֶׁלְיוֹנָה הֵיאשְׁבָּה. מִיכַל בַּת שָׁאוּל מִיחוּ בָהּ חֲכָמִים.

הָוֹון בָּעֵיי מֵימַר. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנָן אֵין מְחוּוָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל מְחוּוָּר. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל. שִׁיעֲרוּ לוֹמַר. עַד מָקוֹם שֶׁגַּבְּהוֹ שֶׁל רֹאשׁ מַחֲזִיק. וְכַמָּה מַחֲזִיק. שְׁתַּיִם. מֵעַתָּה אֲפִילוּ בַחוֹל. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. אֵין בָּעֵי מֵיתַב. יְהָבוּ. אָמַר רִבִּי זְרִיקָא. אַסְבְּרִי רַב הַמְנוּנָא. עַד מָקוֹם שֶׁמּוֹחוֹ שֶׁל הַתִּינוֹק רוֹפֵף. תַּמָּן תַּנִּינָן. עַל תַּרְנְגוֹל שֶׁנִּסְקַל בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁהָרַג אֶת הַנֶּפֶשׁ. רָאָה רֹאשׁוֹ שֶׁל תִּינוֹק רוֹפֵף. הָלַךְ וְנִיקְרוֹ.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כֵּינִי מַתְנִיתָא. וּבִלְבַד עַל יְדֵי שְׁנַיִם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. וַאֲפִילוּ שְׁנַיִם שְׁנַיִם. הָוֹו בָּעֵי מֵימַר. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנָן אֵין מְחוּוָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אָחָא מְחוּוָּר. וִיבִיאֵם בְּיָדוֹ. מוּטָב לַהֲבִיאָם דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ וְלֹא דֶּרֶךְ מַשּׂאוּי. מוּטָב לִדְחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת פַּעַם אַחַת וְלֹא שְׁנֵי פְעָמִים.

תַּנֵּי. אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. הָוֹון בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דָּמַר. מְחוּוָּר הוּא. נִיחָא. מָאן דָּמַר. אֵינוֹ מְחוּוָּר. לֹא יְהֵא מְחוּוָּר אֶצֶל הָאִישׁ וִיהֵא מְחוּוָּר אֶצֶל הָאִשָּׁה. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מָאן תַּנָּא. אִשָּׁה. רַבָּן גַּמְלִיאֵל. דְּתַנֵּי. טְבִי עֶבֶד רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה נוֹתֵן תְּפִילִּין וְלֹא מִיחוּ בְיָדוֹ חֲכָמִים. וְכָא מִיחוּ בְיָדוֹ. הוּא עֶבֶד הִיא אִשָּׁה.

בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בַּיְשָׁנוֹת. אֲבָל בַּחֲדָשׁוֹת מוּתָּר. לָמָּה. יְשָׁנוֹת בְּדוּקוֹת חֲדָשׁוֹת אֵין בְּדוּקוֹת. תַּנֵּי. תְּפִילִּין צָרִיךְ לְבוֹדְקָן אַחַת לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. דִּבְרֵי רִבִּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אֵינָן צְרִיכוֹת בְּדִיקָה. הִלֵּל הַזָּקֵן אוֹמֵר. אֵילּוּ מֵאֲבִי אִמָּה הֵן. מָצָא שְׁנַיִם שְׁלִשָּׁה צְבָתִין בּוֹדֵק זוּג רִאשׁוֹן מִצְּבַת רִאשׁוֹן. וְכֵן בַּשֵּׁינִי וְכֵן בַּשְּׁלִישִׁי. יִצְחָק בֶּן אֶלְעָזָר שָׁאַל. אֶחָד חֲזָקָה לְכוּלָּם אוֹ כָל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ. אִין תֵּימַר. אֶחָד חֲזָקָה לְכוּלָּן. בּוֹדֵק זוּג רִאשׁוֹן מִצְּבַת רִאשׁוֹן. אִין תֵּימַר. כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲזָקָה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. בּוֹדֵק שְׁלִשָּׁה זוּגוֹת מִכָּל צְבַת וּצְבַת.

וּבַסָּכָנָה מְכַסֶּן וְהוֹלֵךְ לוֹ. אִם הָיָה עוֹנַת גְּשָׁמִים הֲרֵי זֶה מְעַטֵּף בְּעוֹר וּמְכַסֶּן. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. הָדָא דְתֵימַר בְּרַךְ. אֲבָל בְּקָשֶׁה כְמַשְׁאוּי הוּא. בְּשֶׁהָיָה הַמָּקוֹם מִנְדָּרָן. אֲבָל לֹא הָיָה הַמָּקוֹם מִנְדָּרָן לֹא בְדָא.

הלכה ב

משנה: רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר נוֹתְנִין לַחֲבֵירוֹ וַחֲבֵירוֹ לַחֲבֵירוֹ עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה. וְכֵן בְּנוֹ נוֹתְנוֹ לַחֲבֵירוֹ וַחֲבֵירוֹ לַחֲבֵירוֹ אֲפִילוּ הֵן מֵאָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר נוֹתֵן אָדָם חָבִית לַחֲבֵירוֹ וַחֲבֵירוֹ לַחֲבֵירוֹ אֲפִילוּ חוּץ לַתְּחוּם. אָמְרוּ לוֹ לֹא תְהַלֵּךְ זוֹ יוֹתֵר מֵרַגְלֵי בְעָלֶיהָ:

הלכה: פיס׳. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר וְרִבִּי אֶבְדַּימִי תְּרַוֵּיהוּ בְשֵׁם רִבִּי מָנָא. חַד אָמַר. בְּתִינוֹק שֶׁלְסַכָּנָה. מוֹתִיב לֵיהּ חֲבֵרַייָא. אִם בְּתִינוֹק שֶׁלְסַכָּנָה יְבִיאוּ בַיַּד. אָמַר לֵיהּ. בְּיָכוֹל לַהֲבִיאוֹ דֶּרֶךְ הֵיתֵר.

רֵישׁ לָקִישׁ בְּשֵׁם לֵוִי סוֹכֵיָא. בִּמְעָרָה מִכַּד לְכַד הִיא מַתְנִיתָא. דִּלְמָא כֵן רִבִּי יְהוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ.

הלכה ג

משנה: הַקּוֹרֵא בַסֵּפֶר עַל הָאַסְקוּפָּה וְנִתְגַּלְגֵּל הַסֵּפֶר מִיָּדוֹ גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ. הָיָה קוֹרֵא בְרֹאשׁ הַגַּג וְנִתְגַּלְגֵּל הַסֵּפֶר מִיָּדוֹ עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לַעֲשָׂרָה טְפָחִים גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ וּמִשֶּׁהִגִּיעַ לַעֲשָׂרָה טְפָחִים הוֹפְכוֹ עַל הַכְּתָב. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֲפִילוּ אֵינוֹ מְסוּלָּק מִן הָאָרֶץ אֶלָּא מְלֹא הַחוּט גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילוּ בָאָרֶץ עַצְמָהּ גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ שֶׁאֵין דָּבָר מְשׁוּם שְׁבוּת עוֹמֵד בִּפְנֵי כִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ:

הלכה: פיס׳. מַתְנִיתָא בְּאַיסְקוּפָּה מוּתֶּרֶת. אֲבָל חוּץ לְאַסְקוּפָּה אֲסוּרָה. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְקוֹרֵא בוֹ מִבְּעוֹד יוֹם וְשָׂכַח וְהוֹצִיאוֹ. עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לַעֲשָׂרָה טְפָחִים גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ. מִשֶּׁהִגִּיעַ לַעֲשָׂרָה טְפָחִים אָסוּר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יָסָא. דְּרִבִּי יוּדָה הִיא דְאָמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֲוִיר עֲשָׂרָה טְפָחִים.

מִשֶּׁהִגִּיעַ לַעֲשָׂרָה טְפָחִים הוֹפְכוֹ עַל הַכְּתָב. לָמָּה. שֶׁלֹּא יִתְבַּזֶּה הַכְּתָב. וְאַתְיָיא כְּדָמַר רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. סֵפֶר שֶׁאֵין עָלָיו מַפָּה הוֹפְכוֹ עַל הַכְּתָב שֶׁלֹּא יִתְבַּזֶּה הַכְּתָב.

רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר אֲפִילוּ אֵינוֹ מְסוּלָּק מִן הָאָרֶץ אֶלָּא מְלֹא הַחוּט גּוֹלְלוֹ אֶצְלוֹ. מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֲוִיר עֲשָׂרָה. וְכָא אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן רִבִּי יוּדָה אֶלָּא רִבִּי מֵאִיר. דִּבְרֵי חֲכָמִים. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא סוֹף דָּבָר סֵפֶר אֶלָּא אֲפִילוּ פַּסְוּקִיָּא אָמַר.

הלכה ד

משנה: זִיז שֶׁלִּפְנֵי הַחַלּוֹן נוֹתְנִין עָלָיו וְנוֹטְלִין מִמֶּנּוּ בַּשַּׁבָּת.

הלכה: לֹא אָמַר אֶלָּא אַחַת אֲבָל שְׁתַּיִם אָסוּר. שֶׁאֵין שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בְּרְשׁוּת אַחַת. בְּשֶׁאֵין בָּהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה. אֲבָל יֵשׁ בָּהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה הָדָא דָמַר רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. זִיזִין וּכְתָלִין שֶׁגִּבּוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה מוּתָּר לְכָאן וּלְכָאן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף.

הלכה ה

משנה: עוֹמֵד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּמְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת: לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. וְכֵן לֹא יָרוֹק. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף מִי שֶׁנִּתְלַשׁ רוּקוֹ מִפִּיו לֹא יְהַלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עַד שֶׁיָּרוֹק:

הלכה: פיס'. לֹא סוֹף דָּבָר עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּמְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רַב. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִפְתַּח בִּרְשׁוּת הָרַבִּים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִפְתַּח בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא אִם כֵּן הִכְנִיס וְעָשָׂה לוֹ מְחִיצָה גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רַב אָמַר. בְּפִיחָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בְּפִיחָה. דִּלְכֵן רִבִּי יוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ דְּאָמַר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ חִיבּוּר.

לֹא סוֹף דָּבָר עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. אֶלָּא אֲפִילוּ עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּמַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהֵן מִתְגַּלְגְּלִין וְיוֹרְדִין לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא סוֹף דָּבָר עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּמַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. אֶלָּא אֲפִילוּ עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמַשְׁתִּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמִתְגַּלְגְּלִין וְיוֹרְדִין לִרְשׁוּת הָרַבִּים אָסוּר. אָמַר רִבִּי יָסָא. הָדָא אָמְרָה סִילּוֹן הָעוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה אֵין שׁוֹפְכִין לְתוֹכוֹ מַיִם שֶׁמִּתְגַּלְגְּלִין וְיוֹרְדִין.

הלכה ו

משנה: לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִשְׁתֶּה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִשְׁתֶּה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא אִם כֵּן הִכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ לִמְקוֹם שֶׁהוּא שׁוֹתֶה וְכֵן בַּגַּת. קוֹלֵט אָדָם מִן הַמַּזְחֵילָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים מִן הַצִּינּוֹר וּמִכָּל מָקוֹם שׁוֹתֶה:

הלכה: פיס'. נִיחָא בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִשְׁתֶּה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִשְׁתֶּה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אֵין פִּיו לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. שַׁנְיָיא הִיא שֶׁמִּתְגַּלְגְּלִין וְיוֹרְדִין. תַּנֵּי. גָּמָל שְׁרֹאשׁוֹ

וְרוּבּוֹ מִבִּפְנִים מַלְעִיטִין אוֹתוֹ מִבִּפְנִים. מִבַּחוּץ מַלְעִיטִין אוֹתוֹ מִבַּחוּץ. נִיחָא מִבִּפְנִים מַלְעִיטִין אוֹתוֹ מִבִּפְנִים. מִבַּחוּץ מַלְעִיטִין אוֹתוֹ מִבַּחוּץ אֵין פִּיו לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן מְחַלְפָה שְׁמוּעָתֵיהּ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. שֶׁכָּל שְׁלשָׁה וּשְׁלשָׁה שֶׁהֵן סְמוּכִין לְמִחְיצָה כְּמִחְיצָה. תִּיפְתָּר בְּיוֹצֵא חוּץ לִשְׁלשָׁה שֶׁאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה.

נָעַץ קָנֶה וְהִקִּיפוֹ מְחִיצָה וְזָרַק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. רִבִּי יִצְחָק בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. כְּמַחֲלוֹקֶת. הָתִיב רִבִּי יוּדָן. וְהָתַנִּינָן. הָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּרֹאשׁ הַגַּג וּזְרָקוֹ לָהּ. כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ לַאֲוִיר הַגַּג הֲרֵי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. מַתְנִיתָא אָמְרָה בְּגַג שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַעֲקֶה וְהוּא שֶׁיָּרַד לַאֲוִיר מַעֲקֶה. וְשֶׁאֵין לוֹ מַעֲקֶה שֶׁיָּרַד לַאֲוִיר שְׁלשָׁה שֶׁהֵן סְמוּכִין לַגַּג. שֶׁכָּל שְׁלשָׁה הַסְּמוּכִין לַגַּג כְּגַג הֵן.

אָמַר רִבִּי חִייָה. וְכֵן בְּגַת לְעִנְיַין מַעֲשֵׂר.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. דְּרִבִּי מֵאִיר הִיא. דְּאָמַר. אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגֶמוּס. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. דִּבְרֵי הַכֹּל בְּמִשְׁתַּפֵּעַ עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִם בְּמִשְׁתַּפֵּעַ עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ. כְּגַג הֵן. מָה נַן תַּמָּן שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ נִיחָא אַתְּ אָמַר עַד שֶׁיָּנוּחַ. כָּאן שֶׁצָּרִיךְ נִיחָא לֹא כָל שֶׁכֵּן. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מִכָּל מָקוֹם לֹא נַח. אָמַר לֵיהּ. מִכֵּיוָן שֶׁאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה אֲפִילוּ נַח כְּאִילּוּ לֹא נַח.

הלכה ז

משנה: בּוֹר בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְחֲלָיְיתוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים חֵלוֹן שֶׁעַל גַּבָּיו מְמַלִּין מִמֶּנּוּ בַּשַּׁבָּת. אַשְׁפּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים חֵלוֹן שֶׁעַל גַּבָּהּ שׁוֹפְכִין לְתוֹכָהּ מַיִם בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: פיס׳. אֵין אַתְּ רוֹאֶה עָמוֹק כְּגָבוֹהַּ. שֶׁאֵין בְּפִיו רוֹחַב אַרְבָּעָה. עַד כְּדוֹן בְּסָתוּם. הָיָה מוּפְלָג. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. נוֹתֵן נָסֶר. וְחַד אָמַר. נוֹעֵץ קָנֶה. וְלָא יָדְעִינָן מָאן מַר מַר דָּא וּמָאן מַר דָּא. מִן מַה דְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה שְׁבוּת הוּא דֵּין אָמַר. נוֹתֵן נָסֶר. הָיוּ שְׁנַיִם. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. עֲשָׂרָה. וְחוֹרֶן אָמַר. אַרְבָּעָה. מְתִיב מָאן דָּמַר עֲשָׂרָה לְמָאן דָּמַר אַרְבָּעָה. לֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת. אָמַר לֵיהּ. רְשׁוּת הָרַבִּים מְבַטֶּלֶת.

הלכה ח

משנה: אֵילָן שֶׁהוּא מֵיסֵב עַל הָאָרֶץ אִם אֵין נוֹפוֹ גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ שְׁלשָׁה טְפָחִים מְטַלְטְלִין תַּחְתָּיו שָׁרָשָׁיו גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ שְׁלשָׁה טְפָחִים לֹא יֵשֵׁב עֲלֵיהֶן. הַדֶּלֶת שֶׁבַּמּוּקְצָה וְהַחֲדָקִין שֶׁבַּפִּירְצָה וּמַחֲצֶלֶת אֵין נוֹעֲלִין בָּהֶן אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ׃

הלכה: וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהוּ בוֹ יוֹתֵר מִבֵּית סְאָתַיִם. וְלֹא יְהוּ מְחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְלֹא יְהוּ פִּרְצוֹת יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. וְלֹא יְהֵא עוֹמֵד כְּנֶגֶד עוֹמֵד וּפָרוּץ כְּנֶגֶד פָּרוּץ.
פיס'. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רַב. אָסוּר לְתַלּוֹשׁ שְׁרָשֵׁי זְמוֹרָה בַּשַּׁבָּת. הִיא שְׁרָשֵׁי אִילָן הִיא שָׁרְשֵׁי כְרוּב. בִּגְבוֹהִין שְׁלֹשָׁה. אֲבָל אֵין גְּבוֹהִין שְׁלֹשָׁה כְּאָרֶץ הֵם.
מַתְנִיתָא בְּשֶׁאֵין לַהֶן צִירִין. אֲבָל יֵשׁ לָהֶן צִירִין הָדָא הִיא דְתַנֵּי. דֶּלֶת גּוֹדֶרֶת מַחֲצֶלֶת גּוֹדֶרֶת קַנְקֶילוֹן גּוֹדֵר. פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב. מַחֲצֶלֶת הַקְּשׁוּרָה וּתְלוּיָה בַּשַּׁבָּת פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת וְאֵין צוֹרֵךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

הלכה ט

משנה: לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְיִפְתַּח בִּרְשׁוּת הָרַבִּים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִפְתַּח בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לוֹ מְחִיצָה גְבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. אָמְרוּ לוֹ מַעֲשֶׂה בְשׁוּק שֶׁל פַּטְמִין שֶׁהָיָה בִירוּשָׁלַם שֶׁהָיוּ נוֹעֲלִין וּמַנִּיחִין אֶת הַמַּפְתֵּחַ בְּחַלּוֹן שֶׁעַל הַפֶּתַח. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר שׁוּק שֶׁל צַמָּרִין הָיָה:

הלכה: פיס'. רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָה בְשֵׁם כַּהֲנָא. אֵין הֲלָכָה כְרִבִּי יוּדָה. רִבִּי אַבָּא בַּר פַּפַּי בָעֵי. לְמָה עָבַד רִבִּי מֵאִיר אֶת הַכּוֹתֶל. כְּנָמוּם כְּנָקוּב. אֵין תֵּימַר כְּנָמוּם. אֲפִילוּ לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה מוּתָּר. אֵין תֵּימַר כְּנָקוּב. אֲפִילוּ לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה אָסוּר. פֶּתַח גַּגּוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן בַּיִת שַׁעַר. מִבִּפְנִים פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל מִבַּפְנִים. מִבַּחוּץ פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל מִבַּחוּץ. מִיכָּן וּמִיכָּן פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל מִיכָּן וּמִיכָּן. לֹא מִיכָּן וְלֹא מִיכָּן זֶה נוֹטֵל אֶת הַמַּפְתֵּחַ וּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל וּמַנִּיחוֹ בְּמְקוֹמוֹ. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁהַמַּנְעוּל לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. אֲבָל אִם הָיָה הַמַּנְעוּל לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. הֲרֵי זֶה נוֹטֵל אֶת הַמַּפְתֵּחַ מִתּוֹךְ הָאַסְקוּפָּה וּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל וּמַנִּיחוֹ בְּמְקוֹמוֹ. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּנְעוּל לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים מֵבִיא הַמַּפְתֵּחַ מֵעֶרֶב שַׁבָּת וּפוֹתֵחַ וְנִכְנָס וּמְטַלְטְלוֹ בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְנוֹעֵל וְנוֹתְנוֹ בַּחוֹר לְמַעֲלָה מִן הַמַּשְׁקוֹף. אִם הָיָה הַחוֹר שֶׁלְאַרְבָּעָה טְפָחִים אָסוּר. שֶׁאֵין מִשְׁתַּמְּשִׁין מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת דֶּרֶךְ רְשׁוּת. הָדָא אָמְרָה. כְּנָמוּם עָבַד לָהּ רִבִּי יוּדָה. נִיחָא מִבִּפְנִים צָרִיךְ בֵּית שַׁעַר. מִבַּחוּץ צָרִיךְ בֵּית שַׁעַר. לֹא נִמְצְאוּ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת מִשְׁתַּמְּשׁוֹת בִּרְשׁוּת אַחַת.

הלכה י

משנה: נֶגֶר שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשׁוֹ קְלוֹסְטְרָא רִבִּי לְעָזָר אוֹסֵר וְרִבִּי יוֹסֵה מַתִּיר. אָמַר רִבִּי לְעָזָר מַעֲשֶׂה שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּטִיבֵּרְיָה שֶׁהָיוּ נוֹהֲגִין בּוֹ הֶיתֵּר עַד שֶׁבָּא רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְהַזְּקֵנִים וְאָסְרוּ לָהֶן. רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר אִיסּוּר הָיוּ נוֹהֲגִין בּוֹ בָּא רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְהַזְּקֵנִים וְהִתִּירוּהוּ לָהֶן.

נֶגֶר הַנִּגְרָר נוֹעֲלִין בּוֹ בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַּמְּדִינָה. וְהַמּוּנָּח כָּאן וְכָאן אָסוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַמּוּנָּח בַּמִּקְדָּשׁ וְהַנִּגְרָר בַּמְּדִינָה׃

הלכה: פיסׇ׳. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּרִבִּי [ ] כְּדִבְרֵי מִי שֶׁמַּתִּיר עוֹשֶׂה הַנֶּגֶר טָפֵל לַקְּלוֹסְטְרָא. כְּדִבְרֵי הָאוֹסֵר עוֹשֶׂה הַקְּלוֹסְטְרָא טָפֵל לַנֶּגֶר.

אֵי זֶהוּ נֶגֶר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאֵנִי שָׁלְבֵית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְיָא דִיחִידָאָה דְהָכָא כִּסְתָמָא דְתַמָּן. וְדִיחִידָאָה דְתַמָּן כִּסְתָמָא דְהָכָא. רִבִּי יוֹסֵה בָעֵי קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. הֵיךְ עָבְדִין עוֹבָדָא. אָמַר לֵיהּ. מִן דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאֵנִי שָׁלְבֵית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. הָדָא אָמְרָה. כְּרִבִּי יְהוּדָה עָבְדִין. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת. רִבִּי יַנַּיי חָמוֹ דְרִבִּי אִמִּי. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת בְּדָבָר שֶׁיָּכוֹל לְהַעֲמִידוֹ. נֶגְרָא הָדָא רִבִּי אֶלְעָזָר קְטַר בְּגַמִּי. נִשְׁמַט אָסוּר. נִקְמַז. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַבָּנִן. מְדַדֵּיהוּ בְרָאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו. רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי.

הלכה יא

משנה: מַחֲזִירִין צִיר הַתַּחְתּוֹן בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַּמְּדִינָה. הָעֶלְיוֹן כָּאן וְכָאן אָסוּר. מַחֲזִירִין רִטְייָה בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַּמְּדִינָה אִם בַּתְּחִילָּה כָּאן וְכָאן אָסוּר.

הלכה: פיסׇ׳. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא כָל שְׁבוּת הִתִּירוּ בַּמִּקְדָּשׁ.

תַּנֵּי. לֹא יְקַנֵּחַ אָדָם אֶת הָאִיסְפְּלָנִית שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי מֵירוּחַ. וְהַמְמָרֵחַ בַּשַּׁבָּת חַייָב חַטָּאת. וְהָתַנֵּי. הֶחֱלִיקָה מִמַּטָּן מַחֲזִירָהּ מִלְמַעֲלָן. הֶחֱלִיקָה מִלְמַעֲלָה מַחֲזִירָהּ מִלְמַטָּה. מְגַלָּה מִקְצַת אִיסְפְּלָנִית מִיכָּן וּמְקַנֵּחַ הַמַּכָּה מִיכָּן. וּמְגַלָּה מִקְצַת אִסְפְּלָנִית מִיכָּן וּמְקַנֵּחַ הַמַּכָּה מִיכָּן. אֲבָל לֹא יְקַנֵּחַ אֶת הָאִיסְפְּלָנִית שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי מֵירוּחַ. וְהַמְמָרֵחַ בַּשַּׁבָּת חַייָב חַטָּאת. תַּנֵּי. רְטִייָה שֶׁתָּפְחָה מַחֲזִירִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. וְהִיא שֶׁתָּפְחָה כְּנֶגֶד הַמַּכָּה. וְהָתַנֵּי. הֶחֱלִיקָה מִלְמַטָּן מַחֲזִירָהּ מִלְמַעֲלָן. הֶחֱלִיקָה מִלְמַעֲלָן מַחֲזִירָהּ מִלְמַטָּן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תֵצֵא רְשׁוּת כָּל אוֹתָהּ הַמַּכָּה. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. מַכָּה שֶׁנִּתְרַפְּאת נוֹתְנִין עָלֶיהָ רְטִייָה. שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא כִּמְשַׁמֶּרֶת. רִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. נוֹתְנִין רְטִייָה עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא כִּמְשַׁמֶּרֶת. אָמַר רִבִּי תַנְחוּמָא. חוּץ מֵעֲלֵי גְפָנִים שֶׁהֵן לִרְפוּאָה.

אָמַר רִבִּי הוּנָא. הָדָא פוּאָה עִיקָּר טַב הִיא סַגִּין כַּד אִית בָּהּ חֲמִשָּׁה אוֹ שִׁבְעָה אוֹ תִּשְׁעָה קִיטְרִין וּבִלְבַד דְּלָא יְתֵן מוֹיי.

אֵין קוֹרִין פָּסוּק עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשֵּׁם. וְהֵהֵן דְּקָרָא עַל יַבְרוּחָא אָסוּר. בּוֹא וּקְרָא פָּסוּק זֶה עַל בְּנוֹ שֶׁהוּא מִתְבָּעֵת. תֵּן עָלָיו סֵפֶר אוֹ תְּפִילִּין בִּשְׁבִיל שֶׁיִּשָּׁן. אָסוּר. וְהָתַנֵּי. אוֹמְרִים הָיוּ

שִׁיר שֶׁלְּפְנָעִים בִּירוּשָׁלַם. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כָּאן עַד שֶׁלֹּא נִפְגַּע וְכָאן מִשֶּׁנִּפְגַּע. אֵי זֶהוּ שִׁיר פְּנָעִים. מָה רַבּוּ צָרַיי וְכָל הַמִּזְמוֹר. יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן עַד כִּי אַתָּה יְי מַחְסִי.

הלכה יב

משנה: קוֹשְׁרִין נִימִין בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה אִם בַּתְּחִילָּה כָּאן וְכָאן אָסוּר. חוֹתְכִין יַבֶּלֶת בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה אִם בַּכְּלִי כָּאן וְכָאן אָסוּר:

הלכה: פיס׳. קוֹשְׁרִין נִימָא בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר הִיא. דְּתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. נִימָא שֶׁבַּכִּינּוֹר שֶׁנִּפְסְקָה וּקְשָׁרָהּ הִיא אֵינָהּ מַשְׁמַעַת אֶת הַקּוֹל אֶלָּא מְשַׁלְשֶׁלֶת מִלְּמַעֲלָן וְעוֹנֵב מִלְּמַטָּה. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְיִשְׂרָאֵל וּכְלֵי שִׁיר מְעַכְּבִין אֶת הַקָּרְבָּן.

חוֹתְכִין יַבֶּלֶת בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. חֲתִיכַת יַבֶּלְתּוֹ אֵין דּוֹחִין. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּשֵׁם רִבִּי פְּדָת. מִפְּנֵי קִילְקוּל פַּיְיסוֹת. אָמַר רִבִּי. וְהֵן שֶׁהִפִּיסוּ. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם לֵוִי סוֹבַיְיה. בֵּין בְּנִפְרֶכֶת בֵּין בְּשֶׁאֵינָהּ נִפְרֶכֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יָקִים אָמַר. כָּאן בְּלַחָה כָּאן בִּיבִישָׁה. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא אָמַר. כָּאן בְּיָד כָּאן בִּכְלִי. אַתְיָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יָקִים כְּבַר קַפְרָא. וּדְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנֵּי. כָּל הַמְקַלְקְלִין פְּטוּרִין חוּץ מִמַּבְעִיר וְהָעוֹשֶׂה חַבּוּרָה. בַּר קַפְרָא אָמַר. אֲפִילּוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לְדָם אֵינוֹ צָרִיךְ לְאֶפֶר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. וְהוּא שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ לְדָם אוֹ לְאֶפֶר. רִבִּי אָחָא רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּאן וְכָאן בְּלַחָה אָנָן קַיְימִין. וְהוּא שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ לְדָם.

הלכה יג

משנה: כֹּהֵן שֶׁלָּקָה בְאֶצְבָּעוֹ כּוֹרֵךְ עָלֶיהָ גֶּמִי בַּמִּקְדָּשׁ אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה אִם לֹא הוֹצִיא דָם כָּאן וְכָאן אָסוּר. בּוֹזְקִין מֶלַח עַל גַּבֵּי הַכָּבָשׁ בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יַחֲלִיק וּמְמַלִּין מִבּוֹר הַגּוֹלָה בַּגַּלְגַּל בַּשַּׁבָּת מִבּוֹר הַגָּדוֹל וּמִבְּאֵר הַקָּר בְּיוֹם טוֹב:

הלכה: פיס׳. יְהוּדָה בְּרִבִּי אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא גֶּמִי אֲבָל בִּינְגִיוֹן אָסוּר מִפְּנֵי יִתּוּר בְּגָדִים. סָבְרִין מֵימַר. יִתּוּר בְּגָדִים כְּחִיסּוּר בְּגָדִים. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. דְּרִבִּי חֲנִינָא. דְּאָמַר רִבִּי חֲנִינָא. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יָחוּץ בֵּינוֹ לְבֵין בֶּגֶד וְלֹא בֵין בֶּגֶד לְבֶגֶד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי חֲנִינָה. אֵי זֶהוּ יִיתּוּר בְּגָדִים. שְׁתֵּי כָתְנוֹת שְׁתֵּי מִצְנָפוֹת שְׁנֵי מִכְנָסַיִם שְׁנֵי אַבְנְטִים. כֹּהֵן שֶׁלָּקָה בְּאֶצְבָּעוֹ וְכָרַךְ עָלֶיהָ אַבְנְט. כָּל שֶׁם אַבְנְט פֹּסֶל אוֹ אֵינוֹ פֹּסֶל אֶלָּא מַלְבּוּשׁ.

תַּנֵּי. מַעֲלִים בְּדִיוּבִיט וּמוֹטִיפִין בְּעֶדֶק לְחוֹלָה בַּשַּׁבָּת. מַעֲלִין בְּדִיוּבִיט. משתמיהה. מַטִּיפִין בְּעֶדֶק. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עִירְרָה. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. קוּקַנְיָתָה. חָצַר שֶׁיְּרֵדוּ בָהּ גְּשָׁמִים וְהָיְתָה בָהּ בֵּית אָבֵל אוֹ בֵית מִשְׁתֶּה. הֲרֵי זֶה נוֹטֵל אֶת הַתֶּבֶן וּמְרַדֵּד. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת

כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשֶׂה בַחוֹל. תַּנֵּי. אֵין מְמַלִּין בַּעֲדְשָׁה בַשַּׁבָּת. אִם כְּחָס עַל הַחֶבֶל אוֹ עַל הַמְּשִׁיחָה. מַתִּיר.

מְמַלִּין מִבּוֹר הַגּוֹלָה בַּגַּלְגַּל בַּשַּׁבָּת. מִבּוֹר הַגָּדוֹל וּמִבּוֹר הַקָּר בְּיוֹם טוֹב. מִפְּנֵי מַה מְמַלִּין מִבּוֹר הַקָּר בַּגַּלְגַּל בְּיוֹם טוֹב. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה חָנוּ עַל אוֹתָהּ הַבְּאֵר. וְהִתְנוּ עִמָּהֶן נְבִיאִים שֶׁיְּהוּ מְמַלִּין מִבּוֹר הַקָּר בַּגַּלְגַּל בְּיוֹם טוֹב. לֹא כָל הַבְּאֵרוֹת הַקָּר הִתִּירוּ אֶלָּא אוֹתָהּ הַבְּאֵר שֶׁחָנוּ עָלֶיהָ בִלְבָד. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. מַה שֶׁהוּתַּר הוּתַּר. וְכָא מַה שֶׁהוּתַּר הוּתַּר.

הלכה יד

משנה: שֶׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בַמִּקְדָּשׁ כֹּהֵן מוֹצִיאוֹ בְהֶמְיָינוֹ שֶׁלֹּא לְשַׁהוֹת אֶת הַטּוּמְאָה דִּבְרֵי רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בִּצְבֶת שֶׁל עֵץ שֶׁלֹּא לְהַרְבּוֹת אֶת הַטּוּמְאָה. מֵאֵיכָן מוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִן הַהֵיכָל וּמִן הָאוּלָם וּמִבֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נַנָּס. רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מָקוֹם שֶׁחַיָּיבִין עַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת מִשָּׁם מוֹצִיאִין אוֹתוֹ וּשְׁאָר כָּל הַמָּקוֹמוֹת כּוֹפִין עָלָיו פְּסָכְתֵּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מָקוֹם שֶׁהִתִּירוּ לְךְ חֲכָמִים מִשֶּׁלְךְ נָתְנוּ לְךְ שֶׁלֹּא הִתִּירוּ לְךְ אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁבוּת׃

הלכה: פיס׳. שֶׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בַמִּקְדָּשׁ כול׳. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה. לֹא נִמְצֵאתָה מַשְׁהֶא בְּטוּמְאָה. אָמַר לוֹ. לֹא נִמְצֵאתָ מַרְבֶּה בְּטוּמְאָה. אָמַר לוֹ. מוּטָב לַעֲבוֹר עַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁלֹּא בָאַת לְיָדוֹ מִמִּצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּאַת לְפָנָיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַתְיָיא אִילֵּין פְּלוּגְתָּא כְּאִילֵּין פְּלוּגְתָּא. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. כֵּיצַד מַפְרִישִׁין חַלָּה בְּטוּמְאָה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. לֹא תִקְרָא לָהּ שֵׁם עַד שֶׁתֵּיאָפֶה. בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר. תַּטִּיל לַצּוֹנִין. אָמַר לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. לֹא נִמְצֵאתָה כְשׁוֹרֵף קָדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב. אָמַר לוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. מֵאֵילֵּיהֶן הֵן נִשְׂרָפִין. אָמַר לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. לֹא נִמְצֵאתָה עוֹבֵר עַל לֹא יֵרָאֶה וְלֹא יִמָּצֵא. אָמַר לוֹ. מוּטָב לַעֲבוֹר עַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁלֹּא בָאַת לְיָדְךְ מִמִּצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּאַת לְפָנֶיךְ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַנִּיתָּנִין בְּמַתַּן אַחַת שֶׁנִּתְעָרְבוּ בַּנִּיתָּנִין מַתָּנָה אַחַת. יִינָּתְנוּ מַתָּנָה אֶחָת. מַתַּן אַרְבַּע בְּמַתַּן אַרְבַּע. יִינָּתְנוּ מַתַּן אַרְבַּע. מַתַּן אַרְבַּע בְּמַתַּן אַחַת. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. יִינָּתְנוּ מַתַּן אַרְבַּע. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. יִנָּתְנוּ מַתַּן אַחַת. אָמַר לוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. לֹא נִמְצֵאתָ עוֹבֵר עַל בַּל תִּגָּרַע. אָמַר לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. לֹא נִמְצֵאתָ עוֹבֵר עַל בַּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ. מוּטָב לַעֲבוֹר עַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁלֹּא בָאַת לְיָדֵי מִמִּצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּאַת לְיָדֵי.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הִכְנִיס רֹאשׁוֹ וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אָזְנוֹ. יָדוֹ וְנָתַן עַל בּוֹהֶן יָדוֹ. וְרַגְלוֹ וגו׳. מִחְלְפָה שִׁיטַּת רִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. אָסוּר לְהַעֲרִים. וְכָא אוֹמֵר. מוּתָּר. תַּמָּן שֶׁמָּא יַכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ וְיֵהָא עָנוּשׁ כָּרֵת. בְּרַם הָכָא מִשּׁוּם מַכְנִיס כֵּלִים טְמֵאִים בַּשַּׁבָּת. מִחְלָפָא

שִׁיטַת דְּרַבָּנִין. תַּמָּן אָמְרִין. מוּתָּר לְהַעֲרִים. וְכָא אָמְרִין. אָסוּר לְהַעֲרִים. תַּמָּן דְּלָא יִסְאָב תִּיָּה תְּלָתָא זִימְנִין. בְּרַם הָכָא טוּמְאָה יְדוּעָה מִבִּפְנִים הִיא. אֵיפְשַׁר לָהּ לְצֵאת בְּלֹא שָׁהוּת. בְּלֹא טוּמְאָה. אָמַר לוֹ. מוּטָב לוֹ לַעֲבוֹר עַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁלֹּא בָאָת לְיָדוֹ מִמִּצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּאָת לְפָנָיו.

הוֹצִיא מִמָּקוֹם שֶׁחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת וְנָפַל לְמָקוֹם שֶׁאֵין חַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת כְּבָר נִרְאֵית לָצֵאת. מָצָא אַחֵר בְּצִידּוֹ מוֹצִיא אֶת שְׁנֵיהֶם אוֹ אֵינוֹ מוֹצִיא אֶלָּא אֶת שֶׁנִּרְאֶה לָצֵאת.

הוּא הָיָה אוֹמֵר. צָבַת בִּצָּבַת עֲבַד. צָבָתָא קַדְמָיְתָא מָה הַוָּות. בִּירְיָיה הַוָּות. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וּמַה אַתְּ אָמַר לָהּ. מִצָּבָתָא אַחַת לָמְדוּ כַּמָּה צְבִיתוֹת. וְכָא מִשְּׁבִיתָה אַחַת לָמְדוּ כַּמָּה שְׁבִיתוֹת.